

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3
โรงเรียนเศรษฐบุทรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน

ปริญญาานิพนธ์
ของ
ณัฐภัทร หะริณสุต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา

เมษายน 2561

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3
โรงเรียนเศรษฐบุทรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา

เมษายน 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3
โรงเรียนเศรษฐบุทรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา

เมษายน 2561

ณัฐภัทร หาริณสุต. (2561). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ดนตรีศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปรินญาณิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนของโคดาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 2 ห้องเรียน กำหนดให้ห้องเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีการสอนแบบพื้นฐาน จำนวน 25 คน และกลุ่มทดลองโดยใช้วิธีการสอนของโคดาย จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้และแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรี ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 2 แผน คือ แผนการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบโคดาย (การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียง) และแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และเมื่อพิจารณาทักษะทางดนตรีของกลุ่มทดลองเป็นรายด้านพบว่าการพัฒนาของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยทักษะทางดนตรีด้านปฏิบัติจังหวะ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงที่สุด รองลงมาคือทักษะทางดนตรีด้านการฟัง การร้องโน้ต การปฏิบัติเครื่องดนตรี การใช้สัญลักษณ์มือ และการอ่านโน้ต ตามลำดับ จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีในนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยวิธีของโคดายให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงกว่าวิธีการสอนแบบพื้นฐาน

The Comparison of Music Learning Achievement between Kodaly and Basic Teaching
Methods for Kindergarten Three Student at Settabutr Upathum School

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Art Education (Music Education)
at Srinakharinwirot University

April 2018

Nathapat Harinasuta. (2018). *The Comparison of Musical Learning Achievements between Kodaly and Basic Teaching Methods for Kindergarten Three Students at Settabutr Upathum School*. Master Thesis, M.Ed. Art Education (Music Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor: Assistant Prof.Dr. Prapansak Pumin.

The purpose of this research was to compare the learning achievement of musical education among Kindergarten Three students at Settabutr Upathum School using two different methods. The Basic teaching method and the Kodaly Method were compared, complete with a before-and-after examination using the Kodaly Method. There were two study groups sampled by purposive selection and consisted of fifty students (two classes). The duration of the study was in the first semester of the 2016 academic year. The control group (N=25) was taught by the basic teaching method while the experimental group (N=25) was taught with the Kodaly method. The tools used in this research were lesson plans and monitoring the learning achievement results. Two different lesson plans were implemented, one using the Kodaly method (hand signs), and the other with basic teaching. The statistics used for analysis was a t-test for the dependent samples. The achievement of the experimental group was significantly higher than the control group ($p < 0.05$) in all skills, except that of hand signs. The experimental group achieved significantly higher evaluation scores in all skills; echo clapping, ear training, singing, instrumental skill, hand signs, and sight reading, respectively. This research demonstrated and gave proof that the Kodaly method effectively improved the learning achievements of music education among Kindergarten Three students.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือ ช่วยเหลือและได้รับคำแนะนำ ได้รับคำปรึกษาจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยใคร่ขอแสดงประกาศคุณูปการไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ ที่ปรึกษาปริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชนันต์เศก ย่านเดิม กรรมการสอบปริญญาโท ที่ช่วยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาด้านสถิติการวิจัย และกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทย์ ชันธิศิริ กรรมการสอบปริญญาโท ที่ช่วยตรวจสอบแก้ไขปริญญาโทฉบับนี้จนสำเร็จด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชนันต์เศก ย่านเดิม อาจารย์ ดร. ชนิตา ตั้งเตชะหิรัญ และอาจารย์ ดร. กฤษกร อ่อนละมุน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และขอขอบใจนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการวิจัยและการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ให้โอกาสทางการศึกษาคอยสนับสนุนและให้กำลังใจจนปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ตลอดจนญาติ และเพื่อนๆ ที่คอยให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ด้วยคุณค่าและความดีที่เกิดขึ้นจากปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ณัฐภัทร เหวรินสุต

สารบัญ

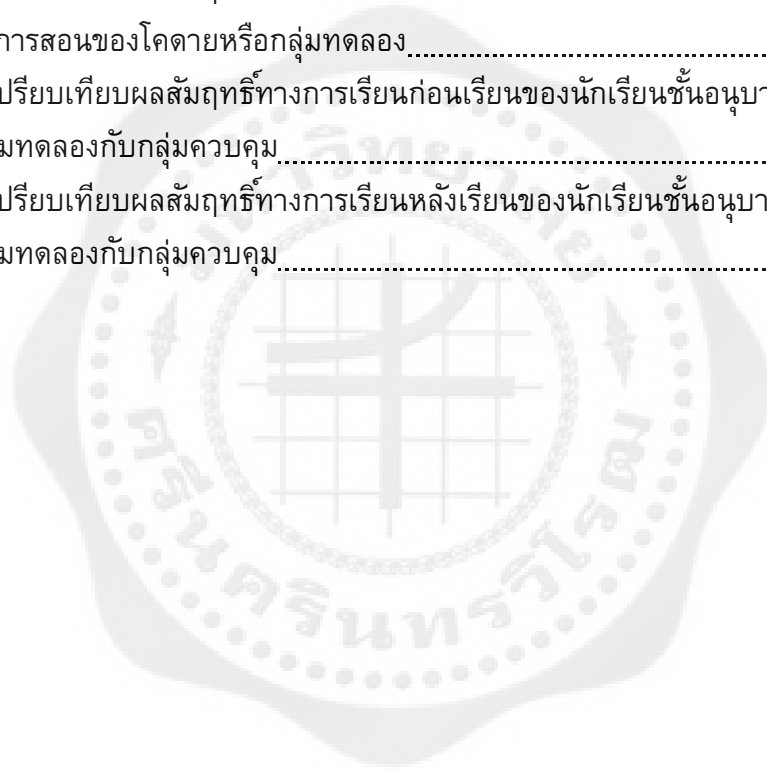
บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมุติฐานในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เด็กปฐมวัย	6
ความหมายของเด็กปฐมวัย	6
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	7
การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	12
ดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย	14
ความสำคัญของดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย	14
จุดมุ่งหมายของการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย	15
กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย	16
การจัดการเรียนการสอนดนตรี	17
ทฤษฎีการสอนดนตรี	17
การเรียนการสอนดนตรีแบบพื้นฐาน	23
การเรียนการสอนดนตรีแบบโคดาย	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
กำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาดนตรีของ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) และ วิธีการสอนของโคตตาย (กลุ่มทดลอง).....	52
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนนักเรียนชั้น อนุบาล 3 ระหว่างการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) กับวิธีการสอนของ โคตตาย (กลุ่มทดลอง).....	53
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
สรุปผล.....	56
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	61
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก.....	67
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	77
ประวัติย่อผู้วิจัย	151

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต.....	31
2 ข้อแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนดนตรีตามแบบของโคดาย กับการจัดการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน.....	36
3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบพื้นฐานหรือกลุ่มควบคุม.....	52
4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนของโคดายหรือกลุ่มทดลอง.....	53
5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	54
6 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	54

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 มิล ซาคส์ - ดาลโครซ (Emile Jaques-Dalcroze).....	18
3 คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff).....	20
4 ชูซูกิ (Shini'chi Suzuki).....	22
5 โซลตัน โคดาย (Zoltan Kodaly).....	28
6 สัญญาณมือแทนระดับเสียงของโคดาย.....	30
7 สัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะตัวโน้ต.....	31
8 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียน ชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับวิธีการสอนของโคดายกับกลุ่มควบคุมที่ ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งสร้างสรรค์ขึ้นจากความคิดของมนุษย์ นับตั้งแต่อดีตการเคาะ การตี หรือการเป่าให้เกิดเสียงและจังหวะจากสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติ เช่น เป่าเขาสัตว์ การตีหรือเคาะไม้ ก้อนหิน เครื่องมือ อาวุธ เป็นต้น ทำให้เกิดเสียงต่างๆ จนกล่าวได้ว่าเครื่องดนตรีในปัจจุบันถูกพัฒนามาจากอดีตทั้งสิ้น ดนตรีจึงเป็นภาษาหนึ่งที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก เป็นภาษาที่ไม่มีคำพูดและท่าทาง แต่ใช้เสียงและจังหวะเป็นสื่อ จึงทำให้ภาษาดนตรีถูกถ่ายทอดออกมาในลักษณะแตกต่างจากภาษาอื่น เด็กแรกเกิดจะเริ่มได้ยินเสียงต่าง ๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจ บิดา มารดา ครู และผู้ที่อยู่ใกล้ซิดมีส่วนช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางดนตรี เมื่อเด็กเติบโตขึ้น จะมีความเข้าใจในภาษาที่ใช้สื่อสาร และภาษาดนตรีได้มากขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2532)

ปัจจุบันได้มีหลักการทางวิทยาศาสตร์กล่าวว่า ดนตรีสามารถทำให้เด็กมีพัฒนาการทางสมอง ร่างกาย และอารมณ์ได้ดีตั้งแต่อยู่ในครรภ์ จึงทำให้พ่อแม่หลายท่านให้ความสนใจการจัดการเรียนการสอนดนตรีในหลายหลักสูตร หลายสถาบัน โดยเฉพาะเด็กในวัย 3-5 ปี สามารถใช้จังหวะ ทำนองของดนตรีพัฒนาร่างกาย เคลื่อนไหวร่างกาย พัฒนากล้ามเนื้อมัดมัดใหญ่และมัดเล็ก อีกทั้งการฟังดนตรีและการเรียนดนตรีเป็นการสร้างความเชื่อมโยงที่สำคัญของสมอง สามารถเรียนรู้การแก้ปัญหาได้ด้วยเช่นกัน เพราะดนตรีคือการเรียนรู้แบบซ้ำๆ กันของเสียงดนตรีจึงเป็นการฝึกทักษะการแก้ปัญหา เมื่อเด็กสามารถตระหนักถึงรูปแบบที่เกิดขึ้นและสร้างความสัมพันธ์ของรูปแบบได้ ดังนั้นการเรียนรู้ทางดนตรีก็สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กเริ่มพูดได้ การร้องเพลง หรือการเลียนแบบเสียงเพลงที่ได้ยินจะมีมากขึ้นตามลำดับ (นภเนตร ธรรมบวร. 2549) จากข้อความข้างต้น ทำให้ทราบว่าดนตรีมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ จึงมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการศึกษาดนตรีสำหรับเด็กเล็ก ดังเช่นพัชรี วาศวิท (2554: 44-47) กล่าวว่า ดนตรีเข้ามามีบทบาท และเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ดนตรีเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กในวัยนี้เพราะว่าดนตรีทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเป็นสุขสนุกสนาน ทำให้เขาได้ใช้จินตนาการความนึกฝันของตัวเอง เป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และสังคมของเด็กให้พัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับวัยของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมให้ได้แสดงออกทางดนตรีเด็กจะได้พัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความคิด จินตนาการ สังคม การสื่อความหมาย และการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนลักษณะลีลา ท่าทางที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงผลักดันให้เด็กมีความมั่นคงทางอารมณ์มีสุขภาพจิต และสุขภาพกายดี ตลอดจนเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดนตรีจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเสริมสร้าง

พัฒนาการของเด็กวัยปฐมวัยทำให้เด็กเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกๆ ด้าน จากข้อความที่ยกมานี้จะเห็นได้ว่าดนตรีมีบทบาทที่สำคัญต่อเด็กปฐมวัยเพราะสามารถจัดกิจกรรมทางดนตรีให้เหมาะสมกับพัฒนาการ และความต้องการของเด็ก

การศึกษาดนตรีสำหรับเด็กเล็กมีพัฒนาการสืบเนื่องและมีนักการศึกษาในศตวรรษที่ 20 ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมีหลักสูตรและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีทางตะวันตกที่น่าสนใจ เช่น วิธีสอนตามแนวทางของดัลโครซ (Dalcroze Approach) ได้ให้ความสำคัญของการฝึกประสาททางด้านต่างๆ เช่น จังหวะ ระดับเสียง ความแตกต่างของเสียง โดยใช้กิจกรรมการสอนยูริธึมมิก การสอนโซลเฟจ และการอิมโพรไวเซชัน เป็นสื่อการสอนดนตรีของโคดาย (Kodaly Approach) โดยมีหลักการสอนดนตรีโดยการจัดลำดับง่ายไปหายากในเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เน้นการสอนร้องเพลงเป็นหลักโดยใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ ฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ต จนสามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรี และการสอนดนตรีของออร์ฟ (Orff Schulwerk) ที่เน้นการนำเอาคำพูด บทกลอน การร้องเพลง การเคลื่อนไหว และการเล่นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับวัย มาผสมผสานใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนดนตรีได้อย่างกลมกลืน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของจังหวะ ระดับเสียง ความช้า – เร็ว

สำหรับในประเทศไทยนั้น ได้รับอิทธิพลจากหลักสูตรการสอนดนตรีทั้งทางยุโรปและสหรัฐอเมริกา ดังเช่น หลักสูตร Music for Little Mozart โดย Alfred's Publishing ของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี หลักสูตรนี้มีเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด โดยมีสถาบันดนตรีเคพีเอ็น เป็นผู้ริเริ่มในการนำกิจกรรมดนตรีมาประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรร้อง เล่น เต้น ฟัง ซึ่งโรงเรียนจินตการดนตรีได้พัฒนากิจกรรมดนตรีมาจากแนวคิดของการเรียนการสอนแบบตะวันตก ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้ปกครอง และส่งผลการเรียนดนตรีที่ดีขึ้นกับผู้เรียน และยังมีอีกหลายสถาบันที่นำหลักการสอนดนตรีแบบสากลปรับใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนทฤษฎีดนตรี การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมสำหรับเด็กไทย การเรียนดนตรีมีส่วนเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านความคิด สามารถถ่ายทอดความรู้สึกที่ตนรับในเชิงสร้างสรรค์ที่สังคมยอมรับ ซึ่งการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์นี้ เป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญมากในช่วงวัยนี้ เพราะเป็นช่วงที่สมองซีกขวา มีพัฒนาการที่เด่นชัด และเนื่องจากกิจกรรมดนตรีมักเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว การเรียนดนตรี จึงมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนรู้จักกับร่างกาย และพัฒนาความสามารถทางกายของตนได้เป็นอย่างดี และช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนละเอียดอ่อนและไวต่อการรับรู้มีเหตุผล ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่การศึกษาในระดับปฐมวัยที่พึงประสงค์ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2536: 16) ซึ่งการพัฒนาทักษะทางดนตรี สามารถทำได้โดยใช้กิจกรรมทางดนตรี เช่น กิจกรรมการฟังการร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์และกิจกรรมการอ่านภาษาดนตรี หากได้นำวิธีการเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาดนตรีให้เหมาะสม ก็จะช่วยส่งเสริม และพัฒนาทักษะทางดนตรีให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้กิจกรรมดนตรี ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาทักษะทางดนตรี คือ การร้อง การอ่านภาษาดนตรี ตามแนวคิดของโคดาย ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาทักษะทางดนตรี สำหรับประเทศไทยแล้ว แนวคิดในการสอนดนตรีของ

Kodaly นับว่าเป็นแนวคิดที่เหมาะสมที่สุด เพราะไม่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ อันเป็นการขจัดปัญหาของสถานศึกษาที่มีงบประมาณไม่เพียงพอ นอกจากนี้ เพลงของไทยเราก็เหมาะจะนำมาใช้สอนเพราะเป็นเพลงง่ายๆ อยู่ในบันไดเสียง Pentatonic คือ มีโน้ต 5 ตัว ได้แก่ โด เร มี ซอล ลา แทบทั้งสิ้น จึงสอดคล้องกับหลักการสอน คือสอนจากสิ่งที่ยากไปสู่สิ่งที่ง่าย มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งแนวความคิดของการใช้วิธีการและหลักสูตรในโรงเรียนมีตัวอย่างเห็นได้ชัดเจน

ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนวิชาดนตรีของโรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ มาหลายปีเห็นว่าการสอนดนตรีโดยการจดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก เน้นการสอนร้องเพลงเป็นหลัก การร้องเพลงเป็นการใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติซึ่งเด็กคุ้นเคยอยู่แล้ว ฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ต จนสามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรีได้ ซึ่งตามแนวคิดของโคดายนั้นมีความคิดว่าดนตรีสำหรับเด็กมีความสำคัญและต้องพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา เด็กควรฟังดนตรีก่อนแสดงออกทางการร้องหรือการเล่น และเมื่อเขามีประสบการณ์เพียงพอก็สามารถฝึกการอ่านและเขียนภาษาดนตรีได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน เพื่อค้นหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัย และสามารถต่อยอดไปสู่แนวทางการเรียนการสอนดนตรีระดับปฐมวัยของประเทศไทยได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนของโคดาย

ความสำคัญของการวิจัย

การสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาทักษะทางดนตรี คือ การร้อง การอ่านภาษาดนตรี ซึ่งช่วยในการพัฒนาทักษะทางดนตรี และเหมาะสมกับประเทศไทย เพราะไม่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ อันเป็นการขจัดปัญหาของสถานศึกษาที่มีงบประมาณไม่เพียงพอ นอกจากนี้ เพลงของไทยเราก็เหมาะจะนำมาใช้สอนเพราะเป็นเพลงง่ายๆ อยู่ในบันไดเสียง Pentatonic จึงสอดคล้องกับหลักการสอน คือสอนจากสิ่งที่ยากไปสู่สิ่งที่ง่าย มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งถ้าได้นำหลักการไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนระดับปฐมวัยในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ศึกษาคือนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรุอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน

2. สถานที่ศึกษา

โรงเรียนเศรษฐบุตรุอุปถัมภ์ 33 หมู่ 11 ซอย 51 ถนนลาดพร้าว แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยวิธีการสอนแบบพื้นฐาน และวิธีการสอนของโคตตาย

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3

โรงเรียนเศรษฐบุตรุอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคตตายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน

4. ระยะเวลาในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาการจัดการเรียนการสอนของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรุอุปถัมภ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ระยะเวลาในการศึกษา 16 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน รวมทั้งสิ้น 16 วัน ช่วงเวลาที่ศึกษา เดือน พฤษภาคม – กันยายน พ.ศ. 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีการสอนของโคตตาย หมายถึง การสอนอ่านโน้ตสากลเบื้องต้นตามวิธีการสอนของโคตตาย ซึ่งมีหลักการและวิธีสอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ร้องเนื้อ เป็นการสอนร้องเพลง (เนื้อร้อง) โดยเลือกเพลงที่มีโน้ตตรงกับเนื้อหาที่ต้องการสอน

ขั้นที่ 2 ร้องทำนอง เป็นการให้ผู้เรียนร้องทำนองโดยใช้เสียง “ทา” แทนเนื้อร้อง

ขั้นที่ 3 การอ่านโน้ตและร้องโน้ต เป็นการใช้ตัวโน้ตแทนสัญลักษณ์ภาพ

ขั้นที่ 5 สัญลักษณ์มือและการสร้างสรรค์

2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการการเรียนรู้ การสอนดนตรี และวิธีการสอนในหลักสูตรนี้ คือ การใช้ แผนการสอน , กิจกรรมการเรียนการสอน , การวัดผล ประเมินผล , สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน , สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ และการปรับปรุงการสอน

3. การเรียนการสอนแบบพื้นฐาน หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการสอนที่เน้นประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน คือ การฟัง การร้องเพลง การบรรเลงเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย ความคิดสร้างสรรค์ และการอ่านโน้ต โดยนำกิจกรรมทั้ง 6 ด้านผสมผสานกัน เน้นจังหวะและกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องจังหวะทำนองอารมณ์เพลง โดยเน้นการฟัง การร้องเพลง การเคลื่อนไหวที่สวยงาม พร้อมเพรียง

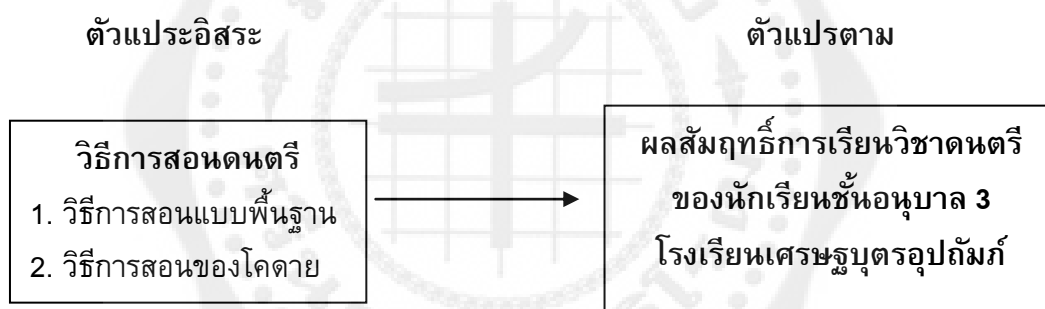
4. **ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้** หมายถึง คะแนนการเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี

5. **วิชาดนตรี** หมายถึง กระบวนการการเรียนรู้ การสอนดนตรี และวิธีการสอนในหลักสูตรนี้ คือ การใช้ แผนการสอน , กิจกรรมการเรียนการสอน , การวัดผล ประเมินผล , สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน , สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ และการปรับปรุงการสอน

6. **ชั้นอนุบาล 3** หมายถึง นักเรียนระดับ ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

7. **โรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ เป็นสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่เลขที่ 33 หมู่ 11 ซอย 51 ถนนลาดพร้าว แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคตายสูงกว่ากับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบพื้นฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยตามหัวข้อดังนี้

1. เด็กปฐมวัย

- 1.1 ความหมายของเด็กปฐมวัย
- 1.2 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
- 1.3 การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

2. ดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

- 2.1 ความสำคัญของดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.2 จุดมุ่งหมายของการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.3 กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

3. การจัดการเรียนการสอนดนตรี

- 3.1 ทฤษฎีการสอนดนตรี
- 3.2 การเรียนการสอนดนตรีแบบพื้นฐาน
- 3.3 การเรียนการสอนดนตรีแบบโคดา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัย คือ เด็กตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน หรือต่ำกว่า 6 ปี การจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีการพัฒนาการด้านสมอง และการเรียนรู้อย่างรวดเร็วที่สุด ดังนั้นจึงถือได้ว่าช่วงปฐมวัย เป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝังดูแลเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ และการพัฒนาตลอดชีวิต ให้เติบโตเป็นเด็กฉลาดและประสบความสำเร็จในชีวิต

นอกจากนี้ความหมายอีกนัยหนึ่ง เด็กปฐมวัย คือ เด็กที่มีอายุตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 6 ปีบริบูรณ์ การอบรมและเลี้ยงดูแก่เด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเด็กวัยนี้ต้องการการเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ด้าน จากบิดา มารดา คนรอบข้างและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพัฒนาการที่เป็นรากฐานของ บุคลิกภาพ อุปนิสัย และการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจ สมอง สติปัญญา ความสามารถ เพราะเด็กในช่วงตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์แม่จนถึง

4 ปี ระบบประสาทและสมองจะเจริญเติบโตในอัตราสูงสุด (ประมาณ 80 % ของผู้ใหญ่) การอบรมปลูกฝังสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กปฐมวัยได้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพในช่วงอายุนี้จะเป็นรากฐานที่ดีจะ让他เติบโตเป็นเยาวชนและพลเมืองที่ดี ฉลาดเฉลียว คิดเป็น ทำเป็น และมีความสุข เด็กปฐมวัยจะมีชีวิต รอดและเติบโตได้ก็ด้วยการพึ่งพาพ่อแม่ และผู้ใหญ่ที่ช่วยเลี้ยงดูปกป้องจากอันตราย หากผู้ใหญ่ให้ความรักเอาใจใส่ใกล้ชิด อบรมเลี้ยงดูโดยเข้าใจเด็กพร้อมจะตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เปลี่ยนไปตามวัยได้อย่างเหมาะสมให้สมดุลย์กันทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และสังคมแล้ว เด็กจะเติบโตแข็งแรง แจ่มใส มีความมั่นคงทางใจ รู้ภาษา ใฝ่รู้ และใฝ่ดี พร้อมทั้งจะพัฒนาตนเองในขั้นต่อไป ให้เป็นคนเก่งและคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขและมีประโยชน์

1.2 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัย หรือเด็กก่อนวัยเรียน (preschool) เป็นเด็กวัยที่เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา พัฒนาการของเด็กจึงมีความหมายและมีความสำคัญ เพราะเป็นรากฐานการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1978) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการไว้ว่า พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งคุณภาพและปริมาณ (Qualitative and Quantitative Changes) อาจกำหนดเอาความต่อเนื่องของเจริญงอกงามของการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติอย่างมีขั้นตอน

อีริกสัน (Erikson. 1950) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการไว้ว่า พัฒนาการในขั้นแรกๆ จะมีผลต่อการปรับตัวของเด็กต่อไปในอนาคต ถ้าเด็กมีพัฒนาการที่เต็มไปด้วยความสุข ก็จะทำให้เด็กเกิดความคิดว่าโลกที่ตนอยู่น่ารื่นรมย์ มีความสุข แต่ถ้าเด็กเกิดความทุกข์ใจ ยุ่งยากในเรื่องต่างๆ ความรู้สึกของเด็กก็จะเป็นไปในทางตรงกันข้าม พัฒนาการและการเจริญเติบโตเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะดำเนินควบคู่กันไปเสมอ ซึ่งพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุและในแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันออกไปตามอัตราความพร้อม ความสามารถของแต่ละบุคคลรวมถึงสิ่งแวดล้อมต่างๆ ด้วย

ฉวีวรรณ กิณาวงศ์ (2533) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการไว้ว่า พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงลักษณะของบุคคลทั้งในโครงสร้าง (Structures) และแบบแผน (Patterns) ของร่างกายและพฤติกรรมที่แสดงออกแต่แรกเกิด

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2549) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการไว้ว่า พัฒนาการ หมายถึง พัฒนาการในทุกๆ ด้าน มีขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและมีผลกระทบต่อกัน การแบ่งเป็นหัวข้อพัฒนาการแต่ละด้านนั้นก็เพื่อประโยชน์ต่อการอธิบายและทำความเข้าใจโดยความเป็นจริงแล้ว เราไม่สามารถแบ่งพัฒนาการด้านต่างๆ ออกได้โดยเด็ดขาด และได้แบ่งพัฒนาการของเด็กปฐมวัยออกเป็น 5 ด้านใหญ่ คือ พัฒนาการทางกาย พัฒนาการทางอารมณ์ พัฒนาการทางสังคม พัฒนาการทางความคิด และพัฒนาการทางด้านภาษา

พัฒนาการของเด็กปฐมวัย มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งโครงสร้างทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจอย่างเป็นขั้นบันได มีกระบวนการชัดเจน ซึ่งมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน พัฒนาการของเด็กจะส่งผลกระทบต่อนิสัย ทักษะคิดของเด็กในอนาคตได้ด้วยเช่นกัน มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอพัฒนาการของเด็กปฐมวัยออกเป็น 5 ด้าน ใหญ่ๆ คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านสติปัญญา พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการทางภาษา

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

เป็นลักษณะทางกายตามปกติของเด็กปฐมวัยที่เปลี่ยนแปลงในด้านส่วนสูง น้ำหนักและสัดส่วนของร่างกาย พัฒนาการทางด้านสุขภาพ ดัชนีสำคัญในการบ่งชี้ถึงสุขภาพ ได้แก่ น้ำหนักและส่วนสูง เด็กควรมีน้ำหนักและส่วนสูงสมวัย และมีการเพิ่มน้ำหนัก และส่วนสูงตามอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยของเด็กในประเทศของตน ส่วนสัดส่วนของร่างกายจะค่อยๆ เปลี่ยนไป ช่วงแขนยาวขึ้นศีรษะดูยาว เล็กกลง และจะได้สัดส่วนกับลำตัว กระดูกเพิ่มความแข็งแรงกว่าเดิม กล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสทำหน้าที่ได้ดีขึ้น ฉะนั้นจึงเป็นระยะที่เหมาะสมที่สุดที่จะฝึกให้เด็กได้เล่นกีฬาประเภทเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เหมาะกับกำลังของเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายเด็กจึงต้องได้รับอาหารที่เป็นประโยชน์เพียงพอได้ออกกำลังกายและพักผ่อนอย่างเพียงพอ ได้รับการดูแลรักษาร่างกายให้สะอาดถูกสุขอนามัย อันจะช่วยป้องกันการเจ็บป่วย ได้อยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย ได้รับการป้องกันจากโรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุต่างๆ ตลอดจนได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจน มีสุขภาพแข็งแรงตามปกติ เด็กจำเป็นต้องได้รับโอกาสที่จะใช้กล้ามเนื้อต่างๆ ตลอดจนประสาทสัมผัสต่างๆ อย่างเต็มที่ เพื่อให้อวัยวะดังกล่าวเจริญเติบโตขึ้นได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เซลสมองซึ่งหากไม่มีการใช้อาจจะฝ่อและตายไป และอาจไม่มีการสร้างขึ้นใหม่ ตลอดจนเพื่อพัฒนาความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อ และใช้ประสาทสัมผัสตามวัยด้วย (ทิตนา แชมมณีและคณะ. 2535 และศรีเรือน แก้วกังวาน. 2549)

2. พัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญาเกี่ยวข้องกับเรื่องของความคิด การสร้างแบบแผนการรับรู้ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของเด็ก โดยศรีเรือน แก้วกังวาน (2549) ได้กล่าวถึงแนวคิดของเพียเจท์ที่แบ่งพัฒนาการด้านสติปัญญาในวัยเด็กอนุบาล (pre - operation) ออกได้เป็น 2 ระยะ คือ ระหว่างอายุ 2-4 ปี (preconceptual stage) และระหว่างอายุ 4-7 ปี (intuitive stage)

ระยะที่ 1 ระหว่างอายุ 2-4 ปี (preconceptual stage) เป็นความคิดที่ยังยึดตนเองเป็นหลัก ไม่รู้จักคิดในแบบใจเขาใจเรา ไม่สามารถนึกได้ว่าคนอื่นมีความคิดแตกต่างไปจากตนเองอย่างไร คิดเห็นแต่ด้านที่เหมือนกัน

ระยะที่ 2 ระหว่างอายุ 4-7 ปี (intuitive stage) เด็กรู้จักสังเกตเห็นความแตกต่าง ทำให้ความคิดพัฒนาถึงขั้นรู้จักเปรียบเทียบ คิดแยกวัตถุออกเป็นหมวดหมู่ขั้นต้นได้แล้ว รู้จักคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ได้รู้จักนับตัวเลข

นอกจากนี้ทีศนา แชมมณี และคณะ (2535) กล่าวถึง พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยว่า เด็กปฐมวัยยังอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรมอยู่มาก ในขณะที่เดียวกันพัฒนาการด้านภาษาเป็นสื่อช่วยให้เด็กเริ่มใช้ความคิด เหตุผลและจินตนาการมากขึ้น เด็กเริ่มคิดถึงสิ่งที่เป็นามธรรมมากขึ้นเด็กจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กในแต่ละระดับพัฒนาการ เด็กต้องได้รับโอกาสที่จะสำรวจตรวจสอบค้นสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมอง การฟัง การลูบคลำสัมผัส การชิม ตลอดจนการดม เด็กต้องได้รับโอกาสที่จะตรวจสอบความสามารถของตนเองในการกระทำสิ่งต่างๆ และได้ฝึกทำสิ่งที่อยู่ ในนิสัยของตนให้เกิดความชำนาญมากขึ้น เด็กต้องได้รับโอกาสที่จะมีเวลาเงียบๆ ใคร่ครวญ คิด พิจารณา และจัดโครงสร้างความคิดของตนให้กว้างขวาง และเป็นระบบระเบียบบ้างตามสมควร เด็กต้องได้ทดลองจัดกระทำกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อพัฒนาความคิด ความเข้าใจในคุณสมบัติทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ได้รับรู้มา เด็กต้องได้รับข้อมูลที่สอดคล้องกับระดับความสนใจ และความสามารถ เพื่อช่วยขยายประสบการณ์และโครงสร้างความคิดของตนและเด็กจะต้องมีโอกาสได้คิดฝันจินตนาการ โดยไม่ถูกตีเตียนว่าเพ้อฝัน ไร้สาระ เด็กจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสม เมื่อแสดงความสนใจ สงสัย หรือแสดงออกถึงความรู้ความคิดเพื่อให้เกิดกำลังใจที่จะแสวงหาความรู้ และใช้ความสามารถต่อไป นอกจากนั้น เด็กต้องได้รับความเข้าใจจากผู้เลี้ยงดูที่จะคาดหวังในตัวเขาตามระดับความสามารถที่แท้จริงของเขา ไม่เคียวเข้ญหรือโกรธเกรี้ยว เมื่อเด็กไม่เข้าใจหรือทำไม่ได้ และไม่คาดหวังต่ำจนไม่เปิดโอกาสให้เด็กใช้ความสามารถที่มีอยู่ของตน โดยการทำให้แทนหมด และที่ในกรณีเด็กไม่สนใจใคร่รู้ตามธรรมชาติของเด็กทั่วไป เด็กต้องได้รับการกระตุ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาการไปตามขั้นตอนอย่างเหมาะสมด้วย ความคิดของเด็กในวัยตอนต้นมีความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับขั้นตอนอย่างโดดเด่นต่างจากวัยทารก ตัวอย่างเช่น เด็กวัยทารกจะไม่เข้าใจความหมายของ “เมื่อวานนี้” “เดือนที่แล้ว” “วันพรุ่งนี้” “เดือนหน้า” หรือ “ไกล” “ใกล้” “เล็ก” “ใหญ่” แต่เด็กวัยตอนต้นจะมีความเข้าใจเรื่องเวลาระยะห่าง และขนาดได้แล้วอย่างไรก็ตามเด็กวัยตอนต้นยังไม่สามารถแยกแยะความจริง กับความนึกฝันออกจากกันได้โดยเด็ดขาด การเล่นสมมุติของเด็กและงานศิลปะเด็กในแบบต่างๆ ล้วนแล้วแต่สะท้อนความคิดถึงฝันถึงจริงของเด็ก

3. พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

ด้านอารมณ์และจิตใจของเด็กปฐมวัยก็มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างซับซ้อนขึ้น มีความหลากหลายมากขึ้น ศรีเรือน แก้วกังวาล (2549) ได้กล่าวถึงระยะวัยเด็กตอนต้น เด็กมีอารมณ์หงุดหงิดง่ายกว่าเด็กในวัยทารก ตี้อร์นั้นเอาแต่ใจตนเอง เจ้าอารมณ์ ทั้งนี้เพราะอยู่ในวัยช่างปฏิเสธชีวิตประจำวันมีเรื่องยั่วอารมณ์ให้เด็กหงุดหงิดวุ่นวาย ระหว่างความต้องการของเด็กกับท่าทีการปฏิบัติของผู้ใหญ่ และเพื่อนเล่น ตลอดจนมีสิ่งต่างๆ มากมายที่อยู่ในแวดล้อมตัวเด็กซึ่งเด็กอยากรู้ อยากทดลองให้เข้าใจ บางครั้งก็เข้าใจง่าย บางครั้งก็เข้าใจยาก บางคราวก็เจ็บตัว หรือโดนทำโทษ เด็กเริ่มมีลักษณะอารมณ์ประเภทต่างๆ อย่างที่ผู้ใหญ่มี เช่น อารมณ์โกรธอารมณ์อิจฉา อารมณ์เห็นใจ อารมณ์อยากรู้อยากเห็น อารมณ์หรรษา อารมณ์ก้าวร้าว อารมณ์อวดดีถือดี

นอกจากนี้ทิตนา แชมมณี และคณะ (2535) ยังกล่าวเสริมในเรื่องของพัฒนาการด้านจิตใจ และอารมณ์ของเด็กปฐมวัยมักมีความไม่มั่นคง และเปลี่ยนแปลงง่ายในระยะเวลาอันสั้นเด็กแสดง ความโกรธ ความกลัว ความเศร้า ความอิจฉาริษยาและความสนุกสนานอย่างไม่มีการควบคุม การแยกจากพ่อ หรือผู้เลี้ยงดูเป็นหลักเป็นประสบการณ์ที่น่ากลัวสำหรับเด็กความสัมพันธ์ที่ราบรื่น และมั่นคงระหว่างเด็กกับผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด จะทำให้เด็กไว้วางใจผู้อื่นจนเกิดความมั่นใจในการกระทำ ของตัวเอง กล้าถาม กล้าทำ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กสะท้อนให้เห็น ถึงธรรมชาติของเด็กที่ค่อยๆพัฒนาอารมณ์ต่างๆ เพิ่มขึ้น บางอารมณ์ก็เกิดขึ้นรุนแรง และเกิดขึ้นถี่ กว่า เมื่อเด็กยังเล็ก และลดลงเมื่อเด็กโตขึ้นขณะที่บางอารมณ์เกิดขึ้นในลักษณะที่กลับกัน เด็กยัง ต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองไม่ให้เกิดอารมณ์หวาดกลัวอย่างรุนแรง เพราะการที่ได้รับความ หวาดกลัวอย่างรุนแรงในวัยต้นของชีวิตจะส่งผลถึงการชะงักทางพัฒนาการด้านอื่นๆ หรือแม้แต่ การถดถอยสู่พัฒนาการขั้น ต่ำลงไปได้ในด้านบทบาททางเพศ

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2549) ยังได้กล่าวเสริมเกี่ยวกับความตระหนักในเรื่องเพศ การเรียน และเลียนบทบาททางเพศว่า เด็กหญิง และเด็กชายเริ่มมองเห็นความแตกต่างระหว่างเพศ และควร จะประพฤติตนอย่างไรจึงจะสมบทบาท การเรียนรู้เหล่านี้มาจากการสังเกตและการอบรมของผู้ใหญ่ ถ้าเด็กหญิงและเด็กชายไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการเลียนแบบบทบาททางเพศจากผู้ใหญ่ที่ เป็นเพศเดียวกับตน และสร้างสัมพันธภาพกับผู้ใหญ่ต่างเพศกับตน เด็กจะเกิดปมของอารมณ์ความ ต้องการนี้ติดตัวไปภายหน้า ทำให้มีพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งอาจผิดแผกไปจากสังคมส่วนมากยอมรับ หลายอย่าง

4. พัฒนาการด้านสังคม

ทิตนา แชมมณี และคณะ (2535) กล่าวถึงเด็กปฐมวัยมีลักษณะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง เมื่อเด็กได้พบปะบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัว และเริ่มแยกจากพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก เขา จะต้องปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ และเรียนรู้บทบาทพื้นฐานของตน ซึ่งทำให้เขา เริ่มให้ความสำคัญ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้นโดยจะมีพัฒนาการทางสังคม ดังนี้ 3 ปี เริ่มเล่นกับ เด็กอื่นๆ และยอมแบ่งของเล่นกับเพื่อน สามารถคอยให้ถึงคราวตนแสดงความรักใคร่บางอย่าง ที่เล็ก กว่า สามารถช่วยเหลือทำงานบ้านเล็กๆน้อยๆได้ 4 ปี ชอบเล่นกับเด็กอื่นๆ แต่พฤติกรรมไม่คงที่ บางครั้ง ก็เล่นร่วมมือดี บางครั้ง ก็ก้าวร้าวรังแกเพื่อน แสดงกิริยาโกรธเมื่อถูกขัดใจ สนใจกิจกรรม ของผู้ใหญ่และอยากจะทำด้วย 5-6 ปี เล่นร่วมมือกับเพื่อนได้ดี เข้าใจกฎเกณฑ์ และกติกาของการ เล่น เข้าใจซ้าย ขวาเมื่อวานนี้พุงนี้สนใจที่จะรู้จักอายุ ชื่อของผู้ใหญ่และเด็กอื่นๆ รู้จักรสหวาน เค็ม เปรี้ยว ขม สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นในบ้าน และชุมชน สามารถทำงานบ้านง่ายๆ ด้วยความตั้งใจเริ่ม แสดงกิริยาอาการขัดขืนไม่พอใจ

เด็กอายุ 6 ปี ที่มีพัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมดี จะมีลักษณะยิ้มแย้มแจ่มใส มีความสุขและมีความสามารถ ดังนี้

- 1) สามารถมีปฏิสัมพันธ์และสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี
- 2) สามารถแบ่งปัน รอคอย และยอมรับกติกา กฎเกณฑ์

3) สามารถช่วยตัวเองได้ เช่น อาบน้ำแต่งตัว รับประทานอาหาร เข้าห้องน้ำ ได้เอง และช่วยเหลืองานเล็กๆ น้อยๆ

ประสบการณ์ในช่วงปฐมวัยรวมทั้งตั้งแต่วัยในครรภ์มีผลต่อพัฒนาการทางกายและทางใจ รวมทั้งความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก เด็กวัยนี้มีร่างกายและจิตใจที่ละเอียดอ่อนและตอบสนองไว อิทธิพลทั้งทางบวก และทางลบจากบุคคล และสิ่งแวดล้อมมีผลต่อพัฒนาการตามปกติของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูจึงต้องเน้นให้เด็กมีประสบการณ์ที่ทำให้เกิดพัฒนาการ ซึ่งเริ่มต้นและเป็นลักษณะเด่นของวัยนี้

เด็กวัยปฐมวัย หรือเด็กก่อนวัยเรียน มีความพร้อมที่จะใช้สมรรถภาพทางกายในแทบทุกด้าน ระยะเวลาที่เด็กต้องการใช้กำลังกายและทักษะต่างๆ ในแง่การประสานสัมพันธ์กัน การเล่นประเภทต่างๆ ที่เหมาะสมแก่วัย จะช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆ ในด้านอารมณ์ เด็กจะมีอารมณ์แบบต่างๆ และไม่หนักแน่นมั่นคง ตื้อ และไม่ยอมใคร ในด้านสังคมเด็กเริ่มมีความสัมพันธ์กับเพื่อน และผู้ใหญ่อื่นๆ นอกจากพ่อแม่ แต่ยังมีโลกส่วนตัวสูง ชอบเล่นคนเดียว ในด้านสติปัญญามีความก้าวหน้าเป็นลำดับขั้นตอนสามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งต่างๆ ได้ดีในด้านภาษามีการพัฒนาอย่างเต็มที่ในระยะนี้เด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาดีจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา สังคม และอารมณ์ด้วย ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาลหรือเด็กก่อนวัยเรียน สถานศึกษาไม่ควรรีบเร่งให้เด็กเรียนรู้วิชาต่างๆ เร็วเกินไป หรือบังคับให้เด็กเรียน

5. พัฒนาการทางภาษา

ด้านภาษาและการพูด ศรีเรือน แก้วกังวาน (2549) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของวัยเด็กตอนต้นว่าสามารถเข้าใจภาษาและใช้ภาษาได้โดยอัตโนมัติเหมือนผู้ใหญ่ การพัฒนาทางภาษาจนสามารถใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ เป็นเหตุการณ์สำคัญสำหรับชีวิตวัยเด็ก เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้านสังคม สติปัญญา และอารมณ์ เด็กที่ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมได้เปรียบเมื่อเข้าโรงเรียน และไปใช้ชีวิตนอกบ้าน การพัฒนาการทางภาษาจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิบัติสัมพันธ์ทางภาษาด้วยอย่างสม่ำเสมอ เด็กต้องได้เล่นกับเสียงชนิดต่างๆ มีโอกาสได้ยินได้ฟังเสียงต่างๆ ที่หลากหลาย เด็กต้องมีโอกาสใช้ภาษาตามวัยของตน เพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ นอกเหนือจากการแสดงกิริยาท่าทาง เด็กต้องได้ฝึกใช้วาระการออกเสียง และทดลองเปล่งเสียงต่างๆ ตามที่ตนได้ยินมา เด็กต้องได้รับการตอบสนองในทางบวกเมื่อแสดงความคิดเห็นที่จะใช้ภาษา และได้รับการฝึกฝนให้ใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม เด็กต้องได้ฟังนิทานเรื่องราวที่ช่วยขยายประสบการณ์ การใช้ภาษาและคำศัพท์ เด็กต้องได้ฟังแบบอย่างการพูดที่ดี การใช้ภาษาสื่อความหมายอย่างสมเหตุสมผล และภาษาร้อยกรองที่เป็นศิลปะของภาษาเด็กต้องมีโอกาสคิดสร้างสรรค์นิทาน เรื่องราวด้วยตนเอง ตามระดับความสามารถของตน ทั้งโดยการพูด และโดยการขีดเขียน นอกจากนี้เด็กต้องได้ดูหนังสือ และภาพต่างๆ และได้ฟังผู้อื่นอ่านหนังสือให้ฟัง เพื่อพัฒนานิสัย และความพร้อมในการอ่านเขียนตามระดับของตนด้วย ในด้านการเรียนภาษาที่ 2 มีการวิจัยที่ยืนยันว่า ถ้าเด็กได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทั้ง 2 ภาษาตั้งแต่วัยทารก การเรียนภาษาที่ 2 ในระยะนี้ไม่เป็นสิ่งที่ยากสำหรับเด็กแต่การเรียนภาษาที่ 2 ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างจากภาษาแม่ในระหว่างนี้อาจทำ

ให้เกิดการถ่ายทอดการเรียนรู้ในเชิงลบ และเรียนได้ยากแต่ก็ยิ่งง่ายกว่าการเรียนรู้ในวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมทั้ง 2 ภาษา ในวัยทารกมีโอกาสดีที่จะเป็นผู้ชำนาญทั้ง 2 ภาษาได้

ส่วนทศนา แคมมณี และคณะ (2535) กล่าวถึงการพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยตอนต้น จำเป็นที่จะต้องเป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาด้วยอย่างสม่ำเสมอ เด็กต้องได้เล่นกับเสียงชนิดต่างๆ มีโอกาสได้ยินได้ฟังเสียงต่างๆ ที่หลากหลาย เด็กต้องมีโอกาสใช้ภาษาตามวัยของตนเพื่อแสดงความรู้สึก นึกคิด ความต้องการ นอกเหนือจากการแสดงกิริยาท่าทาง เด็กต้องได้ช่วยวัยระอออกเสียง และทดลองเปล่งเสียงต่างๆ ตามที่ตนได้ยินมา เด็กต้องได้รับการตอบสนองในทางบวก เมื่อแสดงความสนใจที่จะใช้ภาษา และได้รับการฝึกฝนให้ใช้ภาษาอย่างถูกกาลเทศะ เด็กต้องได้ฟังนิทานเรื่องราวที่ช่วยขยายประสบการณ์ การใช้ภาษาและคำศัพท์ เด็กต้องได้ฟังแบบอย่างการพูดที่ดี การใช้ภาษาสื่อความหมายอย่างสมเหตุสมผล และภาษาร้อยกรองที่เป็นศิลปะของภาษา เด็กต้องมีโอกาสคิดสร้างสรรค์นิทาน เรื่องราวด้วยตัวเองตามระดับความสามารถของตน ทั้งโดยการพูดและโดยการขีดเขียน นอกจากนี้เด็กต้องได้ดูหนังสือ และภาพต่างๆ และได้ฟังผู้อื่นอ่านหนังสือให้ฟัง เพื่อพัฒนานิสัย และความพร้อมในการอ่านเขียนตามระดับของตนด้วย

สรุปได้ว่าพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจะมีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง และมีความเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กทารกสู่วัยเด็กตอนต้นค่อนข้างมากทั้งในด้านการพัฒนาทางร่างกาย การพัฒนาทางความคิด การใช้ภาษา การเข้าสังคม และยังมี การแสดงออกทางอารมณ์ที่หลากหลาย และมีลักษณะเฉพาะของวัย เด็กในช่วงวัยนี้จึงควรได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่ และได้รับการตรวจสอบดูแลความเจริญทางพัฒนาการแต่ละด้านจากผู้ใหญ่ที่อยู่แวดล้อมเด็ก เช่น พ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง ให้เด็กมีความเจริญทางพัฒนาการแต่ละด้านเป็นไปอย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา

1.3 การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับความเชื่อ ปรัชญา และบริบทของสังคม เช่นกันกับการศึกษาปฐมวัยที่การจัดการศึกษา มีการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคม ลักษณะการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนแต่ละท้องถิ่นอาจแตกต่างกันเป็นอิสระทางการศึกษาซึ่งโรงเรียนอนุบาลหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเป็นของตนเอง ไม่สามารถจำแนกหรือเปรียบเทียบกันได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในรูปแบบใดหรือของโรงเรียนใดดีที่สุดขึ้นอยู่กับความเชื่อ สถานการณ์ เหตุการณ์ และบริบทของสังคมของที่นั้นๆ นับเนื่องถึงปัจจุบันการจัดการศึกษาปฐมวัยจำแนกได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การจัดการศึกษาปฐมวัยแบบเน้นพัฒนาการ หรือแบบเตรียมความพร้อม เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้รับการพัฒนามาตั้งแต่เริ่มมีการศึกษาอนุบาลของเฟรเดอริค หลักการสำคัญของรูปแบบคือ เป็นการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา โดยแต่ละประสบการณ์ที่เด็กได้รับต้องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และเป็นไปตามความแตกต่างของเด็กแต่ละ

บุคคลทั้งทางชีวภาพ สังคม และวัฒนธรรม โดยเด็กต้องได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและบริบทของชุมชน (NAEYC. 1996) หลังจากมีการปฏิรูปการศึกษาประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยแบบเตรียมความพร้อมมากขึ้นและมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

รูปแบบที่ 2 การจัดการศึกษาปฐมวัยแบบเน้นหน้าที่หรือแบบเน้นวิชาการเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเอาไปใช้ด้วยการจัดการเรียนการสอนให้เด็กอ่าน ออกเขียนได้ คิดเลขเป็น โดยเด็กที่เข้าเรียนโรงเรียนอนุบาล ต้องฝึกการอ่าน การคัดและการเขียน จนสามารถทำได้ ซึ่งการจัดการศึกษาโดยเน้นวิชาการนี้ ได้รับการคัดค้านมากในปัจจุบัน เหตุเป็นเพราะการเรียน อ่าน คัด เขียน เป็นการเร่งและฝืนพัฒนาการของเด็ก ซึ่งยังไม่พร้อม เด็กๆอาจสามารถฝึกหัดและเรียนรู้การอ่าน ออกเขียนได้ แต่ต้องเป็นแบบของตัวเอง ทั้งทางด้านวิธีการและการอ่านออกเขียนได้ วิธีการสอนภาษาแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์ (Whole language) เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการสอนอ่าน คัด เขียน ที่ตรงกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก (Brown and Everett. 1990: 4) การสอนแบบเน้นหน้าที่นี้เป็นที่นิยมในสังคมที่ต้องการให้เด็กมีความสามารถโดยเร็ว โดยไม่สนใจต่อพัฒนาการและความเครียดในตัวเด็ก ซึ่งตรงข้ามกับรูปแบบที่ 1 ที่ให้ความสำคัญกับเด็กและพัฒนาการ

รูปแบบที่ 3 การจัดการศึกษาปฐมวัยแบบเน้นสถานการณ์แบบตามอัธยาศัยเป็นการเรียนการสอนอิสระ โดยผู้ปกครองหรือครอบครัวเป็นผู้จัดการเรียนการสอนเองได้ สิทธิการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นไปตามสิทธิในกฎหมายที่ผู้ปกครองสามารถจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กของตนเองได้ที่บ้าน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า โรงเรียนบ้าน (Home school) ซึ่งการจัดการศึกษาในครอบครัว ที่ครอบครัวเป็นผู้วางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน และจุดประสงค์ให้แก่เด็กที่เป็นสมาชิกครอบครัว โดยกิจกรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นที่บ้าน มีผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นครู หรือเป็นผู้กำกับดูแลกิจกรรมการศึกษานั้น การจัดการศึกษาแบบเน้นสถานการณ์เป็นการจัดการศึกษาที่อิสระของพ่อแม่ผู้ปกครองทำได้ตามอัธยาศัย ซึ่งผลที่ได้ออกมาจะมี 2 ลักษณะ คือ เด็กอาจได้เรียนรู้เต็มศักยภาพ ถ้าผู้ปกครองที่ทำหน้าที่ครูใส่ใจเต็มที่ ส่วนอีกด้านหนึ่ง เด็กอาจเรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพ หรือเรียนไม่ต่อเนื่อง เช่น ในครอบครัวที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีภาระกิจ ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาให้แก่เด็กบ้านตัวเองได้อย่างเต็มที่ ซึ่งวิธีการจัดการศึกษาแบบนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของครอบครัว

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่อยู่ในวัยแรกเกิดจนถึงเด็กในวัยอนุบาล ซึ่งอยู่ในวัยพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ดังนั้น แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก จึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ปกครอง ได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล

2. ดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ความสำคัญของดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

การสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เป็นการศึกษาพัฒนาการเด็กตามองค์ประกอบสามประการของดนตรี ได้แก่ การเคลื่อนไหว การฟัง และการร้องเพลง จะช่วยให้ครูจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมแก่เด็ก การเคลื่อนไหว (Moving) เด็กเริ่มเคลื่อนไหวตั้งแต่เป็นทารก หรือแม้แต่ยังอยู่ในครรภ์มารดา เดือนแรกๆ เด็กจะเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อศีรษะก่อน หลังจากนั้นจึงจะเคลื่อนไหวไหล่ แขน ลำตัว และขา การพัฒนาการเคลื่อนไหวก็เริ่มจากกล้ามเนื้อใหญ่ไปกล้ามเนื้อเล็ก การควบคุมการเคลื่อนไหว เริ่มตั้งแต่ส่วนกลางของร่างกาย แล้วขยายออกไป เด็กยกศีรษะได้ก่อนนั่ง ยืนหรือเดิน แล้วพัฒนาถึงขั้นหยิบไม้บล็อกด้วยมือทั้งมือก่อนจะสามารถหยิบด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ ซึ่งกิจกรรมดนตรีที่เหมาะสมกับเด็ก ได้แก่ กิจกรรมที่ทำร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่นการร้องเพลง เล่นเกมประกอบเพลง และบรรเลงเครื่องดนตรีอย่างง่าย เป็นต้น เด็กจะสนุกกับกิจกรรมที่เขาได้ออกความคิด ได้เคลื่อนไหว ได้ใช้ภาษา บรรเลงเครื่องดนตรี และร้องเพลง กิจกรรมดนตรีจะเป็นพื้นฐานของเด็กในการที่จะพัฒนาการดนตรีของเขาให้ดีขึ้นในอนาคต

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 17) กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีว่าบุคคลทั่วไปมักรู้สึกว่าคุณดนตรีมีประโยชน์ต่อเด็ก อย่างไรก็ตามคงมีน้อยคนที่เข้าใจบทบาทของดนตรีกับเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริง และแม้ว่ามีบุคคลบางคนที่ทราบถึงการให้การศึกษาด้านดนตรีกับเด็ก แต่ก็มีหนังสือไม่กี่เล่มที่กล่าวถึงดนตรีกับเด็กปฐมวัย จึงเป็นการสมควรที่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่เป็นบิดามารดาควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อประโยชน์ในการจัดสภาพแวดล้อม และช่วยเหลือสนับสนุนให้เด็กวัยนี้ มีพัฒนาการทางดนตรีที่ถูกต้องสมบูรณ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษานอกจากนี้ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2538: 27) ยังกล่าวเสริมว่า การจัดประสบการณ์ดนตรีสำหรับเด็กนั้นเป็นการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในระดับปฐมวัย ให้มีความพร้อมในทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมไทย เพื่อให้เด็กมีคุณภาพและพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

พัชรี วาศวิท (2554: 44-47) กล่าวว่าไว้ว่า ดนตรีเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็ก เพราะว่าดนตรีทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเป็นสุข สนุกสนาน ทำให้เขาได้ใช้จินตนาการความนึกฝันส่วนตัวเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และสังคมของเด็กให้พัฒนาไปได้อย่างเหมาะสมกับวัยของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมได้แสดงออกทางดนตรี เด็กจะได้พัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความคิด จิตนาการ สังคม การสื่อความหมาย และการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดตลอดจนลักษณะลีลาท่าทางที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงผลักดันให้เด็กมีความมุ่งมั่นทางอารมณ์ มีสุขภาพจิต และสุขภาพกายดี ตลอดจนเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นในตนเอง

2.2 จุดมุ่งหมายของการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

เบย์เลสและแรมซี (เยาพา เดชะคุปต์. 2540: 73-74; อ้างอิงจาก Bayless; & Ramsey. 1978: VII) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหรือคุณค่าของดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยว่าควรมีเป้าหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อจัดประสบการณ์ทางดนตรีที่หลากหลาย ซึ่งจะนำความสนุกสนานและสร้างความพอใจให้กับเด็ก

2. เพื่อตระหนักและเตรียมประสบการณ์ทางดนตรีที่เหมาะสมให้กับเด็ก โดยเน้นเสริมสร้างประสบการณ์ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

3. ให้โอกาสเด็กได้ฟังเพลง สร้างเพลง ร้องเพลง เคลื่อนไหวตามจังหวะ และมีโอกาสทดลองเกี่ยวกับเสียง

4. ให้เด็กได้มีโอกาสได้รับประสบการณ์ทางดนตรี โดยเน้นศิลปะในการแสดงออก (Action Arts) แต่ไม่ใช่ศิลปะการแสดง (Performing Arts) โดยเน้นความสนุกสนานจากการได้รับประสบการณ์ทางดนตรีมากกว่าคาดหวังผล

5. เพื่อแนะนำความคิดรวบยอดทางดนตรี และความเข้าใจทางดนตรีที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

6. เพื่อกระตุ้นและช่วยเด็กซึ่งส่อแววพรสวรรค์ทางดนตรี ให้มีทักษะเพิ่มขึ้น

7. เพื่อจัดประสบการณ์ทางดนตรี ซึ่งจะเสริมการเรียนรู้ด้านอื่นๆ เช่น ด้านภาษา ทักษะการฟัง การแยกแยะเสียง และความเข้าใจทางสังคม

8. เพื่อจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อเด็กจะรู้สึกเป็นอิสระที่จะสำรวจและได้รับประสบการณ์ทางดนตรีที่หลากหลายซึ่งเป็นเพลงประจำชาติ ประจำเผ่าพันธุ์

9. เพื่อให้เด็กมีโอกาสแสดงตัวตนผ่านดนตรีในบรรยากาศที่อิสระและเป็นที่น่าไว้วางใจ ซึ่งเด็กจะมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์ และความคิดหลากหลาย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2532: 24) กล่าวถึง คุณค่าหรือจุดมุ่งหมายของดนตรีสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. ดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ดนตรีจะเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กคิดค้นทดลองและแสดงออกโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ

2. ดนตรีช่วยพัฒนาทางด้านการตอบสนองทางอารมณ์ของเด็ก เนื่องจากประสบการณ์ดนตรีจะช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์

3. ดนตรีช่วยพัฒนาด้านปัญญา โดยสาเหตุที่เรียนดนตรีเป็นสื่อทำให้เด็กคิด และทำความเข้าใจกับเรื่องของเสียงและช่วยพัฒนาด้านการรับรู้ ตลอดจนการเชื่อมโยงแนวคิดต่างๆ

4. ดนตรีช่วยพัฒนาการด้านภาษา เมื่อเด็กชอบและต้องการร้องเพลง การเรียนรู้ทางด้านภาษาจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กต้องเรียนรู้ไปด้วย นอกจากนี้เด็กยังใช้ภาษาเป็นสื่อในการอธิบายความรู้สึกต่อดนตรี ซึ่งทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษามากขึ้นด้วย

5. ดนตรีช่วยพัฒนาการด้านร่างกาย เนื่องจากประสบการณ์ทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเข้าจังหวะ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อต่างๆ ดีขึ้น

6. ดนตรีช่วยพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์บุคคล เนื่องด้วยประสบการณ์ด้านดนตรีช่วยให้เด็กรู้จักและเข้าถึงความสามารถของตนเอง และยังช่วยให้ได้เด็กเข้าใจเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมของตนเองด้วย

7. ประการสำคัญที่สุด คือ ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งซึ่งช่วยให้เด็กพัฒนาการทางด้านสุนทรีย์ ซึ่งจะนำไปสู่ความซาบซึ้งในดนตรีต่อไป ดนตรีจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์สุนทรีย์ โดยการตอบสนองต่อองค์ประกอบดนตรี เช่น ทำนอง จังหวะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กรู้ซึ่งถึงความสวยงาม ความเต็มอิ่มในอารมณ์และความมกงามทางการรับรู้ เด็กมีประสบการณ์ดนตรีช่วยเติมความรู้สึก ความต้องการของเด็กให้เต็ม ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ มีจิตใจเจริญงอกงามควบคู่ไปกับการคิดอ่านทางวิชาการด้านอื่นๆ

2.3 กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542: 80-81) กล่าวถึง กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยประกอบด้วย

1. การปูพื้นฐานจังหวะดนตรี-การเคลื่อนไหว
  - 1.1 ใช้วัยวะส่วนต่างๆของร่างกายเป็นอุปกรณ์ดนตรี เช่น ตีต่อนิ้ว ตบมือ ฯลฯ
  - 1.2 หัดใช้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะจังหวะ
2. การปูพื้นฐานทางการร้องเพลง
  - 2.1 ให้เด็กร้องเพลงง่ายๆเพลงควรมีทำนองที่ร้องง่าย และเนื้อร้องควรจะสั้น
  - 2.2 ให้เด็กหัดเปล่งเสียง ตามเสียงโน้ตสากล
3. การปูพื้นฐานทางการฟังดนตรี
  - 3.1 ให้เด็กฟังเพลงไทยและเพลงสากล
  - 3.2 ให้เด็กรู้จักเสียงที่แตกต่างกันในระดับเสียงต่างๆ
  - 3.3 ให้เด็กรู้จักเสียงที่แตกต่างกันของเครื่องดนตรี
4. การปูพื้นฐานทางเครื่องดนตรี
  - 4.1 แนะนำให้เด็กรู้จักเครื่องดนตรีต่างๆ
  - 4.2 ให้เด็กหัดใช้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะจังหวะ

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 25) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ดนตรีเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดความเบิกบานใจในการแสดงออก การจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้น จะต้องนำกิจกรรมที่มีอยู่ 3 กิจกรรมมาสอนให้สัมพันธ์กัน คือ กิจกรรมเน้นจังหวะ กิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง กิจกรรมการสอนดนตรีควรจัดให้มีการเรียนการสอนในลักษณะกระบวนการกลุ่มให้มากที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนานิสัยในด้านต่างๆ ในการอยู่ร่วมกันและการประเมินผลก็ควรทำในลักษณะกลุ่มด้วย ลักษณะนิสัยที่สำคัญจะวัดและประเมินเป็นอันดับแรก คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน การกล้า

แสดงออกในกิจกรรมนั้นๆ อย่างผสมกลมกลืน อันดีบรองลงมาคือ ทักษะความความถูกต้องและ ทำทางยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ขัดเขินเคร่งเครียด กล้าแสดงออก นอกจากนี้ในการประเมินผลนั้นควรมี ทางเลือกให้มากเพื่อสนองความสนใจ ความถนัดและความต้องการของเด็ก ตลอดจนสภาพท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างกัน

จากข้อที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ดนตรีเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในวัย นี้เป็นอย่างดี ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนาการที่ดี ทั้งทางด้าน ความคิด ร่างกาย อารมณ์ และความรู้ทางด้านดนตรี เช่น การร้อง จังหวะ ทำนอง เป็นต้น

3. การจัดการเรียนการสอนดนตรี

3.1 ทฤษฎีการสอนดนตรี

3.1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี

การสอนดนตรีไม่ว่าในลักษณะใดย่อมมีหลักการที่ผู้สอนยึดเป็นแนวปฏิบัติ การศึกษา ทฤษฎี การเรียนรู้ช่วยให้การสอนดนตรีมีประสิทธิภาพขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะผู้สอนจะมีความเข้าใจ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถจัดการเรียนการสอนดนตรีให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น ในทางจิตวิทยาการเรียนรู้สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม
2. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มแนวคิดนิยม

นอกจากนี้ในการสอนดนตรี ควรกล่าวถึงแนวคิดการรับรู้ของ บรูเนอร์ (Bruner) ด้วย เพราะสามารถนำมาประยุกต์ในการสอนดนตรี ก่อนที่จะกล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความ เข้าใจตรงกัน การเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างถาวร ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจาก ประสบการณ์หรือการฝึกปฏิบัติการเรียนรู้เป็นผลเนื่องมาจากทางด้านวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อม

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีความเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นในภาวะ ของการวางเงื่อนไข โดยมีการใช้การเสริมแรงหรือการให้รางวัลและการลงโทษ อันเป็นตัวกำหนดให้ ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการแสดงออกมา ดังนั้น ในการสอนดนตรี ครูสอนใช้การ เสริมแรง ซึ่งอาจเป็นรางวัลในรูปแบบใด ๆ กับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนปฏิบัติสิ่งที่ครูสอนมุ่งหวังไว้ได้

2. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มแนวคิดนิยม พัฒนาการมาจากจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt Psychology) มีกำเนิดในประเทศเยอรมนี หลักการสำคัญของเกสตัลท์ คือ การเรียนรู้ที่เน้นส่วนรวม ทั้งหมดมากกว่าส่วนย่อย โดยให้ความสำคัญประสบการณ์เดิมของผู้เรียน การเรียนเกิดได้ใน 2 ลักษณะคือ เกิดจากการรับรู้และเกิดจากการหยั่งเห็น สำหรับสาระสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ของ กลุ่มแนวคิดนิยม พอสรุปได้ ดังนี้

2.1 การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสรับรู้สิ่งนั้นอย่างเด่นชัด เนื่องจากแต่ละคนมีประสบการณ์เดิมแตกต่างกัน การรับรู้สิ่งใหม่อาจไม่เป็นไปในลักษณะที่ผู้สอนต้องการ จึงจำเป็นที่ผู้เรียนและผู้สอนควรมีความเข้าใจตรงกันเสียก่อนว่าต้องการเรียนรู้สิ่งใด ทั้งนี้รวมไปถึงการจัดสภาพการเรียนการสอนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ในสิ่งที่มุ่งประสงค์ไว้

2.2 การเรียนรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นผลของประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ของผู้เรียน ฉะนั้นผู้สอนควรจัดสภาพการเรียนรู้อยู่โดยคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นจุดเริ่มต้น โดยใช้ให้ผู้เรียนเห็นความคล้ายคลึงหรือความเหมือนของประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่

2.3 การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องสัมพันธ์ ผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ โดยการเชื่อมโยงกับสิ่งที่ตนมีประสบการณ์มาแล้ว ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทราบว่าผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมอะไรบ้าง และใช้ประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ที่จะเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้

2.4 เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง แม้ในบางครั้งประสบการณ์ใหม่ๆ จะไม่สมบูรณ์แบบ แต่ผู้เรียนรู้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์นั้นได้ เนื่องจากผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์เดิมที่ตนมีอยู่มาช่วยทำให้ประสบการณ์ใหม่สมบูรณ์แบบและเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้

จากสาระสำคัญนี้เห็นได้ชัดว่า ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เปรียบเหมือนว่าประสบการณ์เดิมเป็นลักษณะส่วนรวม และประสบการณ์ใหม่เป็นลักษณะส่วนย่อยที่จะเพิ่มเข้าไปในส่วนรวม ดังนั้นการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จึงต้องเชื่อมโยงมาถึงประสบการณ์เดิมเสมอ เพราะหลักของเกสตัลท์ เน้นการเรียนรู้จากส่วนรวมมาสู่ส่วนย่อย (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2536: 63)

3.1.2 ทฤษฎีการสอนดนตรีตามแนวคิดของดาลโครซ

ภาพประกอบ 2 อีมิล ซาคส์ - ดาลโครซ (Emile Jaques-Dalcroze)

ที่มา: กฤษดา หวงเจริญ. (2556: ออนไลน์). The Dalcroze Method การเคลื่อนไหวดนตรี และการสร้างสรรค์ : เรียนรู้ดนตรี เพื่อสัมผัสถึงความงาม.

อีมิล ซาคส์ - ดาลโครซ (Emile Jaques-Dalcroze. 1865-1950) เป็นผู้บุกเบิกด้านการเคลื่อนไหวกับดนตรี (Movement and music) เขาเป็นครูสอนดนตรีชาวสวิส ได้ก่อตั้งสถาบันดาลโครซ (Dalcroze Institute) ขึ้นที่เจนีวาซึ่งยังเปิดสอนวิธีของดาลโครซอยู่จนทุกวันนี้ เขาแสดงทฤษฎีของเขาไว้ในหนังสือที่เขาเขียนสองเล่มคือ Rhythm Music and Education (1921) และ Eurhythmics, Art and Education (1930) ดาลโครซพบว่า ร่างกายเป็นเครื่องสนองต่ออารมณ์ดนตรีได้ดีที่สุด เมื่อเด็กได้แสดงออกทางดนตรีด้วยการเคลื่อนไหวทางร่างกายแล้วการตอบสนองที่เกิดขึ้นอย่างตื้นตื้นที่เกิดขึ้นในตัวของเด็กจะสร้างความเป็นนักดนตรีที่แท้จริงให้กับเด็ก เขายังเชื่ออีกว่าบุคคลใดไม่ได้รับการฝึกหัดการตอบสนองต่อดนตรีด้วยร่างกายเสียตั้งแต่ยังเด็กเมื่อโตขึ้นเขาจะทำได้อย่างแก่งก้างและจะขาดความเป็นนักดนตรีที่ดี

การสอนการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะของเด็กนั้น ดาลโครซเริ่มด้วยการสอนให้เด็กเคลื่อนไหวตามโน้ตตัวดำด้วยการเดินและเคลื่อนไหวตามโน้ตตัวเข็มนึ่งหนึ่งชั้นด้วยการวิ่ง เด็กจะเคลื่อนไหวตามเสียงกลองหรือเปียโนที่ครูบรรเลงด้วยการเคลื่อนไหวเท้า แขน หรือทั้งตัว การเคลื่อนไหวแบบง่าย ๆ นี้จะรวมตัวกันกลายเป็นการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อนได้ ครูที่สอน Eurhythmics จะคิดเกมจังหวะขึ้นมากมายด้วยการคิดทำใหม่ การทำซ้ำ และการดัดแปลงแบบแผนการเคลื่อนไหวเพลงง่าย ๆ เช่น “บ้านของเรา” (Hot Cross Bun) อาจให้เด็กแสดงออกด้วยการ เดิน เดิน ก้าว-ย่อ เพื่อแทนโน้ตจังหวะ ตัวดำ ตัวดำ และตัวขาว

เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์การเคลื่อนไหวเริ่มต้นอย่างนี้แล้ว เขาก็จะนำการเคลื่อนไหวที่ได้ไปขัดเกลาการเคลื่อนไหวที่แสดงระดับเสียง (Pitch) ความหนักเบา (Dynamics) วลีเพลง (Phrasing) รูปแบบของเพลง (Form) และลีลา (Style) แต่การเคลื่อนไหวตามจังหวะก็ยังคงเป็นแกนของการสอนแบบดาลโครซและเป็นเนื้อหาที่จะต้องสอนทุกคาบการสอน ครูจะไม่เน้นหนักนักถึงเรื่องของจังหวะเคาะ (Beat) อัตราจังหวะ (Meter) หรือจังหวะของทำนองเพลง (Rhythm) แต่จะเน้นถึงการเคลื่อนไหวที่คล่องแคล่วดูอ่อนไหว เด็กจะเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของจังหวะการสร้างความตึงเครียดแล้วผ่อนคลาย (Tension and release) จากการเคลื่อนไหวร่างกาย ตัวอย่างเช่นเด็กสามารถแสดงจังหวะในบทเพลงด้วยการตบมือขณะเดียวกันก็ทำท่าทางการตบมือนั้นให้สว่างงามเพื่อถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกอันงดงามของเพลงด้วย

ครูที่สอน Eurhythmics จะจัดให้เด็กพัฒนาการเคลื่อนไหวเป็นขั้นตอนตามวัย ในเบื้องต้นครูจะแต่งทำนองเพลงและจังหวะด้วยเปียโนแล้วให้เด็กเคลื่อนไหวตามเสียงที่ได้ยินตามความเหมาะสม เมื่อเด็กเริ่มมีพัฒนาการสูงขึ้นครูจะเปิดโอกาสให้เด็กได้แต่งจังหวะของเพลงด้วยตนเองบ้างโดยใช้โน้ตเปียโนเพียงหนึ่งตัว หรือใช้เครื่องประกอบจังหวะ เด็กยังสามารถที่จะแต่งทำนองเพลงขึ้นใหม่จากเพลงเก่าที่มีอยู่ด้วย ตัวอย่างเช่นให้แต่งทำนองใหม่จากเพลง “บ้านของเรา” เป็นต้น

ซอลเฟจ (Solfege) เป็นการร้องโน้ตด้วยพยัญชนะต่าง ๆ เป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของ Eurhythmics มันช่วยให้เด็กรู้สึกถึงระดับเสียงและรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงต่าง ๆ ดาลโครซใช้ระบบโดคงที่ (Fixed-do) ในการร้องซอลเฟจ ด้วยการฝึกฝนอย่างนี้เด็กจะเรียนรู้ถึงการฟังเสียงประสาน การอ่านโน้ตและการสร้างสรรค์แต่งทำนองร้องขึ้นใหม่ (Improvisation)

เป้าหมายเบื้องต้นของ Eurhythmics ก็คือการพัฒนาความเป็นนักดนตรีที่ดี ดาลโครซใช้เพลงของนานาชาติมาสอนโดนเน้นถึงลักษณะจังหวะต่างๆที่สอดแทรกอยู่ในเพลงเหล่านั้น เขาเชื่อว่า ความเป็นนักดนตรีสามารถสร้างได้โดยการเคลื่อนไหวของร่างกายอย่างเอาจริงเอาจังควบคู่ไปกับการฟังอย่างตั้งใจ เขาวางแผนการสอนของเขาสำหรับทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งเด็กสติปัญญาเลิศและเด็กพิเศษและทั้งสำหรับคนธรรมดา ยังมีผู้นำวิธีของดาลโครซไปใช้ในการเต้นรำ การเรียนพลศึกษา และการบำบัด (Therapy) อีกด้วย

วิธีของดาลโครซผสมผสานอย่างเหมาะสมระหว่างการเคลื่อนไหวร่างกาย (Eurhythmics) การสร้างสรรค์ (Improvisation) และการร้องซอลเฟจ ในระยะหลังๆนี้มีผู้กลับมาสนใจ Eurhythmics เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากและทำให้ Eurhythmics มีความสำคัญขึ้นในการสอนดนตรีชั้นประถม ปัจจุบันมีการเปิดโครงการอบรมวิธีสอน Eurhythmics ตามแบบของดาลโครซเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ซึ่งผู้ผ่านการอบรมจะได้รับประกาศนียบัตร

3.1.3 ทฤษฎีการสอนดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ

ภาพประกอบ 3 คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff)

ที่มา: วิทยา ไล่ทอง (2557: ออนไลน์). การสอนดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ (Orff Schulwerk) : การสอนดนตรีแบบสร้างสรรค์.

คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff. 1895-1982) เป็นนักประพันธ์เพลงและครูสอนดนตรีชาวเยอรมัน เขาเห็นด้วยกับดาลโครซว่าจังหวะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการเรียนดนตรี เขาเรียบเรียงวิธีการสอนโดยเริ่มจากให้เด็กใช้จังหวะในการพูดก่อนแล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ในการแต่งจังหวะและทำนองใหม่(Improvisation) เขาแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มพูดเสียงสูงและกลุ่มพูดเสียงต่ำให้ฟังเหมือนการร้องเพลงประสานเสียง ออร์ฟ เห็นด้วยกับดาลโครซที่ว่าควรให้เด็กเรียนเครื่องดนตรีระดับอาชีพหลังจากที่เด็กได้รับทักษะเกี่ยวกับการฟัง การเคลื่อนไหวร่างกายตามเสียงดนตรี การจำและปฏิบัติบรรเลงจังหวะ และการร้องขึ้นคู่และแบบแผนทำนองเบื้องต้นไปเสียก่อน ออร์ฟต่างจาก

ดัลโครซผู้ซึ่งใช้เปียโนอย่างกว้างขวาง ออร์ฟเห็นว่าเครื่องดนตรีแบบอื่นน่าจะเหมาะกับเด็กมากกว่าเปียโน เขาจึงประดิษฐ์เครื่องดนตรีจำพวกกระนาดของเขาขึ้นมา ซึ่งปรากฏเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบัน และคนทั่วไปเรียกระนาดนี้ว่ากระนาดออร์ฟตามชื่อของเขา

โดยธรรมชาติของเด็กแล้วการพูด การเคลื่อนไหว และการร้องเพลงสำหรับเขาอาจจะเป็นไปด้วยกันและรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ออร์ฟหาวิธีสอนการสร้างสรรค์ให้เป็นเรื่องง่ายสำหรับเด็ก เขาใช้โน้ตกลุ่มเพนตาโทนิคเริ่มต้นเพลงให้เด็ก ตามด้วยการใช้ออสติกาโนโต (Ostinato) ซึ่งเป็นแบบแผนของโน้ตทำนองหรือจังหวะที่ซ้ำๆ ใช้บอร์ดูน (Bordun) ซึ่งเป็นโน้ตขุ่นคู่ห้าหรือแบบแผนโน้ตอื่นที่แตกต่างจากขุ่นคู่ห้า จากสิ่งต่างๆ ที่ออร์ฟจัดทำให้เด็กข้างต้นดังกล่าวมานี้เด็กก็จะสามารถประพันธ์เพลงของเขาเองขึ้นได้จากเครื่องดนตรีของออร์ฟ ซึ่งเด็กมีความรู้สึกว่าเป็นเครื่องดนตรีของเขาจริงๆ เป็นเครื่องดนตรีของเด็กใช้เครื่องดนตรีของผู้ใหญ่ เมื่อเด็กสามารถบรรเลงในกลุ่มเสียงเพนตาโทนิคได้คล่องแล้วเขาก็จะเลื่อนขึ้นไปบรรเลงในกลุ่มเสียงเมเจอร์ ไมเนอร์ และกลุ่มเสียงอื่นๆ ต่อไป

ขั้นตอนการสอนของออร์ฟ เริ่มไปจากการใช้จังหวะในคำพูดแล้วก้าวไปสู่การใช้ร่างกายทำจังหวะเช่นตบมือ ตีต่อนี้ว ตบตัก และกระทืบเท้า ต่อไปจึงนำเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องประกอบจังหวะมาทดแทนจังหวะของร่างกายเหล่านี้และในที่สุดก็ใช้เครื่องดนตรีที่ทำทำนอง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตเด็กเช่นเพลงกล่อม เพลงที่เด็กร้องเล่น ชื่อของเด็ก ชื่อสัตว์ ชื่อต้นไม้ ชื่อสถานที่สามารถนำมาประพันธ์เป็นเพลงได้ทั้งสิ้น การคิดทำนองด้วยตนเอง (Improvised Dance) อาจถือได้ว่าเป็นจุดสูงสุดจุดหนึ่งของการเรียนแบบออร์ฟ จากการเริ่มต้นด้วยคำพูด ครูจะค่อยๆ สอดแทรกความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับวลีเพลง เสียงหนักเบา การทำซ้ำ (Repetition) ความต่าง (Contrast) และรูปแบบง่ายๆ โดยสอดแทรกเข้าไปตามลำดับ จากนั้นจึงนำไปสู่การใช้ระดับเสียงทำนองเพลง

ออร์ฟและคีทแมน (Gunild Keetman) ซึ่งเป็นผู้ช่วยได้เขียนหนังสือเป็นชุดชื่อว่า Music for Children ประกอบด้วยตัวอย่างกิจกรรมในการสอน หนังสือเป็นภาษาเยอรมันซึ่งต่อมา ฮอล (Doreen Hall) และวอลเลียร์ (Arnold Walier) ชาวแคนาดาได้แปลเป็นภาษาอังกฤษ หนังสือชุดของออร์ฟและคีทแมนนั้นนับเป็นหนังสืออ้างอิงที่มีค่ามาก แต่เนื้อหาในหนังสือไม่ค่อยจะเป็นระบบระเบียบ ออร์ฟตั้งใจให้บทเรียนของเขาเป็นเพียงตัวอย่างสำหรับเด็กจะได้สร้างสรรค์เพลงใหม่ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ได้มุ่งหวังให้เด็กลอกแบบเพลงของเขา ครูดนตรีชาวอเมริกันได้ปรับหนังสือของออร์ฟเป็นสามระดับและใช้เพลงอเมริกันที่ได้ทำไว้เป็นระบบระเบียบ และสามารถเผยแพร่วิธีของออร์ฟไปยังครูชาวอเมริกันได้จำนวนมหาศาล สมาคม The American Orff-Schulwerk Association ได้เป็นผู้นำในการจัดฝึกอบรมให้ครูดนตรีโดยทำเป็นสามระดับ ทุกระดับจะมีการมอบประกาศนียบัตรให้ หนังสือวารสาร The Orff Echo เป็นหนังสือที่สมาคมออกเป็นประจำ โดยทั้งสมาคมและหนังสือนี้ตั้งอยู่ที่ Cleveland State University, Department of Music Cleveland, OH 44115, U.S.A

วิธีการของออร์ฟเป็นวิธีการที่มีระบบ สอนเกี่ยวกับการสำรวจเสียง(Sound) ความห่างของเสียง (Space) และรูปแบบ (Form) วิธีของออร์ฟและของโคดายเหมือนกันบางส่วนและสนับสนุนกันในหลายประการ ดังนั้นครุฑดนตรีจำนวนมากจึงใช้วิธีของออร์ฟและโคดายปนกันในการสอน ทั้งสองแบบใช้การอ่านโน้ตแบบซอลเฟจ แต่โคดายเน้นมากกว่าในเรื่องของการร้องเพลงและการอ่านโน้ต

3.1.4 ทฤษฎีการสอนดนตรีตามแนวคิดของชูซูกิ

ภาพประกอบ 4 ชูซูกิ (Shini'chi Suzuki)

ที่มา: Cincinnati suzuki academy. (2014: online). SUZUKI.

ชูซูกิ (Shini'chi Suzuki. 1898-1998) เชื่อว่าเด็กพร้อมที่จะเรียนดนตรีตั้งแต่เกิด ดังนั้นจึงไม่ควรเสียเวลาแม้แต่เพียงน้อยในการที่จะต้องรีบสอนดนตรีให้กับเด็กเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ ถ้าเด็กได้หัดฟังเพลงดี ๆ เสียตั้งแต่เล็กเขาจะเติบโตขึ้นด้วยความรักดนตรีและมีรสนิยมดนตรีที่ดี วัยเยาว์เป็นวัยที่เด็กสัมพันธ์กับพ่อแม่และพร้อมที่จะเรียนอะไรต่ออะไรจากพ่อแม่ได้มากกว่าเมื่อเขาโตขึ้นแล้วพยายามที่จะหลุดพ้นไปจากพ่อแม่ ความสัมพันธ์ที่เด็กมีต่อพ่อแม่นี้ถ้ารู้จักเอามาใช้ให้ถูกต้องก็จะเป็นเครื่องช่วยพัฒนาการเจริญเติบโตของเด็กในทุกด้านได้

ชูซูกิเป็นทั้งนักดนตรีและนักศึกษ เขาค้นพบความจริงที่ว่าเด็กทุกเชื้อชาติฝึกพูดภาษาของตนได้อย่างคล่องแคล่วไม่ว่าเขาจะมีสติปัญญาดีเลวต่างกันอย่างไร เมื่ออายุห้าขวบเด็กสามารถจำคำได้ถึง 4,000 คำ เขายังสังเกตเห็นอีกด้วยว่า ถ้าเด็กได้รับแรงกระตุ้นและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแล้วเด็กสามารถฝึกบทเรียนยาก ๆ ได้โดยไม่ต้องรู้สึกถึงความลำบากลำบาก เขาจะอยากเรียนเองโดยไม่ต้องบังคับและได้รับผลสำเร็จสูง ช่วงที่เหมาะสมสำหรับการเรียนดนตรีนี้ก็คือช่วงที่เด็กกำลังฝึกพูดนั่นเอง

ชูซูกิสนับสนุนการบรรเลงร่วมกันเป็นหมู่ใหญ่ของเด็กหลายๆ วัย เขาเชื่อว่าเด็กต่างวัยได้บรรเลงเพลงร่วมกัน เพลงนั้นจะเป็นเครื่องเชื่อมโยงให้เด็กเกิดความรักใคร่และความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน และวัยก่อนแปดขวบเป็นวัยที่เด็กมีเวลาให้กับการเรียนดนตรีได้มากกว่าเมื่ออายุเขาเกินแปด

จบไปแล้ว ดังนั้นถ้าเด็กมีความมั่นใจในความเป็นนักดนตรีของตนเองก่อนอายุแปดขวบแล้วเขามักจะสนใจดนตรีตลอดไป

การสอนของชูชุกิเน้นการฝึกซ้อมอย่างเอาใจจริงเอาใจ ชูชุกิประสบความสำเร็จอย่างยิ่งทางการสอนไวโอลิน เด็กของชูชุกิตัวเล็กๆอายุ 4-5 ขวบ สามารถสีไวโอลินคอนแชร์โตยากๆได้วิธีสอนของชูชุกิที่มีชื่อเสียงคือการให้เด็กนำเทคนิคยากๆของการสีไวโอลินไปใช้กับการสีเพลงง่ายๆ เช่นการรัวคันชักเป็นตัวเขบ็ตสองชั้นเพื่อสีเพลง Twinkle, Twinkle, Little Stars เป็นต้น ด้วยการเริ่มต้นจากเพลงง่ายๆ โดยใช้เทคนิคยากๆ นี้ ชูชุกิค่อยๆ ดึงลูกศิษย์ของเขาให้เข้าไปสู่การสีเพลงคลาสสิกยากๆ โดยเพลงที่เด็กจะสีเหล่านี้เด็กจะต้องฟังให้ชินไว้ก่อนล่วงหน้าเป็นเวลานานๆเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งเสียก่อน เด็กของชูชุกิจะต้องจัดตารางการซ้อมไว้เป็นประจำวันอย่าเคร่งครัดโดยพ่อแม่จะต้องช่วยรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ในขณะที่ลูกเรียนไวโอลินพ่อแม่ก็ต้องเรียนรู้การเตรียมบทเรียนให้กับลูกไว้เป็นระยะๆ เด็กของชูชุกิจะได้รับการปลูกฝังให้ดนตรีเป็นสิ่งจำเป็นของชีวิต นอกจากการฝึกซ้อมดนตรีแล้วเด็กจะต้องได้ฟังเพลงชั้นดีทั้งจากวงดนตรีจริงและทั้งจากเทปหรือซีดีเป็นประจำ การฟังนี่ถือเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในระบบการสอนของชูชุกิพ่อแม่จึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยสร้างรสนิยมและวินัยทางดนตรีที่ดีให้กับลูกของตนเองได้ การฟังจากวงดนตรีจริงนั้นเด็กจะได้เห็นแบบอย่างการบรรเลงที่ดีจากนักดนตรีชั้นนำ จุดเด่นของการสอนแบบชูชุกิอีกประการหนึ่งก็คือการที่เขาสร้างเครื่องดนตรีย่อส่วนลงให้มีขนาดเหมาะสมกับการบรรเลงของเด็ก ดังนั้นเด็กของชูชุกิเพียงวัย 4-5 ขวบก็จะสามารถบรรเลงตั้งแต่ไวโอลินลงไปจนถึงดับเบิลเบสซึ่งได้ถูกย่อส่วนให้มีขนาดเล็กลงแต่ยังคงรักษาคุณลักษณะของเสียงตามที่ควรจะเป็นไว้ครบถ้วน

แม้วิธีการสอนของชูชุกิจะเน้นหนักไปทางด้านการสอนเครื่องดนตรีจำพวกสาย (Strings) ในวงออร์เคสตราก็ตาม แต่ครูดนตรีก็สามารถนำวิธีของเขาไปปรับใช้กับการเรียนเครื่องดนตรีได้ทุกประเภท ความสำเร็จของชูชุกิทำให้การสอนของเขากระจายไปทั่วญี่ปุ่นในเวลาอันรวดเร็วและกระจายไปทั่วโลกในที่สุด

3.2 การเรียนการสอนดนตรีแบบพื้นฐาน

สุทธาสินี ธีระพันธ์ (2558: 23-24) ได้เสนอแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งต้องมืองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. จังหวะ เป็นการสอนให้นักเรียนเข้าใจในการอ่านจังหวะอย่างง่ายในกิจกรรมการเรียนการสอนจะใช้วิธีการใช้สัญลักษณ์ภาพและการกำหนดเสียงที่ใช้ในการเรียกสัญลักษณ์แทนตัวโน้ตเมื่อนักเรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะได้แล้วจะเปลี่ยนเป็นภาพตัวโน้ตตามที่นักเรียนได้อ่านมาแล้ว (ทำสลับไปทีละข้อ)

2. ระดับเสียงและการฟัง เป็นการสอนให้นักเรียนฟังเสียงและเลียนแบบเสียงได้อย่างถูกต้องโดยการฝึกให้รู้จักเสียงต่ำและเสียงสูง คือ ครูกดโน้ตเสียงต่ำ (โด) และออกเสียงว่า “ต่ำ” ครูกดโน้ตเสียงสูง (ซอล) แล้วออกเสียงว่าสูง เมื่อนักเรียนมาสามารถร้องได้แล้วจากนั้นค่อยขยับ

ระยะห่างของขั้วคู่ให้ความแคบขึ้น คือจาก คู่ 5 (โด, ซอล) เปลี่ยนเป็นคู่ 3 (โด,มิ) เมื่อนักเรียนสามารถร้องขั้วคู่ที่แคบได้แล้วจึงเปลี่ยนเป็นการร้องบันไดเสียงเริ่มต้นอย่างง่าย (C major)

3. เสียงประสาน เป็นการสอนให้นักเรียนฟังเสียงประสาน โดยเริ่มจากขั้วคู่ 3 และใช้การร้องประสานเสียงแบบไล่ตามกัน (Canon) โดยเริ่มจากประโยคสั้นๆ แล้วค่อยๆ เพิ่มความยาวขึ้นเรื่อยๆ

การเรียนการสอนวิชาดนตรีนั้น นักเรียนต้องสามารถแยกแยะโครงสร้างต่างๆ ของดนตรีได้ มีทักษะพื้นฐานและสนุกกับการเรียน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการเลือกฟัง หรือชมการแสดงดนตรี เกิดเจตคติที่ดีต่อดนตรีและรู้ถึงคุณค่าของดนตรีอย่างแท้จริง การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีให้มีประสิทธิภาพนั้นมีหลากหลายรูปแบบ อรรถพร บรรจงศิลป์ (2551: 4) นอกจากนี้ พฤติกรรมทางดนตรีของเด็กต้องมีความก้าวหน้าในด้านต่างๆ อรรถพร บรรจงศิลป์ (2551: 21) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ระดับที่ 1 เด็กอายุ 5-7 ปี ระดับที่ 2 เด็กอายุ 7-9 ปี และระดับที่ 3 อายุ 9-11 ปี ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 อยู่ในช่วงอายุ 5-7 ปี ซึ่งพฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กในระดับนี้ ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กในด้านการฟัง จำแนกออกเป็น
  - 1.1 ด้านทักษะ - มีความสามารถในการฟัง โดยแยกแยะสิ่งต่างๆ ในบทเพลงได้ตามมโนทัศน์ต่อไปนี้
  - 1.2 ด้านมโนทัศน์
    - 1.2.1 ทำนอง - รู้จักระดับเสียง สูง-ต่ำ-เสียงเดียวกันรู้การเคลื่อนไหวของแนวทำนอง
    - 1.2.2 จังหวะ - สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างจังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอกับจังหวะของทำนองเพลงได้
    - 1.2.3 การประสานเสียง - สามารถแยกแยะเสียงบาง เสียงที่เล่นพร้อมกันในวงได้
    - 1.2.4 ฉันทลักษณ์ - รู้จักรวดที่เหมือนกัน และต่างกันของเพลง
    - 1.2.5 อารมณ์ - รู้จักความดัง-ค่อย เร็ว-ช้า สามารถเปลี่ยนอารมณ์ของเพลงได้ สามารถแยกแยะคุณภาพเสียงเครื่องดนตรีแต่ละอย่างในวงได้
2. พฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กในด้านการร้องเพลง จำแนกออกเป็น
  - 2.1 ด้านทักษะ - สามารถร้องเพลงให้ตรงกับระดับเสียงในช่วงเสียงที่จำกัดได้
  - 2.2 ด้านมโนทัศน์
    - 2.2.1 ทำนอง - ร้องตามรูปแบบของแนวทำนองได้เข้าใจการเคลื่อนไหวของแนวทำนอง
    - 2.2.2 จังหวะ - สามารถร้องตามรูปแบบของจังหวะได้ถูกต้อง

2.2.3 การประสานเสียง - รู้จักเสียงร้องหลายๆ แนวและสามารถร้องเพลง 2 แนว
ง่ายๆ ได้

2.2.4 ฉันทลักษณ์ - รู้จักวรรคของทำนองแต่ละวรรค

2.2.5 อารมณ์ - ร้องเพลงได้ถูกต้องตามอารมณ์ของเพลง (โดยสังเกตจาก
ความดังค่อยเร็วช้า)

3. พฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กในด้านการเล่นเครื่องดนตรีและเครื่องจังหวะ
จำแนกออกเป็น

3.1 ด้านทักษะ - สามารถเล่นเครื่องจังหวะที่ง่ายๆ หรือเครื่องดนตรีที่เป็น
ทำนองง่ายๆ ได้

3.2 ด้านมโนทัศน์

3.2.1 ทำนอง - สามารถเชื่อมโยงมโนทัศน์เกี่ยวกับระดับเสียงมาสู่การเล่น
ดนตรีได้ รู้จักแนวทำนองและสามารถใช้เครื่องดนตรีเล่นได้

3.2.2 จังหวะ - เข้าใจรูปแบบของจังหวะและสามารถเล่นเครื่องจังหวะได้
สามารถเล่นเครื่องจังหวะประกอบเพลงได้เองตามทำนอง

3.2.3 การประสานเสียง - พัฒนาการรับรู้เสียงต่างๆ โดยการเล่นเครื่องจังหวะและ
เล่นเครื่องดนตรี

3.2.4 ฉันทลักษณ์ - รับรู้แนวทำนองที่เหมือนกัน-ต่างกัน และรูปแบบของจังหวะ
รวมทั้งสามารถใช้เครื่องดนตรีเล่นประกอบได้

3.2.5 อารมณ์ - สามารถใช้เครื่องดนตรีเล่นได้ตามอารมณ์ของเพลง (ดัง-
เบา-เร็ว-ช้า)

4. พฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กในด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย จำแนก
ออกเป็น

4.1 ด้านทักษะ - สามารถเคลื่อนไหวร่างกายทำถ้าสมมติ หรือเต้น-รำ ได้ตาม
เสียงดนตรี รู้จักคำศัพท์ของการเคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน
วิ่ง กระโดด เป็นต้น

4.2 ด้านมโนทัศน์

4.2.1 ทำนอง - สามารถเคลื่อนไหวร่างกายให้สัมพันธ์กับระดับเสียง และ
แนวทำนองได้

4.2.2 จังหวะ - สามารถตบมือ เดิน กระโดด ย่อตัว เอียงตัวตามจังหวะได้

4.2.3 การประสานเสียง - เคลื่อนไหวร่างกายตามเสียงดนตรีหลายๆ เสียงด้วย
ท่าทางที่เหมาะสม

4.2.4 ฉันทลักษณ์ - เคลื่อนไหวร่างกายตามวรรคของเพลงด้วยท่าทางที่
เหมาะสม

4.2.5 อารมณ์ - เคลื่อนไหวร่างกายได้เหมาะสมกับอารมณ์ของเพลง

5. พฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกออกเป็น
- 5.1 ด้านทักษะ -
- 5.2 ด้านมโนทัศน์
- 5.2.1 ทำนอง - เข้าใจแนวทำนองเพลงและทดลองสร้างทำนองเอง
- 5.2.2 จังหวะ - เข้าใจจังหวะและทดลองสร้างจังหวะประกอบเพลง
- 5.2.3 การประสานเสียง - ทดลองเล่นเสียงต่างๆ จากเครื่องดนตรีและเครื่องจังหวะประกอบเพลง
- 5.2.4 อารมณ์ - สามารถเลือกเครื่องดนตรีเลือกรูปแบบจังหวะหรือความดัง-เบา มาประกอบให้เหมาะสมกับอารมณ์ของเพลง
6. พฤติกรรมความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็กในการอ่านโน้ต จำแนกออกเป็น
- 6.1 ด้านทักษะ - สามารถเชื่อมโยงสัญลักษณ์ของโน้ตดนตรี กับมโนทัศน์ทางดนตรีได้
- 6.2 ด้านมโนทัศน์
- 6.2.1 ทำนอง - สามารถใช้เส้น (_) แทนระดับสูง-ต่ำ ตามทำนองได้ สามารถเล่นตามตัวเลข (1 2 3) ได้ มองเห็นความสัมพันธ์ของเส้นแทนระดับเสียงกับบรรทัด 5 เส้น
- 6.2.2 จังหวะ - สามารถแปลความหมายของเส้นที่ใช้แทนรูปแบบจังหวะเป็นอัตราตัวโน้ตยาว-สั้น ได้ (_ _ _ = ♩ ♩ ♩)
- 6.2.3 การประสานเสียง - เข้าใจความสัมพันธ์ของสัญลักษณ์ตัวโน้ตกับทำนอง 2 แนวในการฟังเพลง (เช่น < > เริ่มเสียงเบาและค่อยๆ ดังขึ้นและจากเสียงดังค่อยๆ เบาลง)
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2536: 100) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนดนตรี ต้องมีจุดมุ่งหมายดังนี้
1. ให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องจังหวะ ทำนอง อารมณ์เพลง โดยเน้นการฟัง การร้องเพลง การเคลื่อนไหว การบรรเลงเครื่องดนตรีและองค์ประกอบดนตรี
  2. กิจกรรมเน้นจังหวะมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวที่สวยงามพร้อมเพรียง และเห็นความจำเป็นในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการแสดงออกและนำกิจกรรมการเคลื่อนไหวไปประยุกต์ใช้โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความ ดัง-เบา เร็ว-ช้า สั้น-ยาว จังหวะหยุด การเคาะจังหวะ การเคลื่อนไหวที่สวยงาม
  3. กิจกรรมเน้นการฟังเพลงและการร้องเพลง มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล และเพลงพระราชนิพนธ์ ความหมายและอารมณ์เพลง รับรู้และชื่นชมกับความไพเราะ และเห็นความสำคัญของเพลงประเภทต่าง ๆ และนำกิจกรรมการฟังและการร้องเพลงไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับลักษณะของเพลงประเภทต่างๆ คือ เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล และเพลงพระราชนิพนธ์

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 79) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนมีรูปแบบดังต่อไปนี้

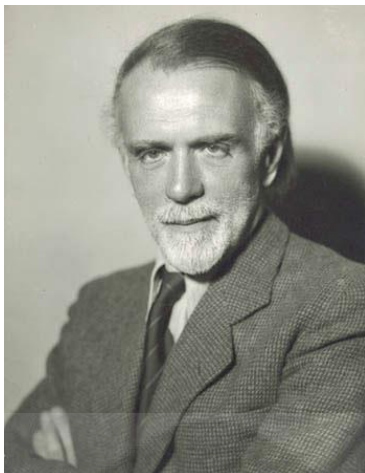
1. ใช้ความเข้าใจเป็นรากฐาน ความรู้และทักษะทุกชนิด โดยเฉพาะที่ต้องการสะสมทีละเล็กละน้อยเป็นขั้นตอน ต้องปูพื้นฐานให้เด็กเกิดความเข้าใจเสียก่อนเป็นต้นว่า ก่อนที่จะให้เด็กรู้จักตัวโน้ตสากล ต้องอธิบายให้เด็กเข้าใจอัตราความเร็วความช้าของเสียงที่เกิดขึ้นโดยสังเกตจากการฟังว่ามีเสียงสั้นยาว ช้าหรือเร็ว

2. วิธีสอนที่ยั่วให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ คนที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้น คือ คนที่คิดเป็นทำเป็นนั่นเอง การที่จะสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอยู่ที่ครูฝึกสอน เป็นหลักการตั้งคำถามง่าย ๆ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในคำถามจะทำให้เด็กคิดออกมองเห็นภาพในจินตนาการอย่างเด่นชัด ซึ่งทำให้เด็กกล้าตอบ จะนำไปสู่การปรับความคิดของตนให้ถูกต้องซึ่งการตอบคำถามทั้งหลายที่ครูถามมา ควรเป็นคำถามเปิด เด็กสามารถตอบได้หลายคำตอบ

3. วิธีสอนควรเป็นแบบบูรณาการชั่วโมงการสอนดนตรี ครูมักจะนึกว่าตลอดเวลาที่เรียนควรจะสอนอย่างใดอย่างหนึ่งตลอดไป เช่น การร้องเพลง การบรรเลงเครื่องดนตรี การฝึกหัดเขียนโน้ตเพลง ฯลฯ การสอนเช่นนี้เด็กจะเกิดความเบื่อหน่าย การสอนตามแบบสากลเขาจะแบ่งเวลาออกเป็นหลายส่วน การสอนการใช้การฝึกหัด ทดสอบและปฏิบัติคลุกคละกันไป เช่น มีการฝึกฟังเสียงดนตรี การเปล่งเสียงให้ตรงตามโน้ต การร้องเพลงให้ถูกต้อง และการฝึกหัดให้บรรเลงเครื่องดนตรี การสอนแบบนี้จะเป็นการเพิ่มทักษะในด้านดนตรีที่สมบูรณ์นักเรียนจะสนุกสนานในการเรียนบรรยากาศในห้องจะมีชีวิตชีวาขึ้น การเรียนดนตรีนักเรียนทุกคนจะได้รับการฝึกหัดให้เป็นคนมีสมาธิ มีระเบียบวินัย ตามลักษณะของวิชานี้ ผู้มีจิตใจหยาบไม่ละเอียดอ่อน จะบรรเลงดนตรีเป็นวงไม่ได้เลย

4. วิธีสอนควรมีการเชื่อมโยงกับวิชาอื่น การสอนวิชาดนตรีในระดับประถมศึกษา มีจุดมุ่งหมายต้องการให้เป็นการสอนแบบบูรณาการทุกวิชา ควรจะมีการเอื้อของเสริมซึ่งกันและกันผลิติด้านกลางได้ แล้วแต่ช่วงใดจะเน้นหนักเรื่องอะไร เป็นต้นว่า ในการสอนทักษะเกี่ยวกับการอ่าน ครูก็ควรโยงเอาการฝึกจังหวะของวิชาดนตรีเข้ามาเสริมทักษะการอื่นให้เจียบคมขึ้นหรือบางช่วงเวลาที่ต้องการฝึกทักษะทางดนตรี เช่น ฝึกทำจังหวะ 2 จังหวะ 3 จังหวะ 4 ครูก็อาจจะใช้คำกลอนหรือร้อยแก้วเป็นเครื่องมือแทนที่จะใช้การร้องเพลงอย่างเดียว การสอนแบบนี้จะทำให้นักเรียนรู้สึกว่่าประโยชน์ต่าง ๆ ที่เรียนมามีส่วนสัมพันธ์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ การเรียนอย่างเอาจริงเอาจังจึงมีประโยชน์มาก เพราะนำมาเกี่ยวข้องกับวิชาอื่นให้เรียนหนักขึ้น

3.3 การเรียนการสอนดนตรีแบบโคดา

ภาพประกอบ 5 โซลตัน โคดา (Zoltan Kodaly)

ที่มา: Bach Cantatas Website. (2014: online). *Zoltán Kodály*.

3.3.1 ประวัติความเป็นมาของโคดา

โคดา (Kodaly. 1882-1967) นักประพันธ์ชาวฮังการี ซึ่งในระยะต่อมามีชื่อเสียง ในฐานะนักวิชาการทั้งทางดนตรีและสาขาอื่นๆ คือ นักค้นคว้าทางดนตรีพื้นบ้าน นักภาษาศาสตร์นักการศึกษา นักประพันธ์ และนักปรัชญา โคดา เกิดที่เมืองเคชเคเมท (Kecskemet) โดยต้องย้ายตามบิดาซึ่งทำงานเป็นพนักงานรถไฟอยู่ตามเมืองเล็กๆ ที่มีธรรมชาติและความเป็นอยู่แบบชาวฮังการีแท้ๆ จึงทำให้เขามีความซาบซึ้ง รักและสนใจในวัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลงพื้นเมือง ตั้งแต่เล็กโคดาอยู่ในสภาพแวดล้อมทางดนตรีมาตลอด เพราะบิดาของโคดาเป็นนักดนตรีสมัครเล่นฝีมือดีคนหนึ่ง หลังจากจบโรงเรียนมัธยม โคดาเข้าเรียนวิชาประพันธ์เพลง ที่สถาบันอันมีชื่อเสียงของฮังการี คือ สถาบันดนตรี ฟรานซ์ลิสซท์ (Franz Liszt Academy of Music) โดยศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในนครบูดาเปสต์ ซึ่งได้เรียนด้านภาษาศาสตร์ควบคู่ไปด้วย จนได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิต (Ph.D.)

โคดาได้ประพันธ์เพลงไว้มากมาย ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก คือ เพลงประกอบการแสดงบนเวทีสองเรื่อง คือ Hary Janos และ Spinning Room นอกเหนือไปจากเพลงประเภท Chamber Music และเพลงร้องมากมาย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเพลงที่ใช้ในการเรียนการสอนดนตรีของโคดาโคดาเป็นคนรักชาติมาก และร่วมขบวนการทุกอย่างที่จะทำให้ฮังการีที่มีทุกอย่างเป็นของตนเองไม่ต้องการให้ฮังการี มีลักษณะเป็นชาติที่ขึ้นกับชาติใด ด้วยแนวความคิดนี้รวมกับความสามารถในการดนตรี โคดาจึงรวบรวมเพลงพื้นเมืองและพยายามประพันธ์เพลงโดยใช้ลักษณะเพลงพื้นบ้านฮังการีเป็นหลักโดยมีเพื่อนชาติเดียวกันคือ Bela Bartok นักประพันธ์เพลงมีชื่อคนหนึ่งของโลกเป็น

ผู้ช่วยเหลือมาตลอดในระยะต่อมาโคดายต้องการถ่ายทอดวัฒนธรรมด้านดนตรีให้กับชาวฮังการี เขาจึงเริ่มหันมาสนใจการเรียนการสอนดนตรี และได้คิดค้นรวบรวมวิธีการสอนดนตรี ซึ่งกล่าวถึงหลักการปรัชญาตลอดจน เทคนิควิธีสอนไว้อย่างละเอียดเป็นขั้นตอน ทำให้วิธีการสอนดนตรีของโคดาย เป็นการสอนดนตรีที่หลายประเทศทั่วโลกนำไปเป็นหลักในการสอนดนตรีอย่างกว้างขวาง สำหรับในประเทศไทย การสอนดนตรีได้ใช้หลักการของโคดายมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1945 และมีสถาบันเฉพาะจัดสอน และอบรมการสอนของโคดายแก่ผู้สนใจทั่วโลก ในลักษณะของสถาบันนานาชาติคือ Kodaly Pedagogical Institute of Music ตั้งอยู่ที่เมืองแคชแคแมช ซึ่งเป็นบ้านเกิดของโคดาย

หลักการสำคัญของวิธีการนี้ คือ ดนตรีเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญของชีวิตมนุษย์ ซึ่งควรได้รับการพัฒนามาตั้งแต่ยังเด็ก การฟังและการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ควรเน้นเป็นอันดับแรก เพื่อให้เด็กเข้าใจซาบซึ้งในดนตรี การอ่านดนตรี และการเล่นดนตรี การสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ควรสอนในระยะต่อมารวมทั้งการเคลื่อนไหวด้วย วรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้ คือ เพลงพื้นบ้านเพราะใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุด ในระยะต่อมา จึงนำเอาเพลงชั้นสูงที่มีคุณค่ามาใช้ในการเรียนการสอน หลักการนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนดนตรีในทุกประเทศทั่วโลกได้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2543: 109–110)

3.3.2 ปรัชญาการศึกษาของโคดาย

โคดายวางปรัชญาการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งใช้เป็นแนวทางพื้นฐานในการจัดการสอนดนตรีไว้ ดังนี้

1. ความสามารถทางดนตรี ได้แก่ การอ่าน การเขียน และการคิด เป็นสิทธิของมนุษยชาติ
2. การเริ่มต้นการเรียนรู้ทางดนตรี ควรเริ่มต้นด้วยเครื่องดนตรีธรรมชาติที่ทุกคนมีอยู่ประจำตัว คือ เสียงร้อง ซึ่งจะทำให้ดนตรีซาบซึ้งเข้าไปอยู่ในจิตใจเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่แท้จริง
3. การเรียนรู้ทางดนตรีที่จะทำให้เกิดการรับรู้ทางดนตรีโดยสมบูรณ์ควรเริ่มเรียนตั้งแต่เด็ก ๆ ในระดับประถมศึกษา หรือในระดับอนุบาลศึกษา
4. ในทำนองเดียวกับการเรียนรู้ภาษาซึ่งมีภาษาแม่เป็นภาษาหลัก วรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้ควรเริ่มต้น คือ ใช้ดนตรีพื้นบ้านซึ่งจัดเป็นภาษาแม่ทางดนตรี
5. วรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้ไม่ว่าจะเป็นดนตรีพื้นบ้านหรือดนตรีประเภทอื่น ๆ ควรเป็นดนตรีที่มีคุณค่าเพียงพอ

จากปรัชญาการสอนดนตรีที่โคดายกล่าวไว้ สามารถนำมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายในการสอนดนตรีได้ ดังนี้

1. พัฒนาความสามารถทางดนตรีที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนแต่ละคนให้สมบูรณ์เต็มที่
2. มีความรู้ความเข้าใจในดนตรี โดยสามารถอ่าน เขียน และสร้างสรรค์ดนตรีได้อย่างคล่องแคล่วตามหลักทฤษฎีดนตรี
3. ถ่ายทอดวรรณคดีพื้นบ้านของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รู้จัก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางดนตรีที่ควรภูมิใจ

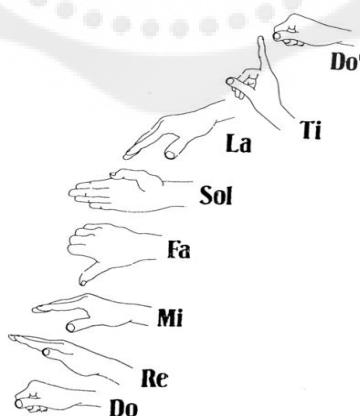
4. มีความรู้ความเข้าใจกับวรรณคดีดนตรีอื่นๆ ที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษาในลักษณะของการฟัง การแสดง การวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรัก และความซาบซึ้งในดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2543: 111-112; อ้างอิงจาก Kodaly. 1974)

3.3.3 ระบบการสอนดนตรีตามแนวคิดของโคดาย

ระบบการสอนของโคดายเน้นการร้องเป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วยวิธีการของ โคดายที่ใช้ในการสอน จึงมุ่งส่งเสริมในเรื่องการร้องและการอ่าน ซึ่งโคดายนำสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้ มาช่วยในการสอนดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนร้องและอ่าน ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะอื่นๆ ทางดนตรีต่อไปด้วย

3.3.3.1 โทนิค ซอล - ฟา ได้แก่ การใช้ระบบการเรียกชื่อตัวโน้ต ซึ่งมาจากภาษาลาติน คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที (do re mi fa so la ti) ในการร้องและอ่าน โดยใช้ โด เป็นเสียงหลัก หรือโทนิค ในบันไดเสียงเมเจอร์ และลาเป็นเสียงหลัก หรือโทนิคบันไดเสียงไมเนอร์ ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับระยะขั้นคู่เสียงต่างๆ ไปเมื่อใช้ระบบ ซอล-ฟา โดยทราบความสัมพันธ์ของระดับเสียงต่างๆ ที่แปรเปลี่ยนไปตามกฎของเสียงต่างๆ ในระยะต่อมา (ประมาณชั้นประถมปีที่ 2 หรือ 3) ผู้เรียนเริ่มใช้ระบบ เรียกชื่อตัวโน้ต โดยใช้อักษรโรมัน คือ A B C D E F G แทนระดับเสียง ลา ที โด เร มี ฟา ซอล ควบคู่ไปกับระบบ ซอล-ฟา ทำให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงต่างๆ ได้ด้วย

3.3.3.2 สัญญาณมือ ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต ในระยะแรก หรือแม้กระทั่งในระยะต่อๆ มาการใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ระดับเสียงต่างๆ ได้ง่าย ซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนาการของการเรียนรู้เนื่องจากผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีกว่า เมื่อสิ่งนั้นเป็นรูปธรรม สัญญาณมือแทนระดับเสียงนี้ โคดายดัดแปลงมาจากสัญญาณมือที่ จอห์น เคอร์เวน คิดขึ้นมา ลักษณะของสัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ มีดังนี้

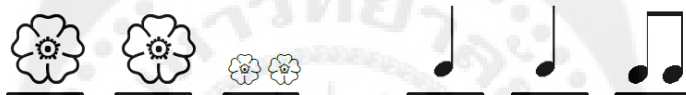

ภาพประกอบ 6 สัญญาณมือแทนระดับเสียงของโคดาย

ที่มา: จักรายุทธ นพราลัย. (2553: ออนไลน์). การขับร้องประสานเสียง.

การใช้สัญญาณมือนี้ผู้สอนสามารถใช้สองมือแสดงระดับเสียงต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสองกลุ่มฝึกร้องในลักษณะของการประสานเสียงได้ ความคล่องแคล่วในการใช้สัญญาณมือของผู้สอน จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสอนแบบโคดา

3.3.3.3 สัญลักษณ์ของจังหวะ นอกจากโคดาจะใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงแล้ว โคดายังมีการใช้ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ แทนจังหวะเพื่อทำให้การเรียนรู้เรื่องจังหวะเป็นรูปธรรม โดยในระยะแรกการใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะเป็นลักษณะของรูปภาพ ในระยะต่อมาเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ตในที่สุดตัวโน้ตแทนจังหวะจึงนำมาใช้ อย่างไรก็ตามสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ตก็ยังใช้ได้อยู่ เมื่อผู้สอนต้องการเน้นเฉพาะจังหวะ นอกจากกำหนดสัญลักษณ์แทนจังหวะแล้วโคดายังได้กำหนดเสียงไซ้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆ ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือได้ด้วยโดยสัญลักษณ์ภาพ ผู้สอนอาจใช้สัญลักษณ์ใดๆ แทนก็ได้ โดยมีหลัก คือ ขนาดใหญ่จะแทนจังหวะยาว ขนาดเล็กจะแทนจังหวะสั้น

ภาพประกอบ 7 สัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะตัวโน้ต

ที่มา: วรรณวุฒิ วรรณารุณ. (2553: 13). ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคดาที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ.

ตาราง 1 สัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต

สัญลักษณ์ของโคดา	เสียง	ตัวโน้ต
	ทา	♪
ก	ทึ-ทึ	♩
๖	ทา-อา	♪
๐	ทา-อา-อา-อา	๐
กค	ทึ-ทึรี	♩
คค	ทึรี-ทึ	♩

ตาราง 1 (ต่อ)

สัญลักษณ์ของโคตาย	เสียง	ตัวโน้ต
	ทิม-รี	
	ที-ริม	
	ทรีโอลา	
	ชินโคพะ	

ที่มา: วรรณวุฒิ วรรณารุณ. (2553: 14). ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ โคไตที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ.

3.3.3.4 การร้อง โคตายนเน้นการร้องเป็นหลัก การเล่นเครื่องดนตรีเป็นกิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียนในระยะเวลาต่อมา การร้องรวมไปถึงทักษะการอ่านโน้ตด้วย ในกระบวนการร้องนี้ โคตายนเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียง และจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ วิธีการหนึ่งคือ การฝึกให้ผู้เรียนได้ยินเสียงทำนองในความคิด คือการให้ผู้เรียนร้องเพลงและให้หยุดร้องแต่ให้ร้องในใจเป็นระยะๆ สลับกันไปตามสัญญาณ ที่ผู้สอนกำหนดให้ทำ ให้เรียนรู้อันเกี่ยวกับเสียงทั้งในความคิดและสามารถร้องได้ด้วย นอกจากนี้ยังเน้นให้จดจำเกี่ยวกับระดับเสียงและบทเพลงที่เรียนไปด้วยเสมอเช่น ครูอาจจะทำสัญญาณมือในวรรคต้นของเพลงใดเพลงหนึ่งที่เรียนไป และให้ผู้เรียนตอบว่าเพลงอะไรหรืออาจจะจับจังหวะของทำนองเพลงหนึ่ง และให้ผู้เรียนตอบว่าเป็นจังหวะของทำนองเพลงอะไร หรืออาจจะฮัมทำนองเพลงตอนใดตอนหนึ่งของเพลงหนึ่ง และให้ผู้เรียนตอบชื่อเพลง

3.3.3.5 การสร้างสรรค์ เนื่องจากวิธีของโคตาย เน้นการร้องเพลงเป็นกิจกรรมหลักการสร้างสรรค์ จึงมักออกมาในรูปของการร้องเช่นกัน โคตายนเน้นเสมอว่าการเลือกเพลงมาใช้ นั้นควรเป็นเพลงที่ดี ซึ่งมีลักษณะของประโยคของเพลงเด่นชัดมีวรรคตอน เมื่อผู้เรียนเริ่มเข้าใจโครงสร้างของเพลงผู้สอนเริ่มต้นฝึกให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ ประโยคของเพลงต่อจากประโยคที่ผู้สอนให้ ซึ่งมีลักษณะของจังหวะและเป็นทำนองด้วย เช่น

ผู้สอน ให้จังหวะ ทา ทา ทา ทา

ผู้เรียนคนที่ 1 ตอบด้วย ทา ทิทิ ทา ทา

ผู้เรียนคนที่ 2 ตอบด้วย ทา ทิทิ ทิทิ ทา

ผู้เรียนคนที่ 3 ตอบด้วย ทิทิ ทิทิ ทิทิ ทา

ผู้เรียนคนที่ 4 ตอบด้วย ทิทิ ทิทิ ทิทิ ทิทิ

การสร้างสรรคสามารถทำได้ในหลายลักษณะ นอกเหนือไปจากการร้อง ซึ่งในระยะต่อๆ มา เมื่อผู้เรียนมีทักษะดนตรีมากขึ้น การวิเคราะห์บทเพลงต่างๆ มีบทบาทมากขึ้นเพื่อเป็นหลักในการสร้างสรรค์เพลงทั้งในลักษณะของการประพันธ์และการเรียบเรียงเสียงประสาน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2543: 113-114; อ้างอิงจาก Kodaly. 1974)

3.3.4 กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคดาไล

รวิชชัย นาควงษ์ (2544: 5) กล่าวว่า กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคดาไล นั้นคือโคดาไลให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักเดียวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก คือ การเรียนการสอนดนตรีควรมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับลักษณะการพัฒนาของเด็ก ดังนั้น สิ่งง่ายๆ ไม่สลับซับซ้อนควรนำเสนอก่อนสิ่งที่ยาก ดังเช่นในเรื่องทำนองของโคดาไล เริ่มด้วยการสอนเพลงที่ประกอบด้วยโน้ต 3 ตัว คือ la so mi ก่อน และเพิ่มเป็นเพลงที่มีโน้ต 4 ตัว คือ so mi re do และจึงเป็นเพลงที่ใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิค คือ มีโน้ต 5 ตัว ได้แก่ la so mi re do ซึ่งเป็นลักษณะของเพลงพื้นบ้านของฮังการี ในที่สุดจึงนำเพลงโน้ตบันไดเสียงโดอะโทนิค คือ มีตัวโน้ต 7 ตัว ได้แก่ do re mi fa so la ti มาสอน และผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงตัวโน้ตอื่นๆ ต่อไป หรือในเรื่องของอัตราจังหวะ โดยปกติอัตราจังหวะ 2 จังหวะ ทั้งลักษณะปกติและผสม (2/4: 6/8) จะพบได้มากกว่าเพลงในอัตราจังหวะสามจังหวะ(3/4) การสอนจึงควรใช้เพลงอัตราจังหวะสองจังหวะก่อน ส่วนเรื่ององค์ประกอบดนตรีอื่นๆ (เสียงประสาน รูปแบบ สี สัน ลักษณะของเสียง) ก็เช่นกัน ควรมีการจัดเรียงจากง่ายไปยาก จึงสามารถกล่าวได้ว่าวิธีการของโคดาไลเน้นการจัดระบบขั้นตอนของสาระดนตรีเป็นอย่างมาก โดยคำนึงถึงลักษณะความยากง่ายของสาระดนตรี ประกอบกับลักษณะวัฒนธรรมทางดนตรีของแต่ละสังคม รวมทั้งพัฒนาการของเด็กด้วยหลักการของโคดาไลเน้นการร้องเป็นหลัก โดยมีการจัดสาระดนตรีอย่างมีระบบ ระเบียบและใช้ระบบสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรีให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งการใช้ระบบการอ่านโน้ตแบบ ซอล-ฟา โดยให้ตัวโทนิค คือ โด ในบันไดเสียงเมเจอร์ และ ลา ในบันไดเสียงไมเนอร์ เคลื่อนที่ไปตามบันไดเสียงต่างๆ (movable-do) รวมทั้งสัญญาณ่มือเพื่อช่วยการอ่าน วรรณคดีดนตรีที่เป็นหลักในการเรียนการสอนระยะแรก คือ เพลงพื้นบ้าน ระยะต่อมาจึงใช้เพลงศิลปะ

3.3.5 อุปกรณ์ดนตรีที่ใช้ในการสอนดนตรีตามแนวคิดของโคดาไล

โคดาไลแนะนำว่าเครื่องดนตรีชิ้นแรกที่ได้จะใช้ควรเป็นระนาดไม้ที่ยกลูกกระนาดออกได้ โดยเริ่มตั้งแต่ลูกกระนาดเพียงสองลูกสำหรับ ซอล - มี จากนั้น จึงค่อยเพิ่มลูกกระนาดทีละลูกตามโน้ตในบันไดเสียงที่ครูแนะนำเพิ่ม ขลุ่ยรีคอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นที่ 2 สำหรับเด็ก ในการเป่าขลุ่ยเด็กจะเรียนถึงชื่อพยัญชนะอังกฤษของ ระดับเสียงสัมบูรณ์ (Absolute Pitches A B C D E F G) และตำแหน่งบนบรรทัดห้าเส้นของชื่อเหล่านั้นเด็กจะยังไม่เริ่มเรียนเปียโนจนกว่าจะมีพื้นฐานในการร้องเพลงเป็นอย่างดีเสียก่อน โคดาไลแนะนำว่าการเรียนเปียโนควรเริ่มต้นจากคีย์ดำและใช้เพลงล้อไล้แบบสองแนว (2-Part canon) ในการพัฒนาความเป็นอิสระของมือทั้งสอง เขาแนะนำว่า เพลงล้อไล้แบบสองแนวแสดงถึงพื้นฐานของเพลงหลายทำนอง (Polyphonic เพลงที่มีตั้งแต่ 2 ทำนองขึ้นไปดังพร้อมๆ กัน โดยทำนองเหล่านั้นต่างเป็นอิสระต่อกัน) ได้อย่างดีที่สุดในักเปียโนบรรเลงทั้งสอง

แนวจากการอ่านโน้ตเพียงแนวเดียว (กล่าวคือมือหนึ่งบรรเลงล้อตามหลังอีกมือหนึ่ง) และการใช้ กระดานบอร์ดสักหลาดในการวางสัญลักษณ์ทางดนตรีและค่าจังหวะต่างๆ เพื่อให้มองเห็นภาพ ชัดเจน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2543: 118; อ้างอิงจาก Kodaly. 1974)

3.3.6 ตัวอย่างหลักสูตรการเรียนดนตรีที่สอดคล้องกับแนวคิดของโคดาเย

โรงเรียนจินตศิลป์การดนตรี ได้จัดการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีและการปฏิบัติดนตรี ประกอบด้วยหลักสูตร ดังนี้ (โรงเรียนจินตศิลป์การดนตรี. 2557: ออนไลน์)

3.3.6.1 หลักสูตรร้อง เล่น เต้น ฟัง

หลักสูตรดนตรีสำหรับเด็กเล็ก “ร้อง เล่น เต้น ฟัง” เป็นหลักสูตรที่เสริมทักษะทางดนตรี ฟูพื้นฐานด้านการฟัง การร้องเพลง กิจกรรมเข้าจังหวะ เป็นหลักสูตรที่ฝึกการรับรู้ระดับเสียง การเปล่ง เสียงและเชื่อมโยงภาพที่เห็นหรือเสียงที่รับรู้และแสดงออกมาโดยการร้องหรือเปล่งเสียงตาม จินตนาการที่รับรู้ สามารถอ่านและสร้างสรรค์ออกมาได้อย่างงดงามด้วยการฟัง การร้อง การเล่น เครื่องดนตรี การเต้นรำเข้าจังหวะ การเรียนการสอนจะเป็นในลักษณะกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข สนานเพลิดเพลินกับการเรียน พัฒนาด้านการอ่านโน้ต จังหวะและการฟังไปพร้อม ๆ กันการเล่น มี การฝึกบรรเลงหมู่ไปพร้อมกันและกิจกรรมพัฒนาดนตรีแบบกลุ่ม อีกทั้งยังพัฒนาวินัยด้านการ ฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอให้กับนักเรียน สำหรับเด็กอายุ 3 ขวบขึ้นไป

3.3.6.1.1 หลักสูตรการร้อง เล่น เต้น ฟัง 1

เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สร้างความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง เสริมสร้าง จินตนาการ และการสร้างภาพตามเสียงเพลง ให้ความสนุกสนานในการรวมกลุ่ม การฝึกเปล่งเสียง การฝึกการเคลื่อนไหวทางร่างกายพัฒนาการเขาวัวปัญญาที่ได้รับ สามารถจำแนกเสียงต่างๆ ได้ มี พัฒนาการทางด้านอารมณ์และการรับรู้ เสริมความสามารถทางภาษาและการเปล่งเสียง เสริมสร้าง ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล สามารถเคลื่อนไหวทางร่างกายอย่างอิสระ เสริม ความสามารถเกี่ยวกับมิติและทิศทาง

3.3.6.1.2 หลักสูตรร้อง เล่น เต้น ฟัง 2

เสริมทักษะในการเคลื่อนไหว การร้องเพลง รู้จักสังเกต แยกแยะสิ่งรอบตัว รู้จักการ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รู้จักเครื่องดนตรีต่างๆ มีความกล้าแสดงออก ความจำโน้ตดนตรี จังหวะ ตัวโน้ต เสียงดนตรี เรียนรู้การฟังที่ถูกต้อง และสร้างจินตนาการตามไปด้วยพัฒนาการเขาวัวปัญญาที่ ได้รับ คุยตอบโต้โดยใช้วลีง่ายๆ ด้วยเสียงดนตรี ใช้เครื่องดนตรีช่วยส่งเสริมจินตนาการ เสริม ความสามารถทางกายภาพและการเคลื่อนไหว เสริมความสามารถในการรู้จักตนเองและผู้อื่น เรียนรู้ ภาพสัญลักษณ์ต่างๆ ทั้งตัวอักษรและตัวโน้ต ฝึกการขีดเขียน การฟังนิทานและดนตรี

เป็นหลักสูตรดนตรีพื้นฐาน สำหรับเด็กอายุ 3-6 ขวบ หลักสูตรนี้จะช่วยฟูพื้นฐานทาง ดนตรีให้กับเด็ก โดยใช้บทเพลงเป็นตัวสื่อเนื้อหาต่าง ๆ ทางดนตรีอย่างมีระบบ เพลงทุกเพลงมี เป้าหมายของการเรียนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง เป็นเพลงร้อง เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย และวัยของ เด็ก เป็นการผสมผสานปรัชญาการสอนดนตรีสำหรับเด็กเล็กหลายท่าน เช่น โคดาเย, คาลออฟ และ ของผู้เขียน ได้เพิ่มเติมสิ่งที่เหมาะสมซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้ และปรับให้เหมาะสมกับเด็กไทย โดย

ไม่มุ่งไปที่หลักการของใครอย่างเข้มงวด ปี 2542 ได้รับเกียรติคุณจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้หลักสูตร ร้อง เล่น เต้น ฟัง ในโครงการนาร่องอบรมการสอนดนตรีสำหรับโรงเรียนอนุบาล 300 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร

สถาบันจินตการดนตรี ได้พัฒนาโปรแกรมระบบการสอนดนตรีสำหรับเด็ก เพื่อการพัฒนาเชาวน์ปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพมาตลอดเวลา 20 ปี ปี 2542 โรงเรียนได้รับเกียรติคุณจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้หลักสูตร ร้อง เล่น เต้น ฟัง ในโครงการนาร่อง อบรมการสอนดนตรีสำหรับโรงเรียนอนุบาล 300 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร

โปรแกรมดนตรีสำหรับเด็ก เสริมสร้างพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาโดยสถาบันจินตการดนตรี ได้แก่ หลักสูตร ร้อง เล่น เต้น ฟัง 1 (สำหรับวัย 3-4 ขวบครึ่ง) หลักสูตร ร้อง เล่น เต้น ฟัง 2 (สำหรับวัย 4-5 ขวบครึ่ง) และหลักสูตรเปียโนปฐมวัย (สำหรับวัย 5-6 ขวบครึ่ง)

เชาวน์ปัญญา คือความสามารถของสมองทั้งหมดของมนุษย์ที่จะทำกิจกรรมใดๆ ได้ด้วยดี ซึ่งความสามารถทางสมองของมนุษย์ ประกอบด้วยความสามารถย่อยๆ หลายอย่างด้วยกัน เช่น ความสามารถด้านการเข้าใจภาษา ความสามารถด้านการใช้ถ้อยคำ ความสามารถด้านการใช้ตัวเลข ความสามารถในการมองเห็นภาพมิติ ซึ่งอาศัยความสามารถทางด้านจินตนาการทางการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านความไวต่อการรับรู้ ความสามารถทางความทรงจำ และความสามารถทางด้านเหตุผล ถ้ามีการพัฒนาองค์ประกอบดังกล่าวอย่างเต็มที่ตั้งแต่วัยเด็ก จะทำให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพที่สมบูรณ์

สถาบันดนตรีแห่งความสุข (Genio Music Academy) และ โรงเรียนจินตการดนตรี ได้จัดหลักสูตร Music for Little Mozart ขึ้น ซึ่งเป็นหลักสูตรวิชาดนตรีพื้นฐานสำหรับ ใช้สอนเด็กเล็กอายุตั้งแต่ 3 ปีครึ่ง ถึง 5 ปี โดยหลักสูตรพิเศษของ Alfred Publishing Inc. USA (Alfred Piantodosi) เป็นหลักสูตรที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศยุโรปและเอเชีย โดยลักษณะเด่นของหลักสูตรนี้จะเป็นการปูพื้นฐานทางดนตรีให้กับเด็กเล็ก เสริมสร้างและพัฒนาการด้านทักษะดนตรีต่างๆ โดยทำให้เด็ก ได้รู้จักกับโน้ตดนตรีเบื้องต้น สัญลักษณ์ต่างๆ ของโน้ตเพลง การฝึกทักษะการฟังและการนับจังหวะ การทำความเข้าใจความหมายของแต่ละเพลง ให้แก่เด็ก เช่น Twinkle Twinkle Little Star และเด็กจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียนรวมกลุ่มกับเพื่อนๆ โดยผ่านตัวการ์ตูน ซึ่งมีหมีและหนู ("Beethoven Bear" และ "Mozart Mouse") เป็นตัวการ์ตูนหลัก โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอนใน 3 ด้าน ได้แก่

1. การเล่น เป็น การสอนวิธีการเล่นเครื่องดนตรีอย่างมีแบบแผนฝึกการอ่านโน้ตดนตรี และจังหวะ อย่างเป็นระบบ รู้จักการวางมือบนคีย์บอร์ดได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เด็กเรียนรู้จักใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายเพื่อส่งเสริมการถ่ายทอดดนตรี อย่างสบายโดยปราศจากการเกร็ง สามารถถ่ายทอดดนตรีออกมาได้ทั้งในลักษณะการเล่นเดี่ยวและเล่นเป็นกลุ่ม

2. การฟัง ฟีก พัฒนาการด้านโสตประสาท และเพื่อเสริมให้การเล่นเปียโนดีขึ้น รู้จักสังเกตและแยกแยะรายละเอียดของคุณภาพเสียงต่างๆ ความแตกต่างของเสียง ลักษณะของเสียง

และเสริมความจำในเรื่องรายละเอียดของดนตรี และให้มีความละเอียดอ่อนกับดนตรีและเสริมให้ การอ่านโน้ตดนตรีมีความคล่องแคล่วขึ้น

3. ฝึกให้มีจินตนาการทางดนตรี แปรความคิดออกมาในรูปแบบของเสียงสู่การร้อง มาสู่การเล่นบนเปียโน โดยเริ่มจากรูปแบบอิสระที่ไม่ซับซ้อน เช่นการสร้างสรรค์แบบจังหวะ การสร้าง ทำนองอย่างง่าย ๆ ไปสู่การสร้างสรรค์อย่างมีกฎเกณฑ์ กระบวน การสอนกลุ่มจะช่วยให้เด็กในวัยนี้ พัฒนาได้อย่างดี การเรียนเป็นกลุ่มก่อให้เกิดความสนุกสนาน การเรียนเป็นกลุ่มทำให้พัฒนาการ ทางด้านสังคม มีกลุ่มเพื่อน รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการแบ่งเป็นปัน รู้จักระเบียบกติกา การฟัง คำสั่ง สร้างวินัยและระเบียบ เสริมสร้างการแสดงออกและความเป็นผู้นำ (สถาบันดนตรีแห่งความสุข (Genio Music Academy). 2557: ออนไลน์ และโรงเรียนจินตนาการดนตรี. 2557: ออนไลน์)

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนดนตรี สามารถสรุปข้อแตกต่างของ การจัดการเรียนการสอนดนตรีตามแบบของโคดายกับการสอนแบบพื้นฐาน ได้ดังตาราง

ตาราง 2 ข้อแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนดนตรีตามแบบของโคดาย กับการจัดการเรียน การสอนแบบพื้นฐาน

ประสบการณ์ทางดนตรี	แบบของโคดาย	แบบพื้นฐาน
1. การฟัง	1. เน้นทักษะการฟัง ร้องและอ่าน-เขียน โน้ตก่อนการสอนทักษะอื่น	1. ฝึกทักษะในการฟัง สามารถแยกแยะ เสียงต่าง ๆ ตลอดจนแยกแยะเสียง เครื่องดนตรีที่ได้ยิน
2. การร้องเพลง	2. พัฒนาการร้องเพลงให้ตรงกับระดับ เสียง ออกเสียงถูกต้องและชัดเจนและ สามารถร้องคนเดียวได้	2. ใช้เครื่องดนตรี เช่น เปียโน อิเลคโทน หรือคีย์บอร์ดประกอบการสอนร้องเพลง
3. การบรรเลงเครื่องดนตรี	3. ให้เด็กเล่นเครื่องดนตรีใช้ระนาดของ โคดาย ประกอบการสอนร้องเพลงและ ทักษะอื่นๆ เพื่อความสนุกสนาน	3. ส่งเสริมให้เด็กบรรเลงเครื่องดนตรี ตามวุฒิภาวะของเด็ก
4. การเคลื่อนไหวร่างกาย	4. ให้เด็กได้ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกาย หลังจากเน้นการฝึกทักษะการฟัง การ ร้องเพลงและการอ่าน-เขียนโน้ต	4. ให้เด็กได้ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกาย ในทุกชั่วโมง
5. ความคิดสร้างสรรค์	5. ส่งเสริมให้เด็กร้องเพลงที่มีช่วงเสียง จำกัด สามารถแต่งเพลงจากทำนอง ง่ายๆ ด้วยตนเอง	5. ให้เด็กแต่งเพลงจำทำนองที่ครู กำหนดให้ก่อน แล้วแต่งทำนองเอง
6. การอ่านโน้ต	6. เด็กใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง หรือทำนอง และใช้ตัวโน้ตไม่มีหัวแทน จังหวะ เน้นทักษะการอ่านโน้ต ในขณะที่ สอนทักษะอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วยกันให้	6. ให้เด็กฝึกทักษะการอ่านโน้ตหลังจาก เรียนรู้ประสบการณ์อื่นๆ มาแล้ว

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานตามแนวคิดของโคดาไล (Kodaly) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามแนวคิด Kodaly กับที่เรียนโดยการสอนแบบดั้งเดิม การวิจัยนี้ใช้วิธีการทดลอง โดยเลือกตัวอย่างประชากรจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จากทั้งหมด 7 ห้องเรียน ๆ ละ 35 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย สุ่มตัวอย่างประชากร 4 ห้อง สองห้องแรกเป็นห้องที่ทดลองสอนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานตามแนวคิดของ Kodaly เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 มีนักเรียน 60 คน อีกสองห้องเป็นห้องที่ทดลองสอนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานแบบดั้งเดิม เป็นกลุ่มทดลองที่ 2 มีนักเรียน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามแนวคิดของ Kodaly กับการสอนแบบดั้งเดิมแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และพบว่านักเรียนกลุ่มที่สอนตามแนวคิดของ Kodaly มีคะแนนทักษะการร้องเพลง และทักษะการอ่านโน้ต สูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบดั้งเดิม ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

อัญชญา สุตมาต (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาหลักสูตรและกระบวนการศึกษาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ของสถาบันจินตนาการดนตรี สถาบันดนตรีมีฟ้า และสถาบันดนตรีเคพีเอ็น ผลการวิจัยพบว่าการจัด กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องเน้นทักษะทางด้านการเตรียมความพร้อมในทุกด้าน ประกอบด้วย กิจกรรมด้านการฟัง การร้อง การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหว และการคิดสร้างสรรค์อย่างครบถ้วน จำแนกได้ เป็นกิจกรรมด้านการฟัง พบว่าเด็กสามารถสื่อความเข้าใจได้จากการทำแบบฝึกหัด การร้องเพลง การเคลื่อนไหว ซึ่งผลสานกับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้อย่างอิสระ กิจกรรมด้านการร้องเพลง พบว่าเด็กสามารถร้องเพลงและ เคลื่อนไหวได้ตรงตามจังหวะของเพลงมากขึ้น กิจกรรมด้านการเล่นเครื่องดนตรี พบว่าเด็กสามารถจับและเล่น เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะได้หลายชนิดและผลิตเพลงมากกว่าเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด กิจกรรมด้านการเคลื่อนไหวและด้านการคิดสร้างสรรค์ พบว่าเด็กสามารถเคลื่อนไหวและมีความคิดใหม่ๆ ได้ อย่าง หลากหลาย ถ้าเข้าใจความหมายของบทเพลงที่ได้ยิน การจัดสภาพการเรียนการสอน ในห้องเรียนของเด็กปฐมวัยให้ประสบผลสำเร็จนั้น พบว่าการจัดหลักสูตร การวางแผนการสอนและการใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆ ของครูผู้สอนให้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ การสร้าง ประสบการณ์จริงให้เด็กจากสื่อต่างๆ ช่วยกระตุ้นให้เด็กตื่นตัวในการรับรู้ การใช้บทเพลงภาษาไทยช่วยให้เด็ก ร้องเพลงได้ชัดเจน และเคลื่อนไหวท่าทางได้อย่างมั่นใจ การเล่นเครื่องดนตรีในระยะเริ่มแรกควรเน้นเครื่องดนตรี ประเภทประกอบจังหวะเช่น เคาะ เขย่า ตี เนื่องจากเป็นการเสริมสร้างกล้ามเนื้อและเตรียมความพร้อมทักษะ ด้านดนตรีที่สมบูรณ์ให้กับเด็ก จากนั้นจึงให้เด็กเลือกเรียนดนตรีที่ตนเองถนัดตามความชอบ โดยผ่านการ ประเมินผลจากครู

ต้องจิตต์ จิตดี (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ มีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรู้จักเวลา ด้านความอดทนอดกลั้น ด้านความเชื่อมั่นในตนเองและด้านความเป็นผู้นำ ผู้ตามสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .05 และพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่สูงขึ้นตลอดช่วงของการจัดกิจกรรม

รัชชชัย นาควงษ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการทดลองใช้หลักสูตรการสอนดนตรีสากลตามแบบของโคดายและออร์ฟในระดับประถมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 1-2) ที่โรงเรียนวัดหลักสี่ การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อประเมินผลว่าหลังจากที่นักเรียนโรงเรียนวัดหลักสี่ได้เรียนดนตรีด้วยวิธีการสอนของโคดายและออร์ฟตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2547 จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2547 แล้วนักเรียนมีความสามารถในการอ่านโน้ต ร้องเพลง และเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ได้ถึงขั้นเป็นที่ยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิทางการสอนดนตรีหรือไม่ การประเมินผลทำได้โดยเชิญศึกษานิเทศก์และตัวแทนครูดนตรีจากกรุงเทพมหานครและกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมาร่วมประเมินผล และ 2) เพื่อสร้างหลักสูตรตัวอย่างในการสอนการอ่านโน้ตสากลในชั้นประถมศึกษา (ป.1 – ป.6) โดยใช้วิธีของโคดายและออร์ฟ ทำได้โดยการถ่ายทำวีดิทัศน์ทุกรายคาบการสอนตั้งแต่ชั้น ป.1 – ป.6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความพอใจมากต่อความสามารถในการอ่านโน้ต ร้องเพลง และเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ของนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 4.84 จากอันดับคะแนน 1 - 5) และ 2) ได้ม้วนวีดิทัศน์ทุกรายคาบการสอนตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 1 – 6 จำนวน 73 ม้วนพร้อมที่จะเผยแพร่ได้

วิมลรัตน์ วิมลรัตนกุล (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางการขับร้องของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดทางดนตรีของโคดาย การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางการขับร้องของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดทางดนตรีของโคดาย ตัวอย่างประชากร ได้แก่ กลุ่มทดลองเป็นครูชั้นเตรียมอนุบาลและชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 โรงเรียนวรรณสว่างจิต สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 14 คน กลุ่มควบคุมเป็นครูชั้นเตรียมอนุบาลและชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 โรงเรียนทอรั๊ก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 14 คน สอบปฏิบัติการขับร้องก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการขับร้องของครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัย ครูกลุ่มทดลองมีความสามารถทางการขับร้องในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลในด้านการควบคุมลม ด้านการเปล่งเสียงร้องตามระดับเสียง ด้านใช้น้ำเสียงอย่างมีคุณภาพ และด้านการถ่ายทอดอารมณ์ตามบทเพลง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ลักษณะของโปรแกรมแบ่งเป็น

2 ส่วน คือการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกซ้อมและในชั้นเรียนประกอบด้วย 10 กิจกรรม เครื่องดนตรีที่ใช้ในห้องฝึกปฏิบัติได้แก่ ส้อมเสียง เปียโน ระบายสี ขลุ่ย และเครื่องเคาะจังหวะ

พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาชุดการสอนวิชาดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องระดับเสียง และจังหวะ ได้สร้างและประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชา ดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องระดับเสียง (Pitch) และจังหวะ (Beat) ให้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 80/80 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ชุดการสอนวิชาดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องระดับเสียง (Pitch) และจังหวะ (Beat) ซึ่งประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการสอน และสื่อประสม ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ชุดการสอนวิชาดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องระดับเสียง (Pitch) และจังหวะ (Beat) มีประสิทธิภาพ 80.08/85.33 ผ่านเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น มี ประสิทธิภาพ และการศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อชุดการสอน พบว่า นักเรียนร้อยละ 80 มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ชุดการสอน

วิภาวดี นครขวาง (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาชุดการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง จังหวะ ได้สร้างชุดการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยเรื่อง จังหวะ พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมดนตรีให้กับเด็กปฐมวัย เน้นเรื่องจังหวะและเจตคติที่ดีต่อดนตรี และประเมินประสิทธิภาพของชุดการจัดกิจกรรมดนตรี ผลการวิจัย พบว่า การทดลองใช้ชุดการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง จังหวะ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ มีประสิทธิภาพ 80.27/85.50 ผ่านเกณฑ์ 80/80 ด้านเจตคติต่อกิจกรรมดนตรีของนักเรียน พบว่า นักเรียนร้อยละ 90 มีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมดนตรี

นิตาชล บังคม (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโคคายสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโคคายสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น และ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการฟัง ด้านความรู้และมีเจตคติที่ดีจากการทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโคคายสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น วิจัยดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนเปียโนในระดับชั้นต้นที่มีอายุ 7-12 ปี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชนิด คือ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโคคายสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น 2) แบบทดสอบทักษะด้านการฟังก่อนและหลังการทดลอง 3) แบบทดสอบด้านความรู้ก่อนและหลังการทดลอง 4) แบบวัดเจตคติและ 5) แบบสังเกตพฤติกรรม และวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองโดย t-test และสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยมีดังนี้ 1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโคคายสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น มี 7 หัวข้อ คือ 1) แนวคิด 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรม 5) สื่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผล และ 7) หมายเหตุ ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโคคายนั้นจะมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการฟัง โดยเริ่มจากการสอนขับร้อง 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งเป็น 2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการฟังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.4) ด้านเจตคติแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ 1) ประเมินโดยผู้เรียนและ 2) ประเมินโดยผู้สอน ผลการประเมินโดยผู้เรียนซึ่งใช้แบบวัดเจตคติ พบว่า กลุ่มทดลอง ($M = 32.75$, $SD = 2.25$) สูงกว่า กลุ่มควบคุม ($M = 26.38$, $SD = 2.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการประเมินโดยผู้สอนซึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 2.79$, $SD = 0.43$) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.15$, $SD = 0.65$)

วัชรินทร์ อิศรนาเวศ (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท อยู่ในระดับกลาง และภายหลังได้รับการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท แล้วมีความสามารถทางพหุปัญญาในระดับสูง เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาทั้งรายด้านและโดยรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

มาริยา ปัทธนะกิจการ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายมี 7 หัวข้อ โดยเน้นพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตจากการร้อง และการใช้หลักการสอนผู้ใหญ่ ทำให้การสอนดนตรี มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตและความรู้ความเข้าใจ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ด้านเจตคติซึ่งแบ่งเป็นค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความพึงพอใจและค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความพึงพอใจหลังการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านพฤติกรรมการเรียนพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง

บีตตี้ (Beatty. 1989: 303) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวคิดของโคตตายเพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีกับนักเรียนชั้นมัธยมปลาย ที่มีอายุตั้งแต่ 14 - 18 ปี โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง พบว่านักเรียนมัธยมปลายกลุ่มทดลองมีทักษะทางดนตรีสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คอลลิน (Calleen. 1994: 64) ศึกษาผลการฝึกปฏิบัติเกมกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคตายของนักเรียนตามหลักสูตรระดับ 6 เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติเกมตามแนวคิดของโคตายมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ฝึกปฏิบัติ

จากงานวิจัยที่นำมากล่าวข้างต้นพบว่า หลักสูตรและกระบวนการศึกษาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนดนตรีเอกชน ศึกษาชุดการสอนวิชาดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องระดับเสียงและจังหวะ ศึกษาชุดการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง จังหวะ ทำการพัฒนาควมมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ ศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนดนตรีและระยะเวลาในการใช้สื่อการสอน ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนดนตรี ความต้องการพัฒนาการใช้สื่อการสอนดนตรีในโรงเรียน และทำการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ตามวิธีการสอนของโคตายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 75 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 2 ห้องเรียน กำหนดให้ห้องเรียนที่ 1 ใช้วิธีการสอนแบบพื้นฐาน เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 25 คน และใช้วิธีการสอนของโคตาย เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่อง การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียง โน้ตแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยวิธีการสอนของโคตาย จำนวน 16 ชั่วโมง
2. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่อง การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียง โน้ตแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยวิธีการสอนแบบพื้นฐาน จำนวน 16 ชั่วโมง
3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่อง การใช้สัญลักษณ์มือ ระดับเสียง โหนดแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว ของนักเรียน ชั้นอนุบาล 3 โดยวิธีการสอนของโคดาเย

1. ศึกษาคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ในรายวิชาดนตรี
2. ศึกษาและรวบรวมเนื้อหา ที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
3. กำหนดขอบเขตเนื้อหา และวิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สัญลักษณ์มือระดับเสียง โหนดแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว จำนวน 16 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-2 เรื่อง โหนด โด-ซอล (C-G) และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การร้องโน้ตถูกต้องตามระดับเสียงของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)
- 2) การร้องโน้ต 5 ระดับเสียงโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
- 3) การอ่านและจดจำชื่อของโน้ต โด-ซอล (C-G)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3-4 เรื่อง การอ่านโน้ต โด-เร (C-D) และการปรบมือตามจังหวะ ใน เพลง ชมทะเล และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การอ่านโน้ต โด-เร (C-D) ในเพลงชมทะเล
- 2) การร้องโน้ต และเนื้อเพลงชมทะเล
- 3) การร้องโน้ตเพลงชมทะเลโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
- 4) การปรบมือตามจังหวะในเพลงชมทะเลตามสัญลักษณ์จังหวะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5-6 เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดโน้ต โด-เร (C-D) เพลงชมทะเล และ ทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การจดจำตำแหน่งของโน้ต โด-เร (C-D) บนคีย์บอร์ด
- 2) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ต โด-เร (C-D)
- 3) การเล่นคีย์บอร์ดโน้ต โด-เร (C-D) เพลงชมทะเล ตามจังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7-8 เรื่อง การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) และการปรบมือตามจังหวะ ในเพลงเจ้ากบ และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) ในเพลงเจ้ากบ
- 2) การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) อ่านโน้ตคาบเส้นที่ 1 และ 2
- 3) การร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้ากบ
- 4) การร้องโน้ตเพลงเจ้ากบโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
- 5) การปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้ากบตามสัญลักษณ์จังหวะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9-10 เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบ และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การจดจำตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) บนคีย์บอร์ด
- 2) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตมีและซอล (E-G)
- 3) การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบ ตามจังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11-12 เรื่อง การอ่านโน้ตฟา (F) และการปรบมือตามจังหวะใน เพลงเจ้านกน้อย และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การอ่านโน้ตฟา (F) ในเพลง เจ้านกน้อย
- 2) การอ่านโน้ตฟา (F) อ่านโน้ตคาบเส้นที่ 1 และ 2
- 3) การร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้านกน้อย
- 4) การร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อยโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
- 5) การปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้านกน้อยตามสัญลักษณ์จังหวะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 13-14 เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้านกน้อยและ ทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การจดจำตำแหน่งของโน้ตฟา (F) บนคีย์บอร์ด
- 2) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตฟา (F)
- 3) การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้านกน้อย ตามจังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ต ปรบมือตามจังหวะ เล่นคีย์บอร์ด เพลงเจ้านกน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบ ประกอบด้วย

- 1) การอ่านโน้ต โด-ซอล (C-G)
- 2) การปรบมือตามจังหวะ
- 3) การจดจำตำแหน่งของโน้ต โด-ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
- 4) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)
- 5) การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเพลงเจ้านกน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบ ตาม

จังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 16 เรื่อง ประเมินการร้องโน้ต การอ่าน โน้ตโด- ซอล (C-G) และ การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียง ประกอบด้วย

- 1) ประเมินการร้องโน้ต และการอ่านโน้ตโด- ซอล (C-G)
- 2) ประเมินการเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับ

เสียงได้ในเพลงเจ้านกน้อย

วิธีการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่อง การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียง โน้ตแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยวิธีการสอนของโคดาเย

1. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะให้แก้ไขกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความชัดเจนมากกว่าเดิม มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย การแสดงตัวอย่างจากครูผู้สอน เป็นต้น

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ดร. กฤษกร อ่อนละมุล อาจารย์ผู้สอนรายวิชาดนตรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิเดช ยานเติม หัวหน้าสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล และ ดร. ชนิตา ดังเตชะหิรัญ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาดนตรี

3. นำแผนการจัดการเรียนรู้มาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยทำการเพิ่มชั่วโมงการจัดการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ จากเดิม 6 ชั่วโมง เป็น 16 ชั่วโมง โดยเพิ่มเติมในส่วนของการทบทวนการเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง จากที่ได้เรียนรู้มาในชั่วโมงที่แล้ว นอกจากนี้ได้เพิ่มเติมรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเพิ่มตัวอย่างเพลงที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน การเพิ่มสื่อบัตรคำ บัตรภาพ ที่หลากหลายมากขึ้น

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่อง การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียง โน้ตแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยวิธีการสอนแบบพื้นฐาน

1. ศึกษาคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ในรายวิชาดนตรี
2. ศึกษาและรวบรวมเนื้อหา ที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
3. กำหนดขอบเขตเนื้อหา และวิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียง โน้ตแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว จำนวน 16 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-2 เรื่อง โน้ต โด-ซอล (C-G) และทบทวน ประกอบด้วย

1) การอ่านและจดจำชื่อของโน้ต โด-ซอล (C-G)

2) การฟังและร้องโน้ตเสียง โด-ซอล (C-G) ให้ตรงตามเสียงเรียงลำดับจากต่ำไปหาสูง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3-4 เรื่อง การอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น และทบทวน ประกอบด้วย

1) รู้จัก และจดจำบรรทัด 5 เส้น ตำแหน่งของเส้น 5 เส้น และตำแหน่งของช่อง 4 ช่อง

2) สามารถอ่านโน้ตโด – ซอล (C-G) บนบรรทัด 5 เส้น โดยอ่านจากการจดจำ

ตำแหน่งของเส้น และช่อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5-6 เรื่อง การอ่านโน้ตเพลง ชมทะเล และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การร้องโน้ตและเนื้อเพลงชมทะเล
- 2) การอ่านโน้ตเพลงชมทะเล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7-8 เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดเพลงชมทะเล และทบทวนประกอบด้วย

- 1) การจดจำตำแหน่งของโน้ต โด-ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
- 2) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด-ซอล (C-G)
- 3) การเล่นคีย์บอร์ดเพลงชมทะเล ตามจังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9-10 เรื่อง การอ่านโน้ตเพลงเจ้ากบ และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การร้องโน้ตและเนื้อเพลงเจ้ากบ
- 2) การอ่านโน้ตเพลงเจ้ากบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11-12 เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้ากบ และทบทวน ประกอบด้วย

- 1) การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด-ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
- 2) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด-ซอล (C-G)
- 3) การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้ากบ ตามจังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง การอ่านโน้ตเพลงเจ้านกน้อย ประกอบด้วย

- 1) การร้องโน้ตและเนื้อเพลงเจ้านกน้อย
- 2) การอ่านโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้านกน้อย ประกอบด้วย

- 1) การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด-ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
- 2) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด-ซอล (C-G)
- 3) การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเพลงเจ้านกน้อย ได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ต เล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้านกน้อย เพลง ชมทะเล และเพลงเจ้ากบ ประกอบด้วย

- 1) การอ่านโน้ตโด –ซอล (C-G)
- 2) การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด-ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
- 3) การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด-ซอล (C-G)
- 4) การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเพลงเจ้านกน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบตาม

จังหวะเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 16 เรื่อง ประเมินการร้องโน้ต การอ่าน โน้ตโด-ซอล (C-G) และ การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียง ประกอบด้วย

- 1) ประเมินการร้องโน้ต และการอ่านโน้ตโด-ซอล (C-G)

2) ประเมินการเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียงได้ในเพลงจำนวนน้อย

วิธีการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่อง การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียง โน้ตแทนระดับเสียง การร้องโน้ต และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต 5 ตัว ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยวิธีการสอนแบบพื้นฐาน

1. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะให้แก้ไขกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีการทบทวนการเรียนรู้ในช่วงที่ผ่านมา และเสนอให้มีการนำสื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น บัตรคำ บัตรภาพ เทปเสียง เป็นต้น

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ดร. กฤษกร อ่อนละมุล อาจารย์ผู้สอนรายวิชาดนตรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิเดช ยานเติม หัวหน้าสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล และ ดร. ชนิตา ตั้งเตชะหิรัญ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาดนตรี

3. แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับแก้วิธีการวัดผลประเมินผล โดยมุ่งเน้นการสังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติดนตรีของนักเรียนมากกว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน มีการใช้เพลงเป็นสื่อการสอนเหมือนกับกลุ่มทดลอง เพื่อให้เห็นความแตกต่างของผลการเรียน และปรับชั่วโมงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกลุ่มทดลอง คือ จากเดิมมี 6 แผน ปรับเป็น 16 แผน โดยมีการทบทวนการเรียนรู้จากชั่วโมงที่แล้วทุกครั้ง

ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3

1. ศึกษาการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 (ตามวิธีการสอนแบบโคตยา) เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 5 ด้าน ด้านละ 10 คะแนน ได้แก่ ด้านการฟังและการร้องโน้ต ด้านการใช้สัญลักษณ์มือ ด้านการปฏิบัติจังหวะ ด้านการอ่านโน้ต และด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี รวม 50 คะแนน

2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน) เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 5 ด้าน ด้านละ 10 คะแนน ได้แก่ ด้านการฟังและการร้องโน้ต ด้านการใช้สัญลักษณ์มือ ด้านการปฏิบัติจังหวะ ด้านการอ่านโน้ต และด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี รวม 50 คะแนน

วิธีการหาคุณภาพแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3

1. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

2. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่แก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ดร. กฤษกร อ่อนละมุล อาจารย์ผู้สอนรายวิชาดนตรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชัย แสง ย่านเดิม หัวหน้าสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล และ ดร. ชนิตา ตั้งเตชะหิรัญ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาดนตรี

3. แก้ไขแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ตามวิธีการสอนแบบโคคาย ต้องมีการประเมินผล 5 ด้าน ตามหลักการและแนวคิดทฤษฎีของโคคาย ส่วนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน มีการประเมิน 5 ด้านเช่นกัน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จึงทำการแก้ไขเกณฑ์การประเมินผลที่ยังไม่ชัดเจน การแบ่งช่วงเกณฑ์คะแนนยังไม่ถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) แบบมีกลุ่มควบคุมวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-posttest control group design) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนบูรณะอุปถัมภ์
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตและการทดสอบ และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์จากโปรแกรมสำเร็จรูป

แหล่งข้อมูลภาคสนามและขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เป็นกลุ่มควบคุม 25 คน และกลุ่มทดลอง 25 คน
2. ทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้
3. ทำการทดสอบก่อนเรียนทั้งสองกลุ่ม ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3
4. ดำเนินการสอน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนทั้งสองกลุ่มเอง ใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการสอนเท่ากัน ทำการควบคุมตัวแปรโดยกำหนดให้

4.1 กลุ่มทดลอง สอนตามวิธีสอนของโคคาย จำนวน 7 ครั้ง ครั้งละ 2 คาบ (2 ชั่วโมง) ซึ่งมีการทบทวนการเรียนรู้เมื่อชั่วโมงที่แล้วเสมอ และอีก 2 ครั้ง เป็นการทบทวนการเรียนรู้ทั้งหมด 1 ชั่วโมง และประเมินผลการเรียนรู้ 1 ชั่วโมง

4.2 กลุ่มควบคุม สอนตามวิธีสอนแบบพื้นฐาน จำนวน 7 ครั้ง ครั้งละ 2 คาบ (2 ชั่วโมง) ซึ่งมีการทบทวนการเรียนรู้เมื่อชั่วโมงที่แล้วเสมอ และอีก 2 ครั้ง เป็นการทบทวนการเรียนรู้ทั้งหมด 1 ชั่วโมง และประเมินผลการเรียนรู้ 1 ชั่วโมง

5. ทำการทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3

6. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี มาตรวจวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

7. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป ดังนี้

7.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test (dependent Sample)

7.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน โดยใช้สูตร t-test (independent Sample)

8. สรุปและอภิปรายผลการทำวิจัย

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. t-test for dependent samples ใช้ในการคำนวณการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2552: 175)

$$\text{ใช้สูตร } t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ $\bar{x}_1$, $\bar{x}_2$ แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

S_1^2 , S_2^2 แทนความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

n_1 , n_2 แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

df แทนชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

2. t-test for independent samples ใช้คำนวณการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างของการสอนแบบพื้นฐาน และการสอนแบบโคดาย

ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

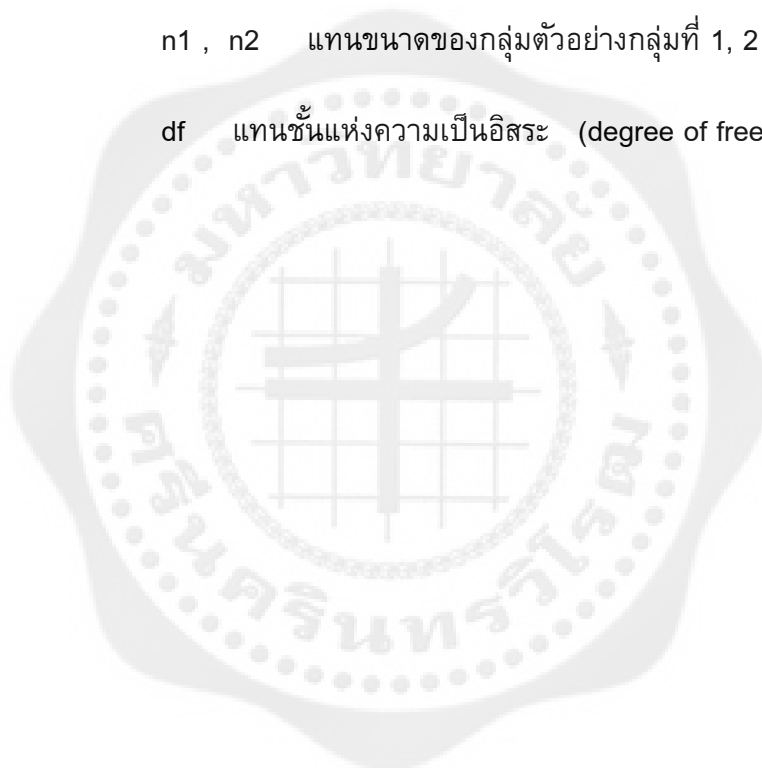
$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2
 S_p^2 แทนความแปรปรวนร่วม (Pooled variance)

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

n_1, n_2 แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

df แทนชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตธูปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของ โคตายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตธูปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคตายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐบุตธูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ห้อง 1 จำนวน 25 คน จัดการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) และนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ห้อง 2 จัดการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคตาย (กลุ่มทดลอง) ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-test
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากตัวสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์การแปลผลข้อมูลในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) และวิธีการสอนของโคตาย (กลุ่มทดลอง)

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ระหว่างการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) กับวิธีการสอนของโคตาย (กลุ่มทดลอง)

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) และวิธีการสอนของโคตาย (กลุ่มทดลอง)

การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน และวิธีการสอนของโคตาย ซึ่งเสนอเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test dependent Sample ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบพื้นฐานหรือกลุ่มควบคุม

ทักษะทางดนตรี	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการฟังและร้องโน้ต	2.52	2.25	5.00	2.51	9.93*	.000
ด้านการใช้สัญลักษณ์มือ	1.84	2.09	4.84	2.67	9.05*	.000
ด้านการปฏิบัติจังหวะ	3.76	1.36	8.96	1.45	30.74*	.000
ด้านการอ่านโน้ต	3.92	2.54	4.16	2.99	6.94*	.000
ด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี	1.84	1.49	4.28	1.30	16.36*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มควบคุมที่เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านการปฏิบัติจังหวะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 30.74 รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 16.36 ด้านการฟังและร้องโน้ต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 9.93 ด้านการใช้สัญลักษณ์มือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 9.05 และด้านการอ่านโน้ต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 6.94 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนของโคดายหรือกลุ่มทดลอง

ทักษะทางดนตรี	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการฟังและร้องโน้ต	2.72	1.67	8.72	.541	80.50*	.000
ด้านการใช้สัญลักษณ์มือ	3.00	1.55	9.28	.979	47.37*	.000
ด้านการปฏิบัติจังหวะ	4.56	2.39	9.64	.810	86.48*	.000
ด้านการอ่านโน้ต	1.52	1.19	8.88	1.01	43.82*	.000
ด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี	2.72	1.67	9.12	.781	58.35*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนของโคดายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านการปฏิบัติจังหวะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 86.48 รองลงมาคือ ด้านการฟังและการร้องโน้ต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 80.50 ด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 58.35 ด้านการใช้สัญลักษณ์มือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 47.37 และด้านการอ่านโน้ต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 43.82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ระหว่างการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) กับวิธีการสอนของโคดาย (กลุ่มทดลอง)

การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) และวิธีการสอนของโคดาย (กลุ่มทดลอง) ซึ่งเสนอเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test Independent Samples Test โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ระหว่าง
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มนักเรียน	n	$\bar{x}$	S.D.	T	p
ทดลอง	25	14.52	4.79	.448	.656
ควบคุม	25	13.88	5.29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดายกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบพื้นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน

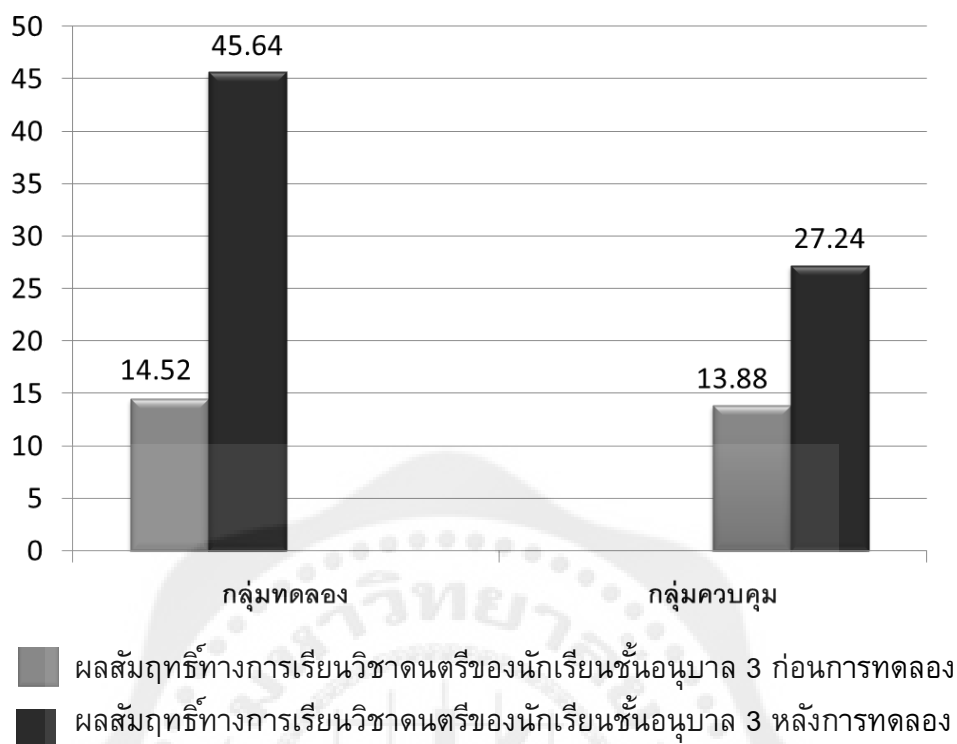
ตาราง 6 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ระหว่าง
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มนักเรียน	n	$\bar{x}$	S.D.	T	p
ทดลอง	25	45.64	2.48	14.85*	.000
ควบคุม	25	27.24	5.67		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน (กลุ่มควบคุม) และวิธีการสอนของโคดาย (กลุ่มทดลอง) สามารถนำมาสรุปเป็นแผนภูมิการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับวิธีการสอนของโคดายกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน

ภาพประกอบ 8 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับวิธีการสอนของโคดาย กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน

จากภาพประกอบ 8 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับวิธีการสอนของโคดายกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดาย มีค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน สามารถสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผล

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ห้อง 1 จำนวน 25 คน เป็นกลุ่มควบคุม จัดการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน และนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ห้อง 2 เป็นกลุ่มทดลอง จัดการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการสอนของโคดาย แผนการจัดการเรียนรู้ตามการสอนแบบพื้นฐาน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการฟังและการร้องโน้ต ด้านการใช้สัญลักษณ์มือ ด้านการปฏิบัติจังหวะ ด้านการอ่านโน้ต และด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคดายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2. นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เมื่อพิจารณาทักษะทางดนตรีเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ทักษะทางดนตรีด้านปฏิบัติจังหวะ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 9.64$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 4.56$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นลำดับที่หนึ่งหรือลำดับแรก

2.2 ทักษะทางดนตรีด้านการฟังและการร้องโน้ต นักเรียนชั้นอนุบาล 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 8.72$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 2.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นลำดับที่สอง

2.3 ทักษะทางดนตรีด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี นักเรียนชั้นอนุบาล 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 9.12$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 2.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นลำดับที่สาม

2.4 ทักษะทางดนตรีด้านการใช้สัญลักษณ์มือ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 9.28$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 3.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นลำดับที่สี่

2.5 ทักษะทางดนตรีด้านการอ่านโน้ต นักเรียนชั้นอนุบาล 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 8.88$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 1.52$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นลำดับที่ห้าหรือลำดับสุดท้าย

อภิปรายผล

ผลการทดลองโดยใช้วิธีการสอนของโคดายกับนักเรียนชั้นอนุบาล 3 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่ได้รับการเรียนการสอนของโคดายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดายสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ได้อย่างเหมาะสม อาจกล่าวได้ว่า วิธีการสอนของโคดายสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ เพราะดนตรีเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาภาษา อารมณ์และจิตใจของเด็ก เมื่อเด็กได้เล่นกับเสียงชนิดต่างๆ มีโอกาสได้ยินได้ฟังเสียงต่างๆ ที่หลากหลาย เด็กจะมีโอกาสใช้ภาษาตามวัยของตน เพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ นอกเหนือจากการแสดงกิริยาท่าทาง เด็กสามารถฝึกไขว่คว้าการออกเสียง และทดลองเปล่งเสียงต่างๆ ตามที่ตนได้ยินมา (ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2549 และทิสนา แชมมณี และคณะ. 2535) โดยแนวคิดหลักของโคดายที่กล่าวไว้ว่า ดนตรีเป็นสิ่งสำคัญของชีวิตมนุษย์ซึ่งควรได้รับการพัฒนามาตั้งแต่เด็ก ทั้งการฟัง การร้องเพลง อันเป็นทักษะทางดนตรีที่ควรเน้นเป็นลำดับแรก เพื่อให้เด็กเข้าใจในการอ่านดนตรี การเล่นดนตรี จนสามารถสร้างสรรค์งานเพลงต่างๆ ได้นอกจากนี้ระบบการสอนดนตรีตามแนวคิดของโคดายที่เน้นการร้องเพลงเป็นหลัก ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เปล่งเสียงหรือได้ไขก้น้ำเนื้อคอในการออกเสียงตามที่ตนได้ยินจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนเกิดความสุขสนุกสนานและเกิดทัศนคติที่ดีต่อดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2543: 109–110) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการสอนดนตรีตามแนวคิดของโคดายมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนตามระบบของโคดาย ได้แก่ การใช้ระบบเรียกชื่อตัวโน้ต โดยผู้เรียนจะเรียนรู้เกี่ยวกับระยะขั้นคู่เสียงต่างๆ การร้อง การอ่านจะใช้ โด เป็นเสียงหลัก และใช้อักษรโรมัน คือ A B

C D E F G แทนระดับเสียง ลา ที โด เร มี ฟา ซอล ควบคู่ไปกับระบบ ซอล-ฟา ทำให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงต่างๆ ได้ด้วย มีการใช้สัญลักษณ์มือควบคู่กับการอ่านโน้ต ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องระดับเรื่องที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถเข้าใจในระดับเสียงได้ง่ายยิ่งขึ้น ในส่วนจังหวัดดนตรีมีการใช้สัญลักษณ์รูปภาพแทนจังหวัดต่างๆ และการใช้การตบมือแทนจังหวัดต่างๆ ทักษะการร้องเป็นการรวมถึงทักษะการอ่านโน้ตด้วย ซึ่งการสอนแบบโคคายนี้จะเน้นให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียง และจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ โดยฝึกให้ผู้เรียนร้องเพลงและหยุดร้อง แต่ให้ร้องในใจเป็นระยะๆ สลับกันไปตามสัญญาณ การเรียนการสอนตามระบบของโคคายนี้จะเน้นการร้องเป็นหลักซึ่งเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในระดับปฐมวัยที่ต้องเน้นการใช้กล้ามเนื้อในส่วนต่างๆ มีการใช้สัญลักษณ์แทนระดับเสียงและจังหวะ ผู้เรียนในวัยนี้เริ่มมีจินตนาการ มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น เริ่มมีการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมมากขึ้น การเรียนการสอนวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 3 จึงมุ่งเน้นการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ แทนจังหวะและระดับเสียง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ออกเสียงตาม ได้ใช้กล้ามเนื้อคอในการทดลองเปล่งเสียง ใช้กล้ามเนื้อมือในการตบมือตามจังหวะ ใช้กล้ามเนื้อฟังในการฟังเสียงเพลง จังหวะ และดนตรี รวมถึงการใช้จินตนาการในการจดจำและหยุดร้องให้ร้องในใจสลับกันไปตามสัญญาณที่ครูกำหนดให้ ผู้เรียนจึงเกิดความสนุกสนาน เพลินเพลิน และได้รับรู้ความสามารถของตนเองในระดับหนึ่ง อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถเปรียบเทียบความสามารถของตนเองกับเพื่อนหรือสิ่งที่ตนเองแสดงกับกับจังหวะเพลงที่ได้ยิน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และสังคม การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นหรือกับครูผู้สอน นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีแล้วยังส่งผลต่อประสบการณ์ของเด็ก โดยในช่วงนี้จะเป็นประสบการณ์มีอิทธิพลทั้งทางบวก และทางลบต่อบุคคล ต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคตอีกด้วย

2. นักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคคายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เมื่อพิจารณาทักษะทางดนตรีเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยสามารถอภิปรายผลการศึกษาในรายด้าน ดังนี้

2.1 ทักษะทางดนตรีด้านปฏิบัติจังหวะ จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในช่วงแรกที่ให้นักเรียนปรบมือตามจังหวะ ยังพบว่านักเรียน 2-3 คน ยังไม่เข้าใจในจังหวะและไม่สามารถปรบมือได้ตามจังหวะ นักเรียน 5 คน มีความพยายามในการปรบมือให้ตรงกับจังหวะ ครูผู้สอนได้นำมาเป็นสื่อในการแสดงจำนวนจังหวะอย่างง่าย และครูจะปรบมือให้ดูเป็นตัวอย่าง นักเรียนมองตัวอย่างจากครูผู้สอนอย่างไม่ละสายตา เมื่อตนเองสามารถทำได้ตรงตามที่ครูสาธิต เด็กจึงมีสีหน้ายิ้มแย้ม สดชื่น และช่วยเหลือเพื่อนโดยการพูดคุย ส่วนเด็กที่ไม่สามารถทำได้เลยมีเพียง 2 คน ซึ่งครูได้ให้นักเรียนมาฝึกกับครูเป็นการส่วนตัว กิจกรรมเน้นจังหวะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวที่สวยงามพร้อมเพรียง และเห็นความจำเป็นในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการแสดงออก และนำกิจกรรมการเคลื่อนไหวไปประยุกต์ใช้โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความ ดั่ง-เบา เร็ว-ช้า สั้น-ยาว จังหวะหยุด การเคาะจังหวะ การเคลื่อนไหวที่สวยงาม (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2536: 100) สุธาสินี ธีระพันธ์ (2558: 23-24) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การสอนจังหวะ

เป็นการสอนที่ให้นักเรียนเข้าใจในการอ่านจังหวะอย่างง่าย ในกิจกรรมการเรียนการสอนจะใช้วิธีการใช้สัญลักษณ์ภาพและการกำหนดเสียงที่ใช้ในการเรียกสัญลักษณ์แทนตัวโน้ต เมื่อนักเรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะได้แล้วจะเปลี่ยนเป็นภาพตัวโน้ตตามที่นักเรียนได้อ่านมาแล้ว (ทำสลับไปที่ละข้อ)

2.2 ทักษะทางดนตรีด้านการฟังและการร้องโน้ต จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในช่วงแรก นักเรียนยังฟังเสียงไม่เข้าใจ แต่ในระบบของโคดายจะสอนโดยการฟังและร้องโน้ตแบบข้ามเสียง ประกอบกับใช้สัญลักษณ์มือเข้ามาช่วยในการร้อง ทำให้นักเรียนสนุก และสามารถจดจำเสียงร้อง และร้องโน้ตได้ถูกต้อง โดยมีเรื่องท่าทางเข้ามาช่วยในการจดจำ ทำให้นักเรียนเกือบทั้งหมดสามารถฟังและร้องโน้ตได้ตรงตามเสียงที่ครูกำหนด การเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นการฝึกเกี่ยวกับเรื่องระดับเสียง และจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ โดยการฝึกให้ผู้เรียนได้ยินเสียงทำนองในความคิด คือการให้ผู้เรียนร้องเพลงและให้หยุดร้องแต่ให้ร้องในใจเป็นระยะ ๆ สลับกันไปตามสัญญาณ ที่ผู้สอนกำหนดให้ ทำให้นักเรียนรับรู้เกี่ยวกับเสียงทั้งในความคิดและสามารถร้องได้ด้วย เด็กต้องได้เล่นกับเสียงชนิดต่างๆ มีโอกาสได้ยินได้ฟังเสียงต่างๆ ที่หลากหลาย เนื่องจากเด็กต้องได้ช่วยระงับการออกเสียง และทดลองเปล่งเสียงต่างๆ ตามที่ตนได้ยินมา (Kodaly. 1974 และทิสนา แชมมณี และคณะ. 2535) เช่นเดียวกับณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 79) ได้กล่าวว่าไว้ การจัดการเรียนการสอนดนตรีต้องมีการฝึกหัด ทดสอบ และปฏิบัติผสมผสานกันไป มีทั้งฝึกการฟังเสียงดนตรี การเปล่งเสียงตามตัวโน้ต การฝึกบรรเลงเครื่องดนตรี จะทำให้นักเรียนสนุกสนาน บรรยากาศในห้องเรียนมีชีวิตชีวา นักเรียนจะได้ฝึกสมาธิและควมมีระเบียบวินัยในตัวเองด้วย สอดคล้องกับวิมลรัตน์ วิมลรัตนกุล (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางการขับร้องของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดทางดนตรีของโคดาย พบว่า ครูกลุ่มทดลองมีความสามารถทางการขับร้องในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลในด้านการควบคุมลม ด้านการเปล่งเสียงร้องตามระดับเสียง ด้านใช้น้ำเสียงอย่างมีคุณภาพ และด้านการถ่ายทอดอารมณ์ตามบทเพลง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

2.3 ทักษะทางดนตรีด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี นักเรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ดีขึ้น เป็นผลเนื่องมาจาก การอ่านโน้ตได้ เข้าใจจังหวะ และเข้าใจระดับเสียง ทำให้เล่นคีย์บอร์ดในเพลงที่ครูกำหนดให้ได้เร็วมากขึ้นกว่าอีกกลุ่ม ทำให้นักเรียนส่วนมากสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ดี การที่นักเรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ดีกว่ากลุ่มที่สอนแบบพื้นฐานเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้โดยการเชื่อมโยงกับสิ่งที่ตนมีประสบการณ์มาแล้ว ถึงแม้บางครั้งการเล่นคีย์บอร์ดยังไม่เป็นจังหวะที่ถูกต้องแต่ด้วยการเรียนรู้จากการอ่านโน้ตทำให้เข้าใจจังหวะได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการนำประสบการณ์เดิมมาช่วยให้การปฏิบัติเครื่องดนตรีมีความสมบูรณ์และเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2535: 63)

2.4 ทักษะทางดนตรีด้านการใช้สัญลักษณ์มือ จากการสังเกตพฤติกรรม นักเรียนจะสนุกกับการออกท่าทางในการเรียนเรื่องสัญลักษณ์มือ และทำให้เข้าใจระดับเสียงสูง –ต่ำ ได้มากขึ้น ในช่วงแรกมีนักเรียนบางคนยังจำสัญลักษณ์มือไม่ได้ บางคนจำสลับกัน แต่นักเรียนมีความพยายามที่จะทำได้เพราะครูใช้การเล่นเกมส์ทำสัญลักษณ์มือเข้ามาช่วย ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะทำสัญลักษณ์มือให้ได้ นักเรียนเกือบทั้งหมดสามารถทำสัญลักษณ์มือได้ โดยหลักการของโคดาเยจะใช้สัญลักษณ์มือสองมือในการแสดงระดับเสียงต่างๆ เพื่อให้การเรียนรู้อาจารย์เป็นรูปธรรม เนื่องจากเด็กปฐมวัยยังอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรมอยู่มาก ในขณะที่เด็กพัฒนาการด้านภาษาเป็นสื่อช่วยให้เด็กเริ่มใช้ความคิด เหตุผลและจินตนาการมากขึ้นเด็กเริ่มคิดถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมมากขึ้นเด็กจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กในแต่ละระดับพัฒนาการ (ทิตินา แคมมณี และคณะ. 2535)

2.5 ทักษะทางดนตรีด้านการอ่านโน้ต ครูจะสอนให้นักเรียนอ่านโน้ต 2 เส้น และรู้จักโน้ตคาบเส้นและโน้ตในช่อง ซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนจดจำ และสามารถแยก กลุ่มของตัวโน้ตคาบเส้นและในช่องได้ ทำให้เด็กอ่านและจดจำโน้ตได้ง่ายขึ้น มีนักเรียนเพียง 2-3 คนที่จำลักษณะโน้ตไม่ค่อยได้ สอดคล้องกับแนวคิดของมารีญา ปัทมะกิจการ (2556) ได้ทำการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาเยสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาเย มี 7 หัวข้อ โดยเน้นพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตจากการร้อง และการใช้หลักการสอนผู้ใหญ่ ทำให้การสอนดนตรี มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตและความรู้ ความเข้าใจ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาทักษะทางดนตรีในรายด้านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่เป็นกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่เรียนรู้ตามวิธีการสอนของโคดาเยมีทักษะทางดนตรีด้านปฏิบัติจังหวะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดาเยมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนในระดับปฐมวัย โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะด้านการปฏิบัติจังหวะ เนื่องจากผู้เรียนในวัยนี้มีความสนใจในด้านการปฏิบัติ การแสดงออก การทำกิจกรรมต่างๆ ดังที่เยาเวา เดเซคูปต์ (2542) ได้กล่าวว่าการปูพื้นฐานจังหวะดนตรี การเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องใช้วิธีต่างๆ ของร่างกาย เป็นอุปกรณ์ดนตรี เช่น ดินน้ำมัน ทราย การหัดใช้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะจังหวะ การให้เด็กหัดเปล่งเสียง ตามเสียงโน้ตสากล เป็นการปูพื้นฐานการร้องเพลง และการให้เด็กรู้จักเสียงที่แตกต่างกันของเครื่องดนตรี เป็นการปูพื้นฐานการฟังดนตรี ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้จะช่วยพัฒนาทักษะด้านดนตรีสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยได้ดีมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล (2545) ที่ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของ Kodaly ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

ดนตรีสากลขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามแนวคิดของ Kodaly กับการสอนแบบดั้งเดิมแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และนักเรียนกลุ่มที่สอนตามแนวคิดของ Kodaly มีคะแนนทักษะการร้องเพลง และทักษะการอ่านโน้ต สูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบดั้งเดิม ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของวิมลรัตน์ วิมลรัตนกุล (2547) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางการขับร้องของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดทางดนตรีของโคดาไล พบว่า ครูกลุ่มทดลองมีความสามารถทางการขับร้องในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลในด้านการควบคุมลม ด้านการเปล่งเสียงร้องตามระดับเสียง ด้านใช้น้ำเสียงอย่างมีคุณภาพ และด้านการถ่ายทอดอารมณ์ตามบทเพลง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดบรรยากาศ การเตรียมสื่อ อุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ที่ต้องใช้ในกิจกรรม ควรได้รับการตระเตรียมไว้ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดี รู้สึกสนุกสนาน ได้พบกับสิ่งแปลกใหม่ที่น่าสนใจ
2. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้นำเสนอเพลงที่ตนเองสนใจหรือชื่นชอบในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะสามารถสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีความพยายามในการเรียนรู้ดนตรีเพิ่มมากขึ้น
3. ครูผู้สอนต้องมีความใจเย็น มีความละเอียด อดทน และกระตือรือร้นตลอดเวลาในการทำกิจกรรม ต้องมีความเข้าใจในการสังเกตพฤติกรรมเด็กเพื่อนำมาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านต่างๆ และเห็นถึงข้อดีข้อด้อยที่ควรนำมาปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการสอนของโคดาไลไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับอายุที่แตกต่างกันออกไปหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับอายุ ความสามารถและพัฒนาการของนักเรียนในกลุ่มอายุนั้น
2. ควรมีการศึกษาผลของการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามวิธีการสอนของโคดาไลที่มีต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดละเอียดลออ เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของกลุ่มตัวในรูปแบบอื่นๆ เช่น การสอนตามแนวคิดของโคดาไลกับการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษดา หวงเจริญ. (2557). *The Dalcroze Method การเคลื่อนไหว ดนตรี และการสร้างสรรค์ : เรียนรู้ดนตรี เพื่อสัมผัสถึงความงาม*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2557, จาก https://www.gotoknow.org/posts/5_17708
- จักรายุทธ นพราลัย. (2553). *การขับร้องประสานเสียง*. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.slideshare.net/krudontree/2-3608881>
- ฉวีวรรณ กินางศ์. (2533). *การศึกษาเด็ก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2532). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. เอกสารคำสอนวิชา Psychology of music teaching. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2536). *พฤติกรรมการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2538). *พฤติกรรมการสอนดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541). *จิตวิทยาการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2543). *สาระดนตรี : แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ต้องจิตต์ จิตดี. (2547). *การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิสนา เขมมณี และคณะ. (2535). *หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2547). *การทดลองใช้หลักสูตรการสอนดนตรีสากลตามแบบของโคดาเยและออร์ฟในระดับประถมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 1-2) ที่โรงเรียนวัดหลักสี่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: บิซซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2549). *หลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 3*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นิตาชล บังคม. (2553). *การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโคดาเยสำหรับนักเรียนเป็ยในระดับชั้นต้น*. ปรินซ์นิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- พัชรี วาศวิท. (2554, มกราคม-เมษายน). กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะกับเด็กปฐมวัย. *วารสารคหเศรษฐศาสตร์*. 5 (1): 44-47.
- พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์. (2550). *ชุดการสอนวิชาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องระดับเสียง และ จังหวะ*. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม.(ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล (2545). *ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของ Kodaly ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่าย ประถม*. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2540). *ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย*. เอกสารคำสอนวิชา ปว. 335 กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____ (2542). *กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แม็ค. 2542.
- โรงเรียนจินตศิลป์การดนตรี. (2557). *หลักสูตรร้อง เล่น เต้น ฟัง*. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2557, จาก <http://chintasilp.igetweb.com/>
- โรงเรียนจินตนาการดนตรี. (2557). *หลักสูตรร้อง เล่น เต้น ฟัง*. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.chintanakarn.com>
- วรรณวุฒิ วรรณารุณ. (2553). *ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคไตที่มีต่อทักษะทาง ดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิภาวดี นครขวาง. (2551). *ชุดการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องจังหวะ*. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วิมลรัตน์ วิมลรัตนกุล. (2547). *การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางการขับร้องของครู ปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กวัยอนุบาลโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดทาง ดนตรีของโคไต*. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา ไส้ทอง. (2557). *การสอนดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ (Orff Schulwerk) : การสอนดนตรี แบบสร้างสรรค์*. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://pws.npru.ac.th/silapachai/data/files>
- ศรีเรื่อน แก้วก้งวาน. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สถาบันดนตรีแห่งความสุข (Genio Music Academy). (2557). หลักสูตร Music for Little Mozart. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://www.geniomusicacademy.com>
- สุธาสิณี ถิระพันธ์. (2558). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนซ้ำร้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคดาเยกับกลุ่มที่ใช้วิธีสอนปกติ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น. ปรินญาณิพนธ์ ศป.ม. (ดุริยางคศิลป์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- อรรรรณ บรรจงศิลป์. (2551). การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สมาคมครูดนตรี (ประเทศไทย).
- อัญชนา สุตมาต. (2546). การศึกษาหลักสูตรและกระบวนการศึกษาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ของสถาบันจินตการดนตรี สถาบันดนตรีมีฟ้า และสถาบันดนตรีเคพีเอ็น. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- Bach Cantatas Website. (2014). *Zoltán Kodály*. Retrieved November 16, 2014, from <http://www.bach-cantatas.com/Lib/Kodaly-Zoltan.htm>
- Beatty. (1989). *A Comparative Study of a Kodaly-Based Developmental Music Program and a Traditional Public School Music Program at the Kindergarten Level*. Master's Thesis, Queen's University.
- Brown, S.E.; & Everett, R.S. (1990). *Activities for teaching using the whole language approach*. Boston: Springfield Charles Thomas.
- Cincinnati suzuki academy. (2014). *SUZUKI*. Retrieved November 19, 2014, from <http://www.cincinnati-suzuki-academy.com/suzuki.html>
- Colleen Pinar. (1994). Practice Games for Selected Musical Concepts in a Level Six KodalyCurriculum Created in HyperCard Stacks. *Music Journal, Fort Hays State University*.
- Erikson, Erik. (1950). *Childhood and Society*. New York: Norton.Hurlock.
- NAEYC. (1996). Technology and young children – ages 3 through 8. *A Position Statement of the National Association for the Education of Young Children*. Retrieved November 22, 2014, from : <http://www.naeyc.org/about/positions/pdf/PSTECH98.PDF>.

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 6918/ ๒๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑ มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.กฤษกร อ่อนละมุน

เนื่องด้วย นางสาวณัฐภัทร หะริณสุต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคคายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบวัดผลสัมฤทธิ์ การเรียนและแผนการสอน ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐภัทร หะริณสุต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 216 1759

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ ๒๑๕

วันที่ ๑๙ มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.ชนิดา ตั้งตะชะหิรัญ

เนื่องด้วย นางสาวณัฐภัทร หะริณสุต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคคายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

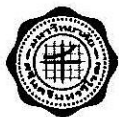
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และแผนการสอน ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 216 1759

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐภัทร หะริณสุต และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พิศดารชัย อ.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ ๒๑๕

วันที่ ๒ มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิขณันต์เศก ย่านเดิม

เนื่องด้วย นางสาวณัฐภัทร หะริณสุต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญญานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของไคตายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และแผนการสอน ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 216 1759

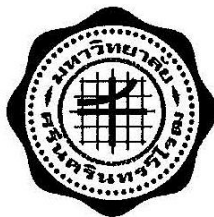
จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐภัทร หะริณสุต และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สิขณันต์เศก ๑ -

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 6918/ ๒1๙5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๙ มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐบุทรูปถัมภ์

เนื่องด้วย นางสาวณัฐภัทร หะริณสุต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาดนตรีของชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเศรษฐบุทรูปถัมภ์ ตามวิธีการสอนของโคตายกับการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง “การใช้สัญลักษณ์มีระดับเสียงโน้ตแทนระดับเสียงการร้องโน้ตและการเล่นคีย์บอร์ด” กับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 3 ห้องเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2560 ถึงเดือนสิงหาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 216 1759

ภาคผนวก ข

ภาพการทดลองการจัดการเรียนการสอนแบบโคตตาย

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบโคตตายของนักเรียนชั้นอนุบาล 3

ภาคผนวก ค

แผนการจัดการเรียนรู้และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน) เรื่อง โน้ต โด-ซอล (C-G)

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ให้นักเรียนรู้จักชื่อโน้ตและเสียงของตัวโน้ต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำชื่อของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)
2. สามารถจดจำเสียงของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G) ได้
3. สามารถร้องโน้ตถูกต้องตามระดับเสียงได้
4. สามารถไล่โน้ตเสียงสูง-ต่ำได้

เนื้อหาสาระ

1. การอ่านและจดจำชื่อของโน้ต โด-ซอล (C-G)
2. การฟังและร้องโน้ตเสียง โด-ซอล (C-G) ให้ตรงตามเสียงเรียงลำดับจากต่ำไปหาสูง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ฝึกการฟังและการร้องโน้ต โดยครูเล่นคีย์บอร์ดโด – ซอล (C-G) ให้นักเรียนฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน

กิจกรรมที่ 2 แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฟังโน้ตจากที่ครูเล่นคีย์บอร์ด และให้นักเรียนร้องตามเสียงโน้ตที่ได้ยิน

กิจกรรมที่ 3 ฝึกการอ่านชื่อโน้ต C D E F G (โด เร มี ฟา ซอล) จากบัตรคำ

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทายชื่อโน้ตจากบัตรคำ โดยครูจะเล่นคีย์บอร์ดและร้องเสียงของโน้ต และให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันหาบัตรคำชื่อตัวโน้ต ตามเสียงของโน้ตที่ได้ยิน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำโน้ตดนตรี C D E F G และ โด เร มี ฟา ซอล
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติภารกิจร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน) เรื่อง ทบทวนโน้ต โด-ซอล (C-G)

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ให้นักเรียนรู้จักชื่อโน้ตและเสียงของตัวโน้ต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำชื่อของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)
2. สามารถจดจำเสียงของตัวโน้ต โด-ซอล ได้
3. สามารถร้องโน้ตถูกต้องตามระดับเสียงได้
4. สามารถไล่โน้ตเสียงสูง-ต่ำได้

เนื้อหาสาระ

1. การอ่านและจดจำชื่อของโน้ต โด-ซอล (C-G)
2. การฟังและร้องโน้ตเสียง โด-ซอล ให้ตรงตามเสียงเรียงลำดับจากต่ำไปหาสูง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ฝึกการฟังและการร้องโน้ต โดยครูเล่นคีย์บอร์ดโด – ซอล (C-G) ให้นักเรียนฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนฟังโน้ตจากที่ครูเล่นคีย์บอร์ด และให้นักเรียนร้องตามเสียงโน้ตที่ได้ยิน

กิจกรรมที่ 3 ฝึกการอ่านชื่อโน้ต C D E F G (โด เร มี ฟา ซอล) จากบัตรคำ

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนทายชื่อโน้ตจากบัตรคำทีละคน โดยครูเล่นคีย์บอร์ดและร้องโน้ต และให้นักเรียนแต่ละคนออกมาหยิบบัตรคำชื่อของโน้ตหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำโน้ตดนตรี C D E F G และ โด เร มี ฟา ซอล
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติภารกิจร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง การอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านบรรทัด 5 เส้น และการรู้จักตำแหน่งของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้จักและจดจำบรรทัด 5 เส้น
2. สามารถอ่านโน้ตโด – ซอล (C-G) บนบรรทัด 5 เส้นได้ถูกต้อง

เนื้อหาสาระ

1. รู้จัก และจดจำบรรทัด 5 เส้น ตำแหน่งของเส้น 5 เส้น และตำแหน่งของช่อง 4 ช่อง
2. สามารถอ่านโน้ตโด – ซอล (C-G) บนบรรทัด 5 เส้นได้ถูกต้อง โดยอ่านจากการจดจำตำแหน่งของเส้น และช่อง

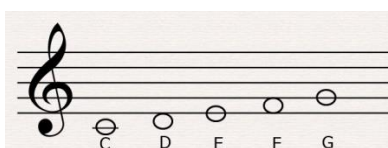
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ครูเขียนบรรทัด 5 เส้น และเขียนโน้ตโด – ซอล (C-G) บนกระดาน และเขียนชื่อของโน้ต C-G ได้ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น โดยเรียงจากโน้ตโด-ซอล (C-G)

กิจกรรมที่ 3 แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ครูเล่นคีย์บอร์ด และร้องโน้ต (C-G) ให้นักเรียนช่วยกันหาตำแหน่งของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น โดยเอาแม่เหล็กไปติดบนกระดานแม่เหล็กตามตำแหน่งของตัวโน้ต

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. กระดานแม่เหล็ก
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านบรรทัด 5 เส้น และการรู้จักตำแหน่งของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้จักและจดจำบรรทัด 5 เส้น
2. สามารถอ่านโน้ตโด – ซอล (C-G) บนบรรทัด 5 เส้นได้ถูกต้อง

เนื้อหาสาระ

1. รู้จัก และจดจำบรรทัด 5 เส้น ตำแหน่งของเส้น 5 เส้น และตำแหน่งของช่อง 4 ช่อง
2. สามารถอ่านโน้ตโด – ซอล (C-G) บนบรรทัด 5 เส้นได้ถูกต้อง โดยอ่านจากการจดจำตำแหน่งของเส้น และช่อง

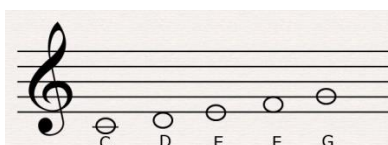
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ครูเขียนบรรทัด 5 เส้น และเขียนโน้ตโด – ซอล (C-G) บนกระดาน และเขียนชื่อของโน้ต C-G ได้ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น โดยเรียงจากโน้ตโด-ซอล (C-G)

กิจกรรมที่ 3 แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ครูเล่นคีย์บอร์ด และร้องโน้ต (C-G) ให้นักเรียนช่วยกันหาตำแหน่งของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น โดยเอาแม่เหล็กไปติดบนกระดานแม่เหล็กตามตำแหน่งของตัวโน้ต

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. กระดานแม่เหล็ก
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง การอ่านโน้ตเพลง ชมทะเล

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต และการร้องโน้ตเพลงชมทะเล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตเพลง ชมทะเลได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงชมทะเลได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงชมทะเลได้ถูกต้องตามจังหวะ

เนื้อหาสาระ

1. การร้องโน้ตและเนื้อเพลงชมทะเล
2. การอ่านโน้ตเพลงชมทะเล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงชมทะเล

เนื้อเพลง หาดทรายขาว หินสวยน้ำใส ฉันท้องการจะไปทะเล

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตเพลงชมทะเลบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตเพลงชมทะเลบนกระดาน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง

4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติกรร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ตเพลง ชมทะเล

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต และการร้องโน้ตเพลงชมทะเล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตเพลง ชมทะเลได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงชมทะเลได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงชมทะเลได้ถูกต้องตามจังหวะ

เนื้อหาสาระ

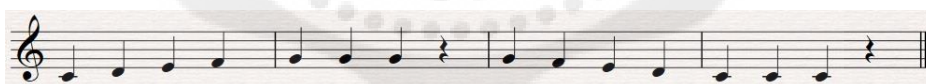
1. การร้องโน้ตและเนื้อเพลงชมทะเล
2. การอ่านโน้ตเพลงชมทะเล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงชมทะเล

เนื้อเพลง หาดทรายขาว หินสวยน้ำใส ฉันท้องการจะไปทะเล

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตเพลงชมทะเลบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตเพลงชมทะเลบนกระดาน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง

4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติกรร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง ทบทวนการเล่นคีย์บอร์ดเพลงชมทะเล

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดเพลงชมทะเล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดเพลงชมทะเลได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด- ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G)
3. การเล่นคีย์บอร์ดเพลงชมทะเลตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนรู้จักชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 วางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหากลุ่มคีย์สี่ตัว 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นโน้ตโด – ซอล (C-G) โดยการกดคีย์บอร์ดไล่เสียงสูงขึ้นไปโน้ตโด – ซอล (C-G) และต่ำลงซอล- โด (G-C)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นบนกระดาษในเพลงชมทะเล

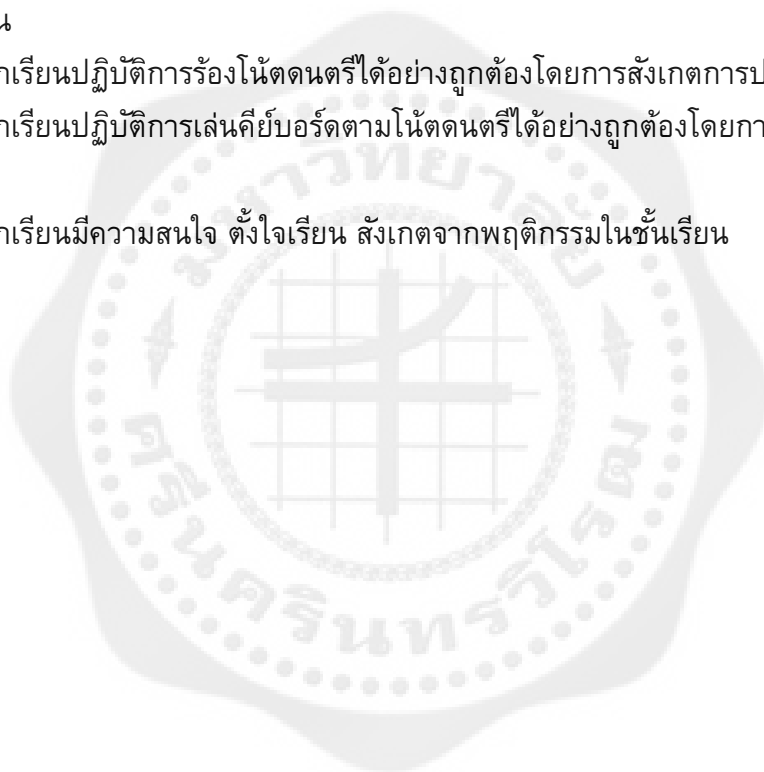
กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดเพลงชมทะเล

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง การอ่านโน้ตเพลงแจ๊กบ

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต และการร้องโน้ตเพลงแจ๊กบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตเพลง แจ๊กบได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงแจ๊กบได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงแจ๊กบได้ถูกต้องตามจังหวะ

เนื้อหาสาระ

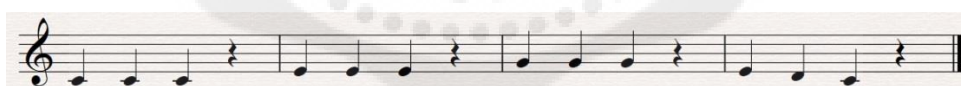
1. การร้องโน้ตและเนื้อเพลงแจ๊กบ
2. การอ่านโน้ตเพลงแจ๊กบ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงแจ๊กบ

เนื้อเพลง อบ อบ อบ อับ อบ อบ อบ อับ อับ อับ กบกระโดด

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตเพลงแจ๊กบบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตเพลงแจ๊กบบนกระดาน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง

4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติกรร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)
เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ตเพลงแจ๊กบ

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต และการร้องโน้ตเพลงแจ๊กบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตเพลง แจ๊กบได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงแจ๊กบได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงแจ๊กบได้ถูกต้องตามจังหวะ

เนื้อหาสาระ

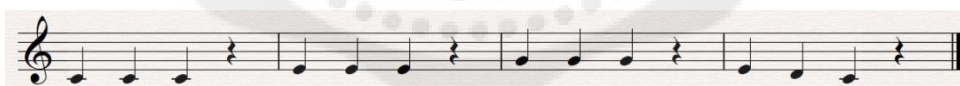
1. การร้องโน้ตและเนื้อเพลงแจ๊กบ
2. การอ่านโน้ตเพลงแจ๊กบ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงแจ๊กบ

เนื้อเพลง อบ อบ อบ อับ อบ อบ อบ อับ อับ อับ กบกระโดด

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตเพลงแจ๊กบบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตเพลงแจ๊กบบนกระดาน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง

4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติกรร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊กบ

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊กบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊กบได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด- ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G)
3. การเล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊กบตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ทบทวนชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 ทบทวนการวางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหากลุ่มคีย์สี่ตัว 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นโน้ตโด – ซอล (C-G) โดยการกดคีย์บอร์ดไล่เสียงสูงขึ้นไปโน้ตโด – ซอล (C-G) และต่ำลงซอล- โด (G-C)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นบนกระดาษในเพลงแจ๊กบ

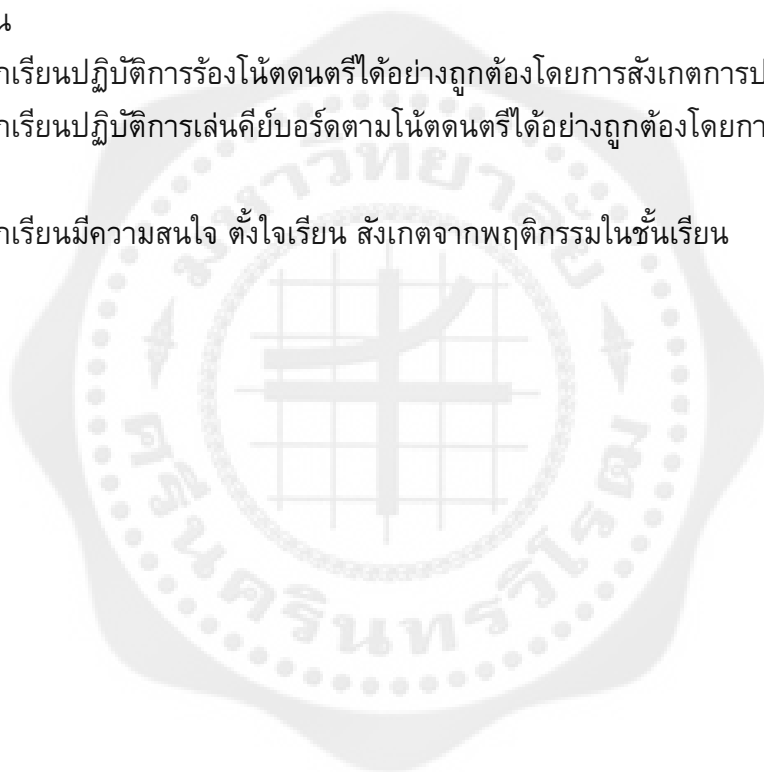
กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊กบ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง ทบทวนการเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้ากบ

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้ากบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้ากบได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด- ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G)
3. การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้ากบตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ทบทวนชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 ทบทวนการวางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหากลุ่มคีย์สี่ตัว 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นโน้ตโด – ซอล (C-G) โดยการกดคีย์บอร์ดไล่เสียงสูงขึ้นโน้ตโด – ซอล (C-G) และต่ำลงซอล- โด (G-C)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นบนกระดาษในเพลงเจ้ากบ

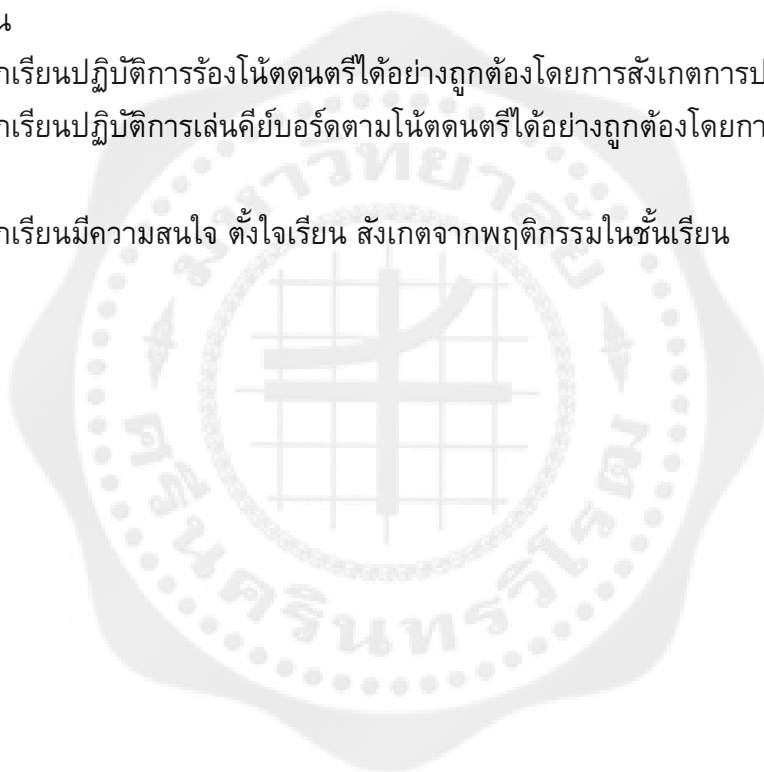
กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้ากบ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)
เรื่อง การอ่านโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต และการร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตเพลง เจ้านกน้อยได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้านกน้อยได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อยได้ถูกต้องตามจังหวะ

เนื้อหาสาระ

1. การร้องโน้ตและเนื้อเพลงเจ้านกน้อย
2. การอ่านโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงเจ้านกน้อย

เนื้อเพลง เจ้านกน้อย บินขึ้นฟ้า ออกไปหา คูโบยบิน

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตเพลงเจ้านกน้อยบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตเพลงเจ้านกน้อยบนกระดาน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง

4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติกรร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)

เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต และการร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตเพลง เจ้านกน้อยได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้านกน้อยได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อยได้ถูกต้องตามจังหวะ

เนื้อหาสาระ

1. การร้องโน้ตและเนื้อเพลงเจ้านกน้อย
2. การอ่านโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงเจ้านกน้อย

เนื้อเพลง เจ้านกน้อย บินขึ้นฟ้า ออกไปหา คูโบยบิน

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตเพลงเจ้านกน้อยบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตเพลงเจ้านกน้อยบนกระดาน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง

4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)
เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ต เล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊นกันน้อย เพลงชมทะเล
และเพลงเจ้ากบ

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต รู้จักตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊นกันน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตโด –ซอล (C-G)
2. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ดได้
3. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G) ได้ถูกต้อง
4. สามารถเล่นคีย์บอร์ดเพลงเพลงแจ๊นกันน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบได้ถูกต้อง

ตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การอ่านโน้ตโด –ซอล (C-G)
2. การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด- ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
3. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G)
4. การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเพลงแจ๊นกันน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ทบทวนชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 ทบทวนการวางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหากลุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นโน้ตโด – ซอล (C-G) โดยการกดคีย์บอร์ดไล่เสียงสูงขึ้นโน้ตโด – ซอล (C-G) และต่ำลงซอล- โด (G-C)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นบนกระดานในเพลงแจ๊นกันน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบ

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดเพลงแจ๊นกันน้อย เพลงชมทะเล และเพลงเจ้ากบ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 (ตามวิธีการสอนแบบพื้นฐาน)
เรื่อง ประเมินการร้องโน้ต การอ่าน โน้ตโด- ซอล (C-G) และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต
จากต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียง

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การประเมินการร้องโน้ต อ่านโน้ตโด- ซอล (C-G) และการเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้านกน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถร้องโน้ต และอ่านโน้ตโด- ซอล (C-G) ได้ถูกต้อง
2. สามารถเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียงได้ ในเพลงเจ้านกน้อย

เนื้อหาสาระ

1. ประเมินการร้องโน้ต และการอ่านโน้ตโด- ซอล (C-G)
2. ประเมินการเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียง ในเพลงเจ้านกน้อย

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ครูเล่นคีย์บอร์ด และให้นักเรียนร้องโน้ตโด- ซอล (C-G) ให้ถูกต้องตามระดับเสียง ครูประเมินให้คะแนน

กิจกรรมที่ 2 ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตบนกระดานตามที่ครูกำหนดให้ ครูประเมินให้คะแนน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้านกน้อย ครูประเมินให้คะแนน

สื่อการเรียนรู้

1. ใบประเมิน
2. กระดาน
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนปฏิบัติการอ่านโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน

2. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติ
ของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (ตามแนวคิดของโคตาย) เรื่อง โน้ต โด-ซอล (C-G)

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ให้นักเรียนรู้จักชื่อโน้ตและเสียงของตัวโน้ต 5 ระดับเสียงจากสัญลักษณ์มือ (Hand Sign)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำและร้องโน้ตถูกต้องตามระดับเสียงของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G) ได้
2. สามารถร้องโน้ตแบบขยับนิ้วได้ไล่เสียงขึ้น-ลง ตามสัญลักษณ์มือ (Hand Sign) ได้ถูกต้อง
3. สามารถจดจำสัญลักษณ์มือ (Hand Sign) แทนเสียงโน้ตได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถจดจำชื่อของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)

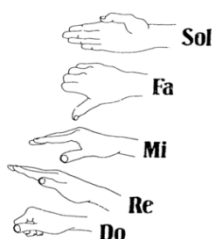
เนื้อหาสาระ

1. การร้องโน้ตถูกต้องตามระดับเสียงของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)
2. การร้องโน้ต 5 ระดับเสียงโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
3. การอ่านและจดจำชื่อของโน้ต โด-ซอล (C-G)

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ฝึกการฟังและการร้องโน้ต โดยครูเล่นคีย์บอร์ดโด – ซอล (C-G) ให้นักเรียนฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน

กิจกรรมที่ 2 ฝึกการใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign) ตามระดับเสียงของโน้ต โด- ซอล (C –G)

กิจกรรมที่ 3 ฝึกการอ่านชื่อโน้ต C D E F G (โด เร มี ฟา ซอล) จากบัตรคำ

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทายชื่อโน้ตจากบัตรคำ โดยครูจะเล่นคีย์บอร์ดและร้องเสียงของโน้ต และให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันหาบัตรคำชื่อตัวโน้ต ตามเสียงของโน้ตที่ได้ยิน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำโน้ตดนตรี C D E F G และ โด เร มี ฟา ซอล
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (ตามแนวคิดของโคตาย)
เรื่อง ทบทวน โน้ต โด-ซอล (C-G)

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ให้นักเรียนรู้จักชื่อโน้ตและเสียงของตัวโน้ต 5 ระดับเสียงจากสัญลักษณ์มือ (Hand Sign)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำและร้องโน้ตถูกต้องตามระดับเสียงของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G) ได้
2. สามารถร้องโน้ตแบบขึ้นบันได ไล่เสียงขึ้น-ลง ตามสัญลักษณ์มือ (Hand Sign) ได้ถูกต้อง
3. สามารถจดจำสัญลักษณ์มือ (Hand Sign) แทนเสียงโน้ตได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถจดจำชื่อของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)

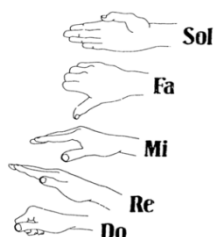
เนื้อหาสาระ

1. การร้องโน้ตถูกต้องตามระดับเสียงของตัวโน้ต โด-ซอล (C-G)
2. การร้องโน้ต 5 ระดับเสียงโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
3. การอ่านและจดจำชื่อของโน้ต โด-ซอล (C-G)

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ทบทวนการฟังและการร้องโน้ต โดยครูเล่นคีย์บอร์ดโด – ซอล (C-G) ให้นักเรียนฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน

กิจกรรมที่ 2 ทบทวนการใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign) ตามระดับเสียงของโน้ต โด-ซอล (C –G)

กิจกรรมที่ 3 ทบทวนการอ่านชื่อโน้ต C D E F G (โด เร มี ฟา ซอล) จากบัตรคำ
 กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำสัญลักษณ์มือ (Hand Sign) แทนเสียงตัวโน้ต โดยครู
 จะเล่นคีย์บอร์ดและร้องเสียงของโน้ต และให้นักเรียนทำสัญลักษณ์มือตามเสียงโน้ตที่ได้ยิน
สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำโน้ตดนตรี C D E F G และ โด เร มี ฟา ซอล
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้
 แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (ตามวิธีการสอนแบบโคตตาย)

เรื่อง การอ่านโน้ตโด-เร (C-D) และการปรบมือตามจังหวะ ในเพลง ชมทะเล ชั้น อนุบาล 3 เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตโด –เร (C-D) ปรบมือตามจังหวะ และการร้องโน้ตเพลงชมทะเล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตโด –เร (C-D) ในเพลง ชมทะเลได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงชมทะเลได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงชมทะเลได้โดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
4. สามารถปรบมือตามจังหวะในเพลงชมทะเลได้

เนื้อหาสาระ

1. การอ่านโน้ตโด –เร (C-D) ในเพลง ชมทะเล
2. การร้องโน้ต และเนื้อเพลงชมทะเล
3. การร้องโน้ตเพลงชมทะเลโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
4. การปรบมือตามจังหวะในเพลงชมทะเลตามสัญลักษณ์จังหวะ

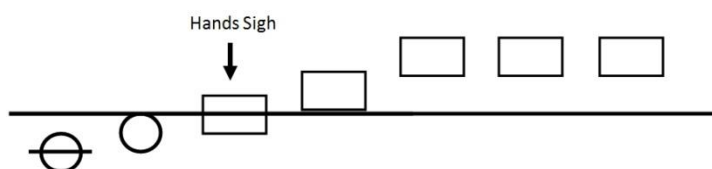
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงชมทะเล

เนื้อเพลง หาดทรายขาว หินสวยน้ำใส ฉันท้องการจะไปทะเล

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตโด- เร (C-D) ลงบนบรรทัด 1 เส้น และสัญลักษณ์มือ มี- ซอล

(E-G) เพลงชมทะเลบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตโด- เร (C-D) เพลงชมทะเลบน กระดาน และสัญลักษณ์มือ มี- ซอล (E-G)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนปรบมือตามสัญลักษณ์จังหวะ ทาทาทาทา ทาทาทาหยุด ทาทาทา ทาทาทาหยุด ในเพลงชมทะเล โดยบัตรจังหวะ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง
4. บัตรจังหวะ
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความคิดเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีและทำสัญลักษณ์มือได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (ตามวิธีการสอนแบบโคตาย)
เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ตโด-เร (C-D) และการปรบมือตามจังหวะ
ในเพลงชมทะเล

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตโด –เร (C-D) ปรบมือตามจังหวะ และการร้องโน้ตเพลงชมทะเล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตโด –เร (C-D) ในเพลง ชมทะเลได้
2. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงชมทะเลได้ถูกต้อง
3. สามารถร้องโน้ตเพลงชมทะเลได้โดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
4. สามารถปรบมือตามจังหวะในเพลงชมทะเลได้

เนื้อหาสาระ

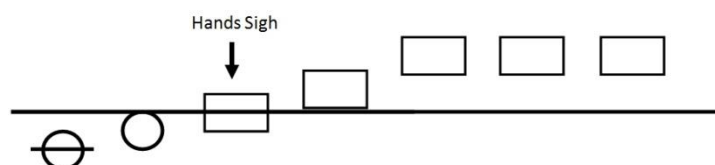
1. การอ่านโน้ตโด –เร (C-D) ในเพลง ชมทะเล
2. การร้องโน้ต และเนื้อเพลงชมทะเล
3. การร้องโน้ตเพลงชมทะเลโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
4. การปรบมือตามจังหวะในเพลงชมทะเลตามสัญลักษณ์จังหวะ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนทบทวนร้องเพลงชมทะเล

เนื้อเพลง หาดทรายขาว หินสวยน้ำใส ฉันต้องการจะไปทะเล

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตโด- เร (C-D) ลงบนบรรทัด 1 เส้น และสัญลักษณ์มือ มี- ซอล (E-G) เพลงชมทะเลบนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตโด-เร (C-D) เพลงชมทะเลบนกระดาน และสัญลักษณ์มือมี-ซอล (E-G)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนทบทวนปรบมือตามสัญลักษณ์จังหวะ ทาทาทาทา ทาทาทาหยุด ทาทาทาทา ทาทาทาหยุด ในเพลงชมทะเล โดยบัตร์จังหวะ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง
4. บัตร์จังหวะ
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องเพลงชมทะเลได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีและทำสัญลักษณ์มือได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (ตามวิธีการสอนแบบโคตตาย)
เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเล

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตโด – เร (C-D) บนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตโด – เร (C-D) บนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด – เร (C-D) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเลได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด – เร (C-D) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด – เร (C-D)
3. การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเลตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนรู้จักชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 วางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหาปุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติภารกิจร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 (ตามวิธีการสอนแบบโคตตาย)
เรื่อง ทบทวนการเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเล
ชั้น อนุบาล 3 **เวลา 1 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตโด – เร (C-D) บนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตโด – เร (C-D) บนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด – เร (C-D) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเลได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด – เร (C-D) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด – เร (C-D)
3. การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด – เร (C-D) เพลงชมทะเลตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ทบทวนชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 ทบทวนวางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหากลุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติภารกิจร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 (ตามวิธีการสอนแบบโคตาย)
เรื่อง การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) และการปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้ากบ
ชั้น อนุบาล 3 **เวลา 1 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) ปรบมือตามจังหวะ และการร้องโน้ตเพลงเจ้ากบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) ในเพลงเจ้ากบ
2. สามารถแยกลักษณะความต่างของโน้ตได้
3. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้ากบได้ถูกต้อง
4. สามารถร้องโน้ตเพลงเจ้ากบได้โดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. สามารถปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้ากบได้

เนื้อหาสาระ

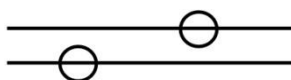
1. การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) ในเพลง เจ้ากบ
2. การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) อ่านโน้ตคาบเส้นที่ 1 และ 2
3. การร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้ากบ
4. การร้องโน้ตเพลงเจ้ากบโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. การปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้ากบตามสัญลักษณ์จังหวะ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงเจ้ากบ

เนื้อเพลง อบ อบ อบ อับ อบ อบ อบ อับ อับ อับ กบกระโดด

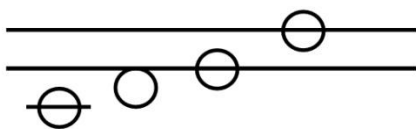
กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตมีและซอล (E-G) ลงบนบรรทัด 2 เส้น บนกระดาน

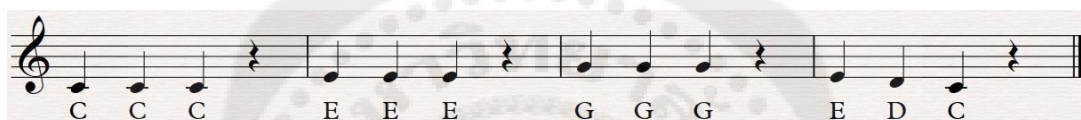
กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตมีและซอล (E-G) บนกระดาน และสัญลักษณ์มือมี- ซอล (E-G)

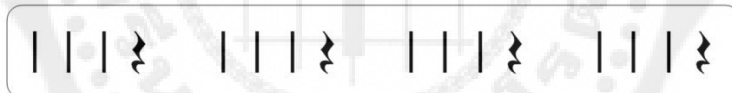
กิจกรรมที่ 4 ครูเขียนโน้ตเพลงแจ๊กบ บนบรรทัด 2 เส้น บนกระดาน

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนอ่านโน้ตเพลงบนบรรทัด 2 เส้น และออกมาเขียนชื่อโน้ต (C D E G) ในเพลงแจ๊กบบนกระดาน

กิจกรรมที่ 6 ให้นักเรียนปรบมือตามสัญลักษณ์จังหวะ ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ในเพลงชมแจ๊กบ โดยบัตร์จังหวะ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง
4. บัตร์จังหวะ
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นเพลงแจ๊กบได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน

3. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีและทำสัญลักษณ์มือได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 (ตามวิธีการสอนแบบโคตตาย)
เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) และการปรบมือตามจังหวะ
ในเพลงเจ้ากบ

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) ปรบมือตามจังหวะ และการร้องโน้ตเพลงเจ้ากบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) ในเพลง เจ้ากบ
2. สามารถแยกลักษณะความต่างของโน้ตได้
3. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้ากบได้ถูกต้อง
4. สามารถร้องโน้ตเพลงเจ้ากบได้โดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. สามารถปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้ากบได้

เนื้อหาสาระ

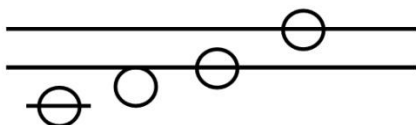
1. การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) ในเพลงเจ้ากบ
2. การอ่านโน้ตมีและซอล (E-G) อ่านโน้ตคาบเส้นที่ 1 และ 2
3. การร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้ากบ
4. การร้องโน้ตเพลงเจ้ากบโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. การปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้ากบตามสัญลักษณ์จังหวะ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนทบทวนร้องเพลงเจ้ากบ

เนื้อเพลง อบ อบ อบ อับ อบ อบ อบ อับ อับ อับ กบกระโดด

กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ตมีและซอล (E-G) ลงบนบรรทัด 2 เส้น บนกระดาน

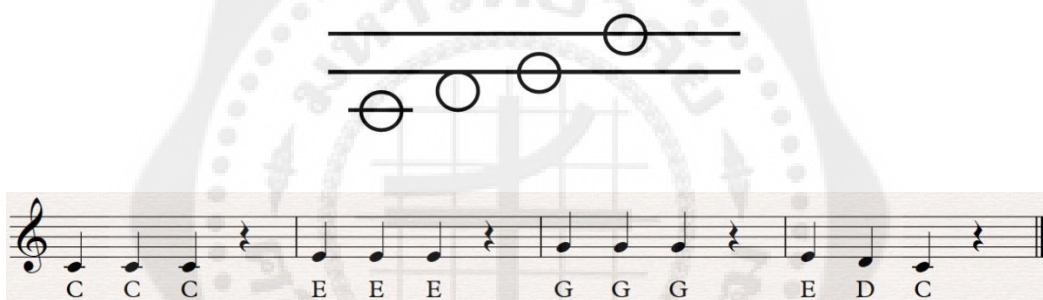
กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตมีและซอล (E-G) บน กระดาน และสัญลักษณ์มือมี- ซอล (E-G)

กิจกรรมที่ 4 ครูเขียนโน้ตเพลงแจ๊กบ บนบรรทัด 5 เส้น บนกระดาน

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ตเพลงบนบรรทัด 2 เส้น และออกมาเขียนชื่อโน้ต (C D E G) ในเพลงแจ๊กบบนกระดาน

กิจกรรมที่ 6 ให้นักเรียนปรบมือตามสัญลักษณ์จังหวะ ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ในเพลงชมแจ๊กบ โดยบัตรจังหวะ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง
4. บัตรจังหวะ
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องเพลงจำกบได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีและทำสัญลักษณ์มือได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 (ตามวิธีการสอนแบบโคตาย)
เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบ
ชั้น อนุบาล 3 **เวลา 1 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) บนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

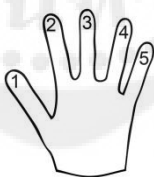
1. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) บนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตมีและซอล (E-G) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตมีและซอล (E-G)
3. การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ทบทวนชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 วางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหาปุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) และให้นักเรียนหาตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 (ตามวิธีการสอนแบบโคตตาย)
เรื่อง ทบทวนการเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบ
ชั้น อนุบาล 3 **เวลา 1 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) บนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) บนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตมีและซอล (E-G) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตมีและซอล (E-G)
3. การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตมีและซอล (E-G) เพลงเจ้ากบตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ทบทวนชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 วางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหาปุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) และให้นักเรียนหาตำแหน่งของโน้ตมีและซอล (E-G) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 (ตามวิธีการสอนแบบโคตยา)
เรื่อง การอ่านโน้ตฟา (F) และการปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้านกน้อย
ชั้น อนุบาล 3 **เวลา 1 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตฟา (F) ปรบมือตามจังหวะ และการร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตฟา (F) ในเพลงเจ้านกน้อย
2. สามารถแยกลักษณะความต่างของโน้ตได้
3. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้านกน้อยได้ถูกต้อง
4. สามารถร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อยได้โดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. สามารถปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้านกน้อยได้

เนื้อหาสาระ

1. การอ่านโน้ตฟา (F) ในเพลง เจ้านกน้อย
2. การอ่านโน้ตฟา (F) อ่านโน้ตคาบเส้นที่ 1 และ 2
3. การร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้านกน้อย
4. การร้องโน้ตเพลงเจ้านกน้อยโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. การปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้านกน้อยตามสัญลักษณ์จังหวะ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

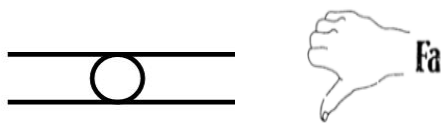
กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนร้องเพลงเจ้านกน้อย

เนื้อเพลง เจ้านกน้อย บินขึ้นฟ้า ออกไปหา คูโบยบิน

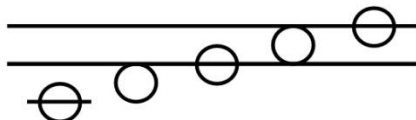
กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ต (F) ลงบนบรรทัด 2 เส้น บนกระดาษ

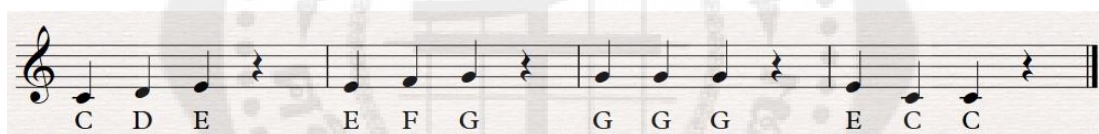
กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตฟา (F) บนกระดานและสัญลักษณ์มือฟา (F)

กิจกรรมที่ 4 ครูเขียนโน้ตเพลงเจ้านกน้อย บนบรรทัด 2 เส้น บนกระดาน

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนอ่านโน้ตเพลงบนบรรทัด 2 เส้น และออกมาเขียนชื่อโน้ต (C D E F G) ในเพลงเจ้านกน้อยกระดาน

กิจกรรมที่ 6 ให้นักเรียนปรบมือตามสัญลักษณ์จังหวะ ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ในเพลงชมเจ้านกน้อย โดยบัตรจังหวะ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง
4. บัตรจังหวะ
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงจำนกน้อยได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติกรร้องโน้ตดนตรีและทำสัญลักษณ์มือได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 (ตามวิธีการสอนแบบโคตาย)
เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ตฟา (F) และการปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้าหน้อย
ชั้น อนุบาล 3 **เวลา 1 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตฟา (F) ปรบมือตามจังหวะ และการร้องโน้ตเพลงเจ้าหน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตฟา (F) ในเพลงเจ้าหน้อย
2. สามารถแยกลักษณะความต่างของโน้ตได้
3. สามารถร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้าหน้อยได้ถูกต้อง
4. สามารถร้องโน้ตเพลงเจ้าหน้อยได้โดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. สามารถปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้าหน้อยได้

เนื้อหาสาระ

1. การอ่านโน้ตฟา (F) ในเพลงเจ้าหน้อย
2. การอ่านโน้ตฟา (F) อ่านโน้ตคาบเส้นที่ 1 และ 2
3. การร้องโน้ต และเนื้อเพลงเจ้าหน้อย
4. การร้องโน้ตเพลงเจ้าหน้อยโดยใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Sign)
5. การปรบมือตามจังหวะในเพลงเจ้าหน้อยตามสัญลักษณ์จังหวะ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

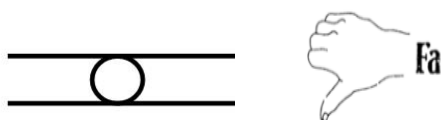
กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนทบทวนร้องเพลงเจ้าหน้อย

เนื้อเพลง เจ้าหน้อย บินขึ้นฟ้า ออกไปหา คูโบยบิน

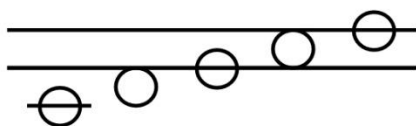
กิจกรรมที่ 2 ครูเขียนโน้ต (F) ลงบนบรรทัด 2 เส้น บนกระดาน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ต และออกมาเขียนชื่อโน้ตฟา (F) บนกระดานและสัญลักษณ์มือฟา (F)

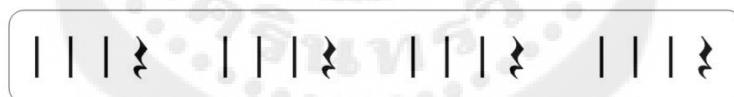
กิจกรรมที่ 4 ครูเขียนโน้ตเพลงเจ้านกน้อย บนบรรทัด 2 เส้น บนกระดาน

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนทบทวนอ่านโน้ตเพลงบนบรรทัด 2 เส้น และออกมาเขียนชื่อโน้ต (C D E F G) ในเพลงเจ้านกน้อยกระดาน

กิจกรรมที่ 6 ให้นักเรียนทบทวนปรบมือตามสัญลักษณ์จังหวะ ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ทาทาทาหยุด ในเพลงชมเจ้านกน้อย โดยบัตร์จังหวะ

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. คีย์บอร์ด
3. โน้ตเพลง
4. บัตร์จังหวะ
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงเจ้านกน้อยได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติกรร้องโน้ตดนตรีและทำสัญลักษณ์มือได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้านกน้อย

ชั้น อนุบาล 3 เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตฟา (F) บนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้านกน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของฟา (F) บนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตฟา (F) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดฟา (F) เพลงเจ้านกน้อยได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตฟา (F) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตฟา (F)
3. การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้านกน้อยตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

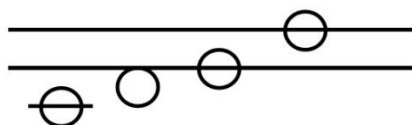
กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนรู้จักชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 วางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหากลุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) และให้นักเรียนหาตำแหน่งของโน้ตฟา (F) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นโน้ตฟา (F) โดยการกดคีย์บอร์ดฟา (F)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนอ่านโน้ตฟา (F) และทบทวนอ่านโน้ตโด เร มี และซอล (C D E G) บนบรรทัด 2 เส้นบนกระดาษในเพลงเจ้านกน้อย

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด เร มี ฟา และซอล (C D E F G) เพลงเจ้านกน้อย

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 (ตามวิธีการสอนแบบโคตาย)
เรื่อง ทบทวนการเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้าหน้อย

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้จักตำแหน่งของโน้ตฟา (F) บนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้ากนน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำตำแหน่งของฟา (F) บนคีย์บอร์ดได้
2. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตฟา (F) ได้ถูกต้อง
3. สามารถเล่นคีย์บอร์ดฟา (F) เพลงเจ้ากนน้อยได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

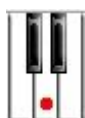
1. การจดจำตำแหน่งของโน้ตฟา (F) บนคีย์บอร์ด
2. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตฟา (F)
3. การเล่นคีย์บอร์ดโน้ตฟา (F) เพลงเจ้ากนน้อยตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนรู้จักชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

กิจกรรมที่ 2 วางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหาปุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) และให้นักเรียนหาตำแหน่งของโน้ตฟา (F) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นโน้ตฟา (F) โดยการกดคีย์บอร์ดฟา (F)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนอ่านโน้ตฟา (F) และทบทวนอ่านโน้ตโด เร มี และซอล (C D E G) บนบรรทัด 2 เส้นบนกระดาษโน้ตเพลงเจ้ากนน้อย

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด เร มี ฟา และซอล (C D E F G) เพลงจ้านกน้อย

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 (ตามวิธีการสอนแบบโคตตาย)

เรื่อง ทบทวนการอ่านโน้ต ปรบมือตามจังหวะ เล่นคีย์บอร์ดเพลงจ้านกน้อย

เพลงขมทะเล และเพลงเจ้ากบ

ชั้น อนุบาล 3

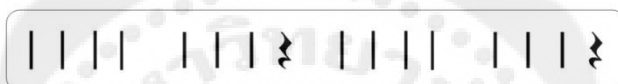
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ต การปรบมือตามจังหวะ รู้จักตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ด และเล่นคีย์บอร์ด เพลงเจ้ากนน้อย เพลงขมทะเล และเพลงเจ้ากบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านโน้ตโด –ซอล (C-G)
2. สามารถปรบมือตามจังหวะ

3. สามารถจดจำตำแหน่งของโน้ตบนคีย์บอร์ดได้
4. สามารถวางมือบนคีย์บอร์ด ตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G) ได้ถูกต้อง
5. สามารถเล่นคีย์บอร์ดเพลงเพลงเจ้ากนน้อย เพลงขมทะเล และเพลงเจ้ากบได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

เนื้อหาสาระ

1. การอ่านโน้ตโด –ซอล (C-G)
2. การปรบมือตามจังหวะ

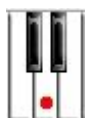
3. การจดจำตำแหน่งของโน้ตโด- ซอล (C-G) บนคีย์บอร์ด
4. การวางมือบนคีย์บอร์ดตามตำแหน่งของตัวโน้ตโด- ซอล (C-G)
5. การเล่นคีย์บอร์ดเพลงเพลงเจ้ากนน้อย เพลงขมทะเล และเพลงเจ้ากบตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนรู้จักชื่อที่เรียกแทนนิ้วทั้ง 5 นิ้ว (นิ้วที่ 1-5)

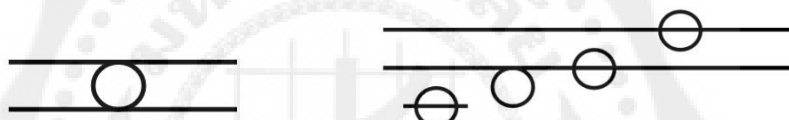

กิจกรรมที่ 2 วางมือบนคีย์บอร์ด เริ่มจากการหากลุ่มคีย์สีดำ 2 ตัว บนคีย์บอร์ด และใช้นิ้วที่ 2 วางตำแหน่งโน้ตตัวเร (D) และให้นักเรียนหาตำแหน่งของโน้ตฟา (F) โดยใช้แผ่นภาพคีย์บอร์ดอธิบาย

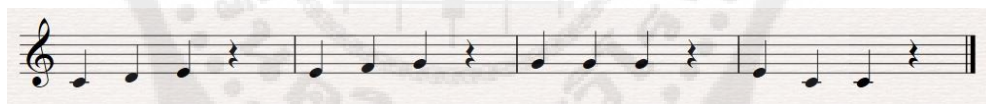

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นโน้ตฟา (F) โดยการกดคีย์บอร์ดฟา (F)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนอ่านโน้ตฟา (F) และทบทวนอ่านโน้ตโด เร มี และซอล (C D E G) บนบรรทัด 2 เส้นบนกระดานในเพลงเจ้านกน้อย

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดโน้ตโด เร มี ฟา และซอล (C D E F G) เพลงเจ้านกน้อย

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาน
2. สัญลักษณ์ภาพคีย์บอร์ด
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง
6. การ์ดจังหวะ

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ครูผู้สอนถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องโดยการซักถามหรือให้แสดงความเห็น
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

เรื่อง ประเมินการร้องโน้ต การอ่าน โน้ตโด- ซอล (C-G) และการเล่นคีย์บอร์ดโน้ต จากต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียง

ชั้น อนุบาล 3

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การประเมินการร้องโน้ต อ่านโน้ตโด- ซอล (C-G) และการเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้านกน้อย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถร้องโน้ต และอ่านโน้ตโด- ซอล (C-G) ได้ถูกต้อง
2. สามารถเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียงได้ ในเพลงเจ้านกน้อย

เนื้อหาสาระ

1. ประเมินการร้องโน้ต และการอ่านโน้ตโด- ซอล (C-G)
2. ประเมินการเล่นคีย์บอร์ดโน้ตจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และโน้ตที่ข้ามระดับเสียงได้ ในเพลงเจ้านกน้อย

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

- กิจกรรมที่ 1 ครูเล่นคีย์บอร์ด และให้นักเรียนร้องโน้ตโด- ซอล (C-G) ให้ถูกต้องตามระดับเสียง ครูประเมินให้คะแนน
- กิจกรรมที่ 2 ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตบนกระดานตามที่ครูกำหนดให้ ครูประเมินให้คะแนน
- กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนเล่นคีย์บอร์ดเพลงเจ้านกน้อย ครูประเมินให้คะแนน

สื่อการเรียนรู้

1. ใบประเมิน
2. กระดาน
3. คีย์บอร์ด
4. โน้ตเพลง
5. เครื่องขยายเสียง

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนปฏิบัติการอ่านโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
2. นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
3. นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดตามโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้องโดยการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียน
4. นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน สังเกตจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวณัฐภัทร หาริณสุต
วันเดือนปีเกิด	5 ตุลาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	188/150 หมู่บ้านฮาภิทาวน์ ถนนวัชรพล แขวงคลองถนน เขตสายไหม จังหวัดกรุงเทพ 10220
ตำแหน่งหน้าที่งานปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษ วิชาดนตรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ เขตลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
พ.ศ. 2547	บริหารธุรกิจ (บ.ธ.บ) สาขาการท่องเที่ยว จาก มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2561	ศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขา ดนตรีศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ